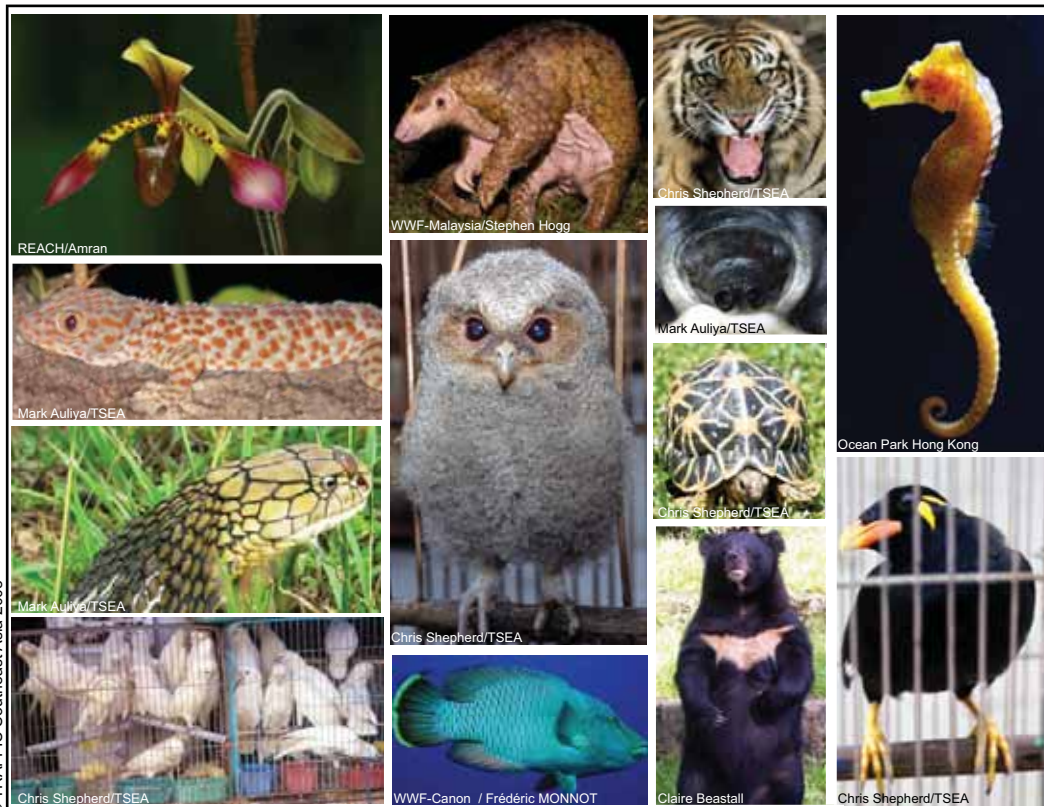

GABAY SA PAGKAKAKILANLAN NG MGA URI NG BUHAY-ILANG NA IKINAKALAKAL SA TIMOG-SILANGANG ASYA

Mga Nilalaman (1)

Ang gabay na ito ay inihanda ng TRAFFIC Southeast Asia upang tulungan ang mga kinauukulang nagpapatupad ng batas sa pagtukoy ng mga species ng buhay-ilang na karaniwang matatagpuan sa kalakal sa Timog-Silangang Asya. Ito ay isinagawa noong 2008 - 2011 at nagtatampok ng **98** pirasong pulyeto.

MGA DAGDAG KAALAMAN

Ang CITES at ang IUCN Red List

CITES Management at Scientific Authorities

Gabay sa Pagtitiyak ng mga CITES Permit

Palasukatan at Glosaryo

- * Karaniwang Paraan sa Pagpupuslit - Sa Katawan ng Tao
- * Karaniwang Paraan sa Pagpupuslit - Pagtatago sa Bagahé
- * Karaniwang Paraan sa Pagpupuslit - Pagtatago sa Kalakal
- * Karaniwang Paraan sa Pagpupuslit - Paghahalo sa Kahalintulad na Species
- * Karaniwang Paraan sa Pagpupuslit - Sa Ilalim ng Captive Breeding
- * Pagtukoy ng Mapanlinlang na Permit
- * Mga pangyayari kung saan ginagamit ang Mapanlinlang na Permit

*Hindi kasali sa bersyon na ito

MGA MAMMAL

<i>Bos gaurus</i> & <i>Bos javanicus</i>	Gaur at Banteng (Gaur & Banteng)
<i>Capricornis</i>	Kambing (Serow)
<i>Pantholops hodgsonii</i>	Tibetan Antelope (Tibetan Antelope)
<i>Saiga tatarica</i>	Saiga Antelope
Multi-tined Antlers	Sangang Sungay ng Usa
<i>Moschus</i>	Usa (Musk Deer)
Felidae (1)	Pamilya ng Pusa (Cats)
Felidae (2)	Pamilya ng Pusa Timog-Silangang Asya ng nakalista sa CITES Asian Cats App. I
Felidae (3)	Mga bahagi at deribatibong kadalasang makikita sa kalakal
Southeast Asian Otters	Mga Otter sa Timog-Silangang Asya
<i>Helarctos malayanus</i>	OSO (Sun Bear)
<i>Ursus thibetanus</i>	OSO (Asiatic Black Bear)
<i>Hemigalus derbyanus</i> & <i>Chrotogale owstoni</i>	Banded Palm Civet & Owston's Civet
<i>Prionodon pardicolor</i> & <i>P. linsang</i>	Spotted Linsang & Banded Linsang
<i>Arctictis binturong</i>	Binturong
Rhinocerotidae	Rhinoceros
<i>Manis</i>	Balentong, Balintong (Pangolin)
Primates	Unggoy, Tsonggo, Matsing (Primates and Monkeys)
<i>Nycticebus</i>	Mago (Lories)
<i>Macaca fascicularis</i>	Unggoy, Tsonggo, Matsing (Long-tailed Macaque)
<i>Elephas maximus</i> & <i>Loxodonta africana</i>	Elepante (Elephants)

MGA IBON

<i>Dendrocygna javanica</i> & <i>D. arcuata</i>	Lesser Wandering & Whistling Wandering Duck
<i>Leptoptilos</i>	Adjutant Storks
Bucerotidiformes	Kalaw (Hornbills)
<i>Copsychus malabaricus</i>	White-rumped Shama
Falconiformes	Mga Ibong Mandaragit (Birds of Prey)
<i>Pycnonotus zeylanicus</i>	Bulbul (Straw-headed Bulbul)
<i>Gracula religiosa</i>	Kiyaw, Kiao (Hill Mynah)
Psittaciformes	Loro, Perico, Picoy, Pikoy (Parrots)
<i>Cacatua</i>	Abukay, Katala, Kalangay, Kalabukay, Loro (Cockatoos)
<i>Probosciger aterrimus</i>	Palm Cockatoo
<i>Eos</i>	Mga Pikoy ng Indonesia (Indonesian Lories)
<i>Loriculus galgulus</i>	Colasisi, Kusi, Kolansi, Kolansisi (Blue-crowned Hanging Parrot)
<i>Lorius garrulus</i>	Pikoy (Chattering Lory)
<i>Lorius lory</i>	Pikoy (Black-capped Lory)
Strigiformes	Kuwago, Bukaw (Owls)

Mga Nilalaman (2)

MGA REPTILYA

<i>Crocodylia</i>	Balat ng Buwaya (Hides)
Alligators & Caiman	Alligator at Cayman (Alligator & Caiman)
<i>Crocodylus novaeguinea</i> & <i>C. mindorensis</i>	Buwaya (Philippine & New Guinea Crocodiles)
<i>Crocodylus porosus</i> & <i>C. siamensis</i>	Buwaya (Estuarine & Siamese Crocodiles)
<i>Tomistoma schlegelii</i>	Buwaya (False Gharial)
<i>Phelsuma</i>	Tuko (Day Geckos)
<i>Gekko gekko</i>	Tuko (Tokay Geckos)
<i>Varanus</i>	Bayawak (Monitor Lizards)
<i>Ptyas mucosus</i>	Ahas, Ulupong (Oriental Rat Snake)
<i>Ophiophagus hannah</i> , <i>Naja</i>	Kobra, King Kobra, Ahas, Ulupong, Tres Kantos (Cobras)
Pythonidae	Sawa (Pythons)
<i>Carettochelys insculpta</i>	Labe (Pig-nosed Turtle)
<i>Chelus fimbriatus</i>	Pagong, Baó (Matamata Turtle)
Cheloniidae and Dermochelyidae	Pawikan (Marine Turtles)
<i>Eretmochelys imbricata</i>	Pawikan (Hawksbill Turtle)
<i>Batagur</i>	<i>Batagur</i>
<i>Geoclemys hamiltonii</i>	Pagong, Baó (Black Pond Turtle)
<i>Cuora</i>	Pagong, Baó (Southeast Asian Box Turtles)
<i>Leucocephalon yuwonoi</i>	Pagong, Baó (Sulawesi Forest Turtle)
<i>Platystemon megacephalum</i>	Pagong, Baó (Big-headed Turtle)
<i>Orlitia borneensis</i>	Pagong, Baó (Malaysian Giant Turtle)
<i>Siebenrockiella leytensis</i>	Pagong, Baó (Philippine Forest Turtle)
<i>Trachemys scripta elegans</i>	Pagong, Baó (Red-eared Slider)
Testudinidae	Pagong, Baó (Tortoises)
<i>Astrochelys (Geochelone) radiata</i>	Pagong, Baó (Radiated Tortoise)
<i>Astrochelys yniphora</i>	Pagong, Baó (Ploughshare Tortoise)
<i>Chelonoidis (Geochelone) carbonaria</i>	Pagong, Baó (Red-footed Tortoise)
<i>Geochelone elegans</i>	Pagong, Baó (Indian Star Tortoise)
<i>Geochelone platynota</i>	Pagong, Baó (Burmese Star Tortoise)
<i>Geochelone (Stigomochelys) pardalis</i>	Pagong, Baó (Leopard Tortoise)
<i>Geochelone (Centrochelys) sulcata</i>	Pagong, Baó (African Spurred Tortoise)
<i>Indotestudo elongata</i>	Pagong, Baó (Yellow-headed Tortoise)
<i>Malacochersus tornieri</i>	Pagong, Baó (Pancake Tortoise)
<i>Manouria emys</i>	Pagong, Baó (Asian Brown Tortoise)
<i>Manouria impressa</i>	Pagong, Baó (Impressed Tortoise)
<i>Amyda cartilaginea</i>	Pagong, Labi-labi (Asiatic Softshell)
<i>Chitra</i>	Pagong, Baó (Narrow-headed Softshell Turtles)
<i>Pelochelys</i>	Pagong, Baó (Giant Softshell Turtles)
<i>Pelodiscus sinensis</i>	Pagong, Labi-labi (Chinese Softshell Turtle)

MGA AMPHIBIANS

Dyscophus antongilii Tomato Frog (Tomato Frog)

MGA ISDA

Scleropages formosus Arowana (Asian Arowana)
Cheilinus undulatus Mameng (Humphead Wrasse)
Hippocampus Kabayo-kabayohan (Seahorses)

MGA INVERTEBRATES

Tridacnidae Giant Clams (Giant Clams)

MGA HALAMAN

Nepenthes spp. Inumang Kalaw (Pitcher Plants)
Orchidaceae (1) Mga Orkidya, Sanggumay (CITES Appendix I species)
Orchidaceae (2) Mga Orkidya, Sanggumay (Identification of Wild Orchids)
Gonystylus Ramin

Ang CITES at IUCN Red List

CITES

Ang CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) ay isang internasyunal na kasunduan sa pagitan ng mga pamahalaan (miyembrong Estado). Layon nitong masigurado na ang internasyunal na kalakalan sa mga ispesimen ng ilang na mga hayop at halaman (o mga parte at deribatibo nito, tumutukoy sa lahat ng bagay na gawa mula dito o sa alinmang parte ng katawan nila) ay hindi naglalagay sa mga ito sa panganib.

Ang CITES ay naisasagawa sa pamamagitan ng pagkontrol sa internasyunal na kalakalan ng mga ispesimen ng mga piling species. Ang lahat ng pag-aangkat, pagluluwas, pagluluwas muli at pagpapalaganap sa alin man sa 30,000 species na nasasakop sa Convention ay kinakailangang awtorisado sa pamamagitan ng sistema ng paglilisensiya. Ang mga hayop at halaman na nakapaloob sa CITES ay nakalista sa isa sa tatlong Appendices, at nangangahulugang ang pagkalakal sa mga ito ay kontrolado sa pamamagitan ng isang sistema ng lisensiyang alinsunod sa mga pamantayan:

Ang **Appendix I** ay kinabibilangan ng mga species na nanganganib ng malipol. Ang pagkalakal sa mga ito ay pinapayagan lamang sa bibihirang pagkakataon.

Ang **Appendix II** ay kinabibilangan ng mga species na ang hindi kontroladong pagkalakal sa kanila ay maaaring maglagay sa mga ito sa panganib ng pagkalipol. Ang mga species na ito ay hindi kinakailangang nakalista na nanganganib sa ngayon.

Ang **Appendix III** ay kinabibilangan ng mga species na protektado sa kahit isang bansa na humiling sa ibang miyembrong Estado ng tulong na kontrolin ang pagkalakal dito.

Ang ispesimen ng species na nakalista sa CITES ay maaari lamang angkatin o iluwas (o iluwas muli) palabas ng miyembrong Estado kung ang mga akmang dokumento ay nakuha na at maipapakita upang makakuha ng pahintulot sa mga port of entry o exit. Sa ibang mga pangyayari, ang mga batas nasyunal ay mas mahigpit at ito ang dapat na masusunod sa ganitong pagkakataon.

Ang mga karagandang impormasyon ay matatagpuan sa www.cites.org.

IUCN Red List of Threatened Species

Sa humigit-kumulang 40 taon, ang IUCN sa pamamagitan ng Species Survival Commission (SSC) ay tinatasa ang antas ng pangangalaga sa mga species, subspecies, varieties at kahit mga piling subpopulation sa buong mundo upang maitampok ang mga species na nanganganib ng malipol.

Ang IUCN Red List of Threatened Species ay nagbibigay ng taksonomiko, antas ng pangangalaga at impormasyon sa distribusyon ng mga hayop at halamang nasuri na. Ang itinalagang Kategoriya at Kriterya ay idinisenyo upang malaman ang kaugnay na panganib ng pagkalipol sa mga ito.

Ang mga species na nakalista bilang CR (Critically Endangered), EN (Endangered) at VU (Vulnerable) ay may mas mataas na antas ng panganib ng pagkalipol sa buong mundo kaysa sa mga species na nakalista bilang NT (Near Threatened) o LC (Least Concern).

Ang ibayo pang impormasyon ay matatagpuan sa www.redlist.org.

CITES Management at Scientific Authorities

Ang CITES ay naisasagawa sa pamamagitan ng pagkontrol sa internasyunal na kalakalan sa mga ispesimen ng piling species. Lahat ng pag-aangkat, pagluluwas, pagluluwas muli at pagpapalaganap ng alin mang species na nakapaloob sa Convention ay kailangang awtorisado ng sistema ng paglilisensiya. Ang bawat bansang miyembro ng CITES ay kailangang magtalaga ng isa o marami pang Management Authorities na siyang mamamahala ng paglilisensiya at isa o marami pang Scientific Authorities na magmungkahi sa kanila ng dulot ng kalakalan sa estado ng mga species.

MANAGEMENT AUTHORITY

Terestriyal na species

Protected Areas and Wildlife Bureau (PAWB)
Ninoy Aquino Parks and Wildlife Center
Quezon Avenue, Diliman, Quezon City
Tel: (+632) 924-6031 to 35; Telefax: (+632) 924-0109
Website: www.pawb.gov.ph

Pandagat at akwatikong mga species

Bureau of Fisheries and Aquatic Resources (BFAR)
2nd Floor PCA Annex Building, Diliman, Quezon City
Tel: (+632) 929-3118
Website: www.bfar.da.gov.ph

Lahat ng species sa lalawigan ng Palawan

Palawan Council for Sustainable Development (PCSD)*
Head Office: PCSD Bldg. Sports Complex Rd., Sta Monica Heights, Puerto Princesa, Palawan
Tel: (+6348) 434-4234/ 434-4235; E-mail: oed@pcsd.ph

Metro Manila Field Services Office: Unit 403 &44, The One Executive Office Bldg., West Ave., cor Col. Martinez St., Quezon City; Phone/Fax: (+632) 376-2060/ 376-2061
E-mail: pcsdsvsd@compass.com.ph

SCIENTIFIC AUTHORITY

1. Ecosystems Research and Development Bureau (ERDB)
University of the Philippines-Los Baños, College, Laguna
Tel: (+6349) 536-2269/ 536-2229; Fax: (+6349) 536-2850;
E-mail: erdb@denr.go.ph
2. National Museum of the Philippines (NMP), Old Congress Building, Padre Burgos St., Manila. Tel: (+632) 527-1215;
Fax: (+632) 527-0306; E-mail: nmuseum@i-next.net
3. University of the Philippines, Institute of Biological Sciences, UPLB, College, Laguna. Tel: (+6349) 536-2893; Fax: (+6349) 536-2517;
E-mail: ibs@uplb.edu.ph

1. University of the Philippines, Marine Science Institute, College of Science, Velasquez Street, Diliman, Quezon City
Tel: (+632) 922-3959; E-mail: admin@upmsi.ph
2. University of the Philippines - Visayas, UP in the Visayas, Main Administration Building, UPV Miagao Campus, Miagao, Iloilo 5023.
Tel: (+6333) 338-1534/ 508-4164; Fax: 315-9631/315-9632
Email: webmaster@upv.edu.ph
3. Silliman University, Dumaguete City, Negros Oriental
Tel: (+6335) 422-6002

(Tutukuyin pa ng PCSD)

*Hindi pa gumagalaw bilang CMA ngunit tinukoy na sa ilalim ng Republic Act 9147. Ang PAWB at BFAR ang gumaganap ng mga tungkulin ng PCSD bilang CMA para sa terestriyal at pandagat/akwatikong yaman, ayon sa pagkakasunod-sunod nito, hanggang ito ay handang gampanan ng PCSD.

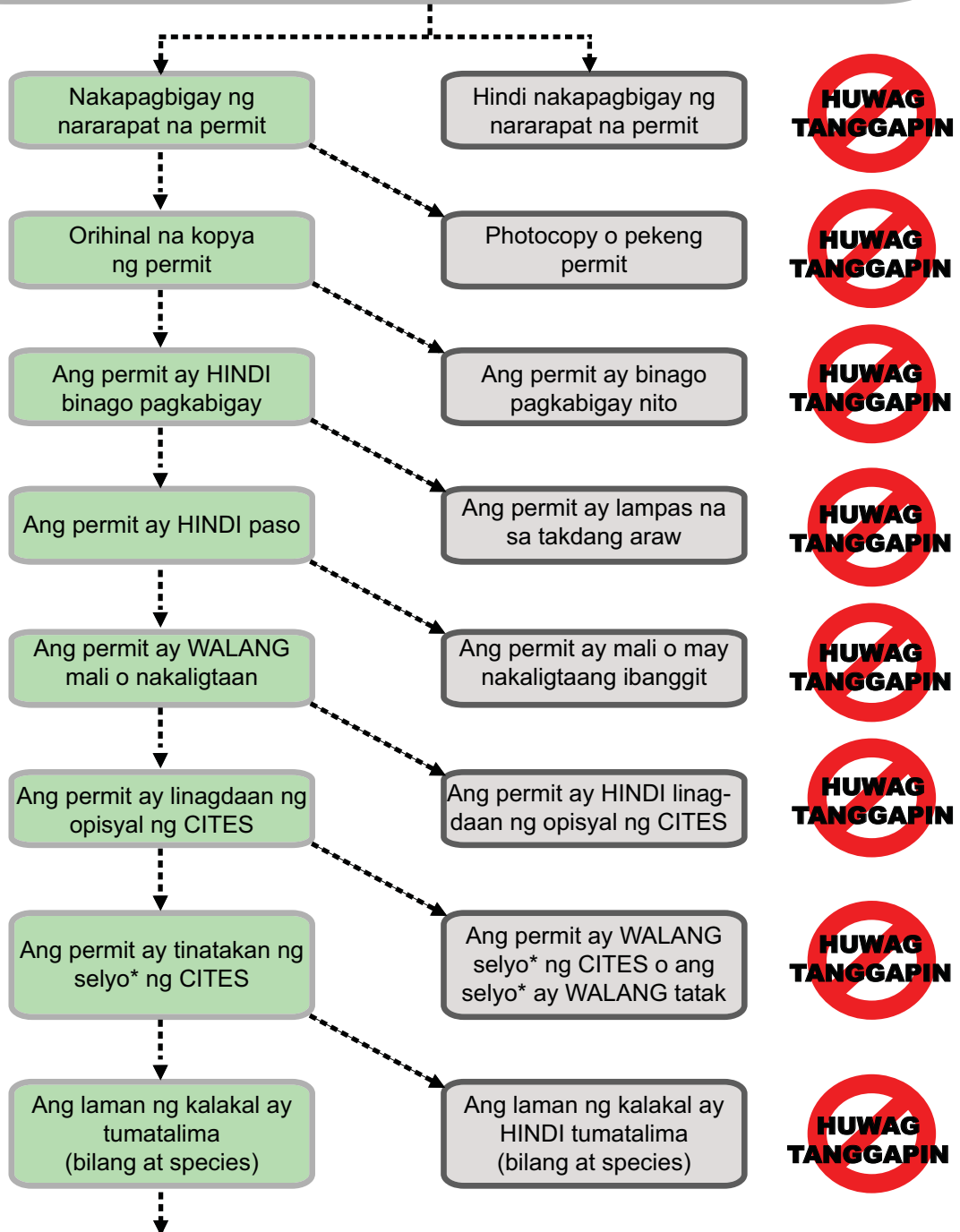
GABAY SA PAGTITIYAK NG MGA CITES PERMIT

CITES permit na kasama ng kalakal

APPENDIX I
Permit sa Pagluluwas o Pagluluwas Muli at Permit sa Pag-aangkat

APPENDIX II
Permit sa Pagluluwas o Pagluluwas Muli

APPENDIX III
Permit sa Pagluluwas o Sertipiko/Katibayan ng Pinagmulan

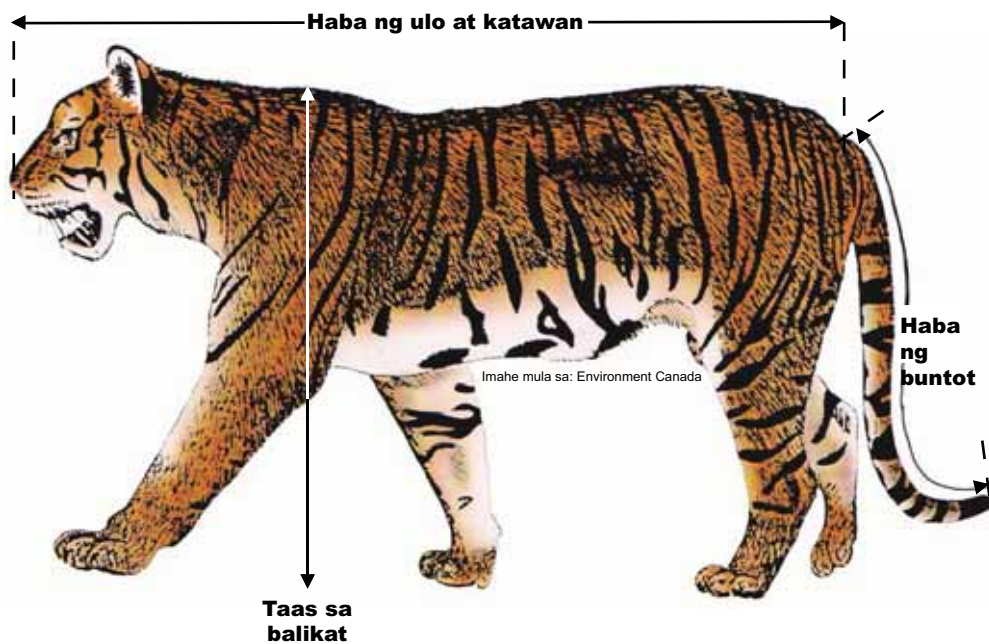
PAHIHINTULUTAN **

* kung saan akma (hindi lahat na mga bansa ay gumagamit ng selyo ng CITES)

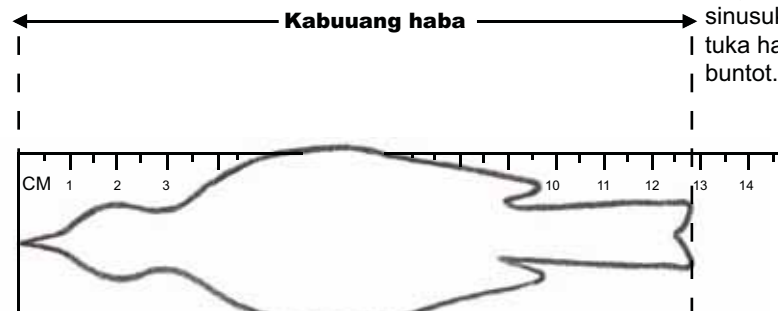
**Alamin kung ang species ay nasasaklaw ng iba pang kundisyon na napapaloob sa CITES.

Palasukatan at Glosaryo

Pagsukat

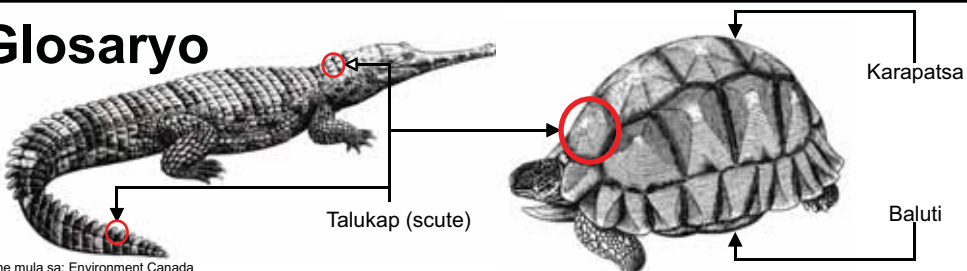
Ang haba ng karapatsa ay sinusukat mula sa harapang bahagi ng itaas na bao, sa kahabaan ng likod hanggang sa likurang bahagi ng bao.

Ang kabuuang haba ay sinusukat mula sa dulo ng tuka hanggang sa dulo ng buntot.

Sa pagsukat, dahan-dahang ihiga ang ibon na nauuna ang likuran nito.

Glosaryo

Talukap:

Matigas o mabutong panlabas na balutian, kaliskis, sa bao ng pagong

Karapatsa:

Itaas na bahagi ng bao ng pagong na bumabalot sa likuran nito. Kadalasan nababalutan ng talukap (kaliskis) o malambot na balat

Baluti:

Ibang bahagi ng bao ng pagong na bumabalot sa tiyan.

Bos gaurus (now B. frontalis) & Bos javanicus - Gaur & Banteng

Gaur

Iba pang mga Pangalan: Seladang (Malaysia), Pyoung (Myanmar)

Distribusyon: Bangladesh; Bhutan; Cambodia; India; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Nepal; Thailand; at Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Taas sa balikat: 165 - 220cm, Haba ng ulo at katawan: 250 - 330cm, Haba ng buntot: 70 - 105cm, Bigat: 650 - 1,000kg

Banteng

Tsaine (Myanmar)

Cambodia; Indonesia; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Thailand; at Viet Nam

Taas sa balikat: 120 - 190cm, Haba ng ulo at katawan: 180 - 225cm, Haba ng buntot: 65 - 70cm, Bigat: 400 - 900kg

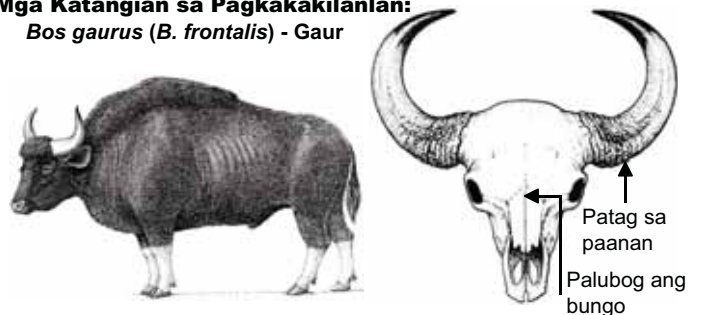
Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

Gaur: CITES Appendix I

IUCN: Gaur VU; Banteng EN

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas: Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan: *Bos gaurus (B. frontalis) - Gaur*

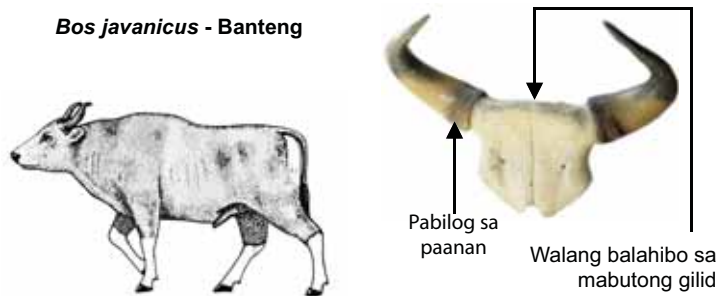
Ang katawan ay matingkad na kulay kape, itim o abo. Ang ibabang bahagi ng paa ay puti

Haba ng sungay: ≤ 95 cm
Tikop ng sungay: ≤ 56 cm

Larawan: Claire Beasall

Bos javanicus - Banteng

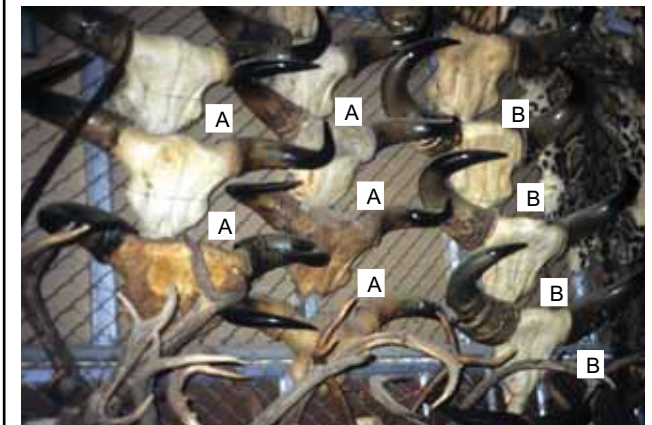
Ang katawan ay maitim na kulay kape hanggang itim (lalaki), o mapusyaw na kulay kape (babae). Ang ibabang bahagi ng paa at puwitan ay puti

Batang lalaking Banteng
Larawan: Mark Auliya/TSEA

Haba ng sungay: ≤ 87 cm
Tikop ng sungay: ≤ 48 cm

Ikinakalakal bilang: Sungay at mga buto, karne.

Mga binibentang sungay
Larawan: TRAFFIC SEA

A: Mga sungay ng Banteng
B: Mga sungay ng Gaur

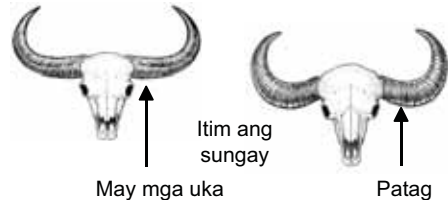
Mga binibentang sungay ng Gaur
Larawan: TRAFFIC SEA

Mga binibentang sungay ng Banteng
Larawan: TRAFFIC SEA

Kahalintulad ng:

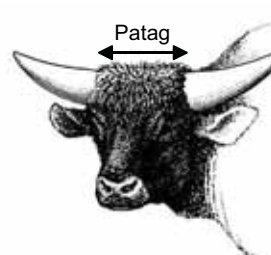
Bubalus arnee - Kalabaw

May mga uka

Haba ng sungay: ≤ 149 cm
Tikop ng sungay: ≤ 58 cm

Bos taurus - Baka

CITES Appendix II *Budorcas taxicolor - Takin*

Haba ng sungay: ≤ 63.5 cm
Tikop ng sungay: ≤ 33 cm

^aImahe mula sa: Environment Canada

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Lahat na mga larawan mula kay: Mark Auliya/TSEA

Capricornis spp. - Serow

Kambing

Iba pang mga Pangalan: Kambing Gurun (Malaysia), Taw sai (Myanmar)

Distribusyon: Bangladesh; Bhutan; Cambodia; Tsina; India; Indonesia (Sumatra); Japan; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Nepal; Taiwan; Thailand; at Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Haba ng ulo at katawan: 140 - 155cm; Taas sa balikat: 85 - 94cm; Haba ng buntot: 11 - 16cm; Haba ng sungay: 15 - 25.5cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:

Lahat ng species ng *Capricornis* ay nakalista sa:

CITES APPENDIX I,

(maliban sa *C. crispus* - Japanese Serow at *C. swinhoei* - Formosan/Taiwanese Serow)

IUCN: Iba-iba, **LR - VU** (hindi lahat nakalista)

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Claire Beastall

Mga Katangiang sa Pagkakakilanlan:

Larawan: Claire Beastall

Kapansin-pansing glandula sa ilalim ng mata

Larawan: Claire Beastall

- Mahaba ang tainga,
- Maiksi ang leeg, makapal at matigas ang balahibo sa batok, mula sa tuktok hanggang sa balikat (maaaring kulay kape o puti).
- Ang balahibo ay magaspang at iba-iba ang kulay: kape-abo-itim, mapula-pula
- Ang tiyan ay maaaring mas mapusyaw ang kulay

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Ikinakalakal bilang: Kadalasan, mga parte ng katawan (sungay, ulo, unahang paa, at iba pa) para sa gamot at bilang karne.

Sungay ng Serow

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Sungay ng Serow

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Pagkuha ng langis sa ulo at paa

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Balat ng Serow

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Ulo ng Serow

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Pagkuha ng langis sa ulo at paa

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Kahalintulad ng:

Naemorhedus spp. - Goral

Lahat ay nakalista sa **CITES APPENDIX I**

Haba ng ulo at katawan: 82 - 130cm;

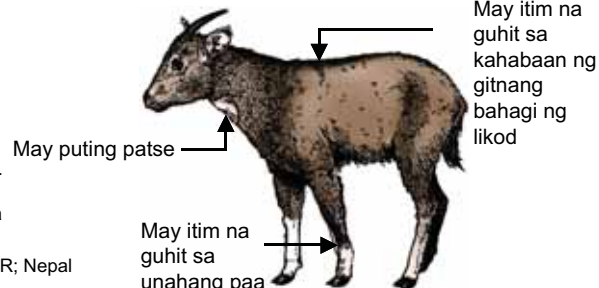
Taas sa balikat: 57 - 78.5cm;

Haba ng buntot: 7 - 20cm

Haba ng sungay: 7.8 - 12cm

- Mas maliit na katawan at sungay kaysa sa *Capricornis* spp.
- Walang kapansin-pansing glandula sa ilalim ng mata
- Kulay ng balahibo: abo hanggang itim na kulay kape o pula
- Tiyan at ilalim na bahagi: kadalasang mapusyaw

Distribusyon: Bhutan; Tsina; India; Myanmar; Korea; Lao PDR; Nepal Pederasyon ng Rusya at Thailand

Pantholops hodgsonii - Tibetan Antelope

Tibetan Antelope

Iba pang mga Pangalan: Chiru (English), Tsod (Tibetan), Zanglingyang (Chinese)

Distribusyon: China (Qinghai, Xingjiang); India (Jammu-Kashmir)

Mga Katangiang Pisikal: Taas sa balikat: Hanggang 85cm, Bigat: Hanggang 40kg

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES Appendix I

IUCN: EN

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

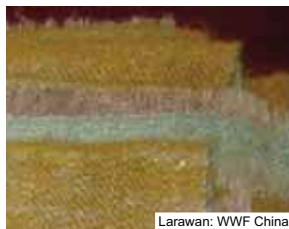
Larawan: Tony Lynam

Tandaan: Makipag-ugnayan sa mga dalubhasa upang matukoy ang pagkakakilanlan

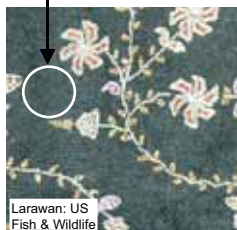
Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Ang mga produktong gawa sa balahibo ng Tibetan Antelope ay kilala sa tawag na **Shahtoosh**. Ang mga balabal na Shahtoosh ay mas malambot, manipis at hindi gaanong masinsin kaysa sa iba. Ipinapakita ito ng mga maglalako sa pamamagitan ng pagpasok ng balabal sa singsing.

- Karamihan ay manilaw-nilaw na puti at abuhing kulay gatas (ngunit maaari ring kulayan ng kahit anong kulay). Puti ang pinakamahal.
- Maaaring may inisyal ng mananahi sa panulukan
- Kadalasan ito ay may pulidong burda sa buong bahagi o sa laylayan ng balabal
- Ang mga balabal ay karaniwang may mga maiiksing palawit sa laylayan
- Maaaring may pino ngunit kapansin-pansing disenyong diyamante ang paghabi (makikita gamit ang magnifying lens)

Larawan: WWF China

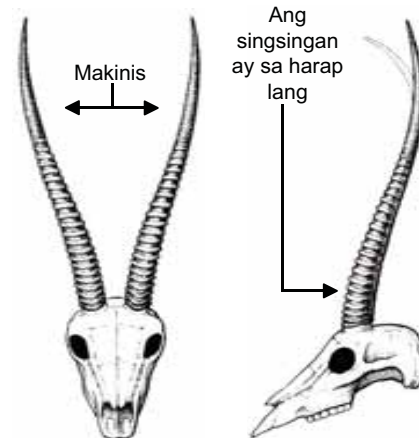

Larawan: US Fish & Wildlife

Larawan: US Fish & Wildlife

Ang shahtoosh ay gawa sa balahibo sa bahaging tiyan at walang mahahabang hibla ng balahibo - ngunit maaaring makakita ng maiiksing mapusyaw na "guard hairs" na mas magaspang kaysa sa buhok ng tao at kulot.

Ang sungay ng Chiru (sa mga lalaki lang makikita) ay kapansin-pansin. Imaha mula sa: Environment Canada

Ikinakalakang bilang: Balat at ipinoprosesong mga balabal. Minsan bilang sungay (bilang gamot rin).

Mga nakumpiskang balabal na Shahtoosh
Larawan: NRECD, Thailand

Mga pinalamutiang bungo at sungay ng Chiru
Larawan: WWF China

Kahalintulad ng:

- Pashmina na gawa sa balahibo ng kambing na Cashmere ay kamukha nito. Ngunit mas mura kaysa sa shahtoosh
- Maaaring kamukha nito ang shahtoosh: magaan, malambot, mayroon o walang padrong hugis diyamanteng habi. Ang mga balabal na maluwan ang pagkahabi ay maaaring naipapasok sa singsing dahil mas kakaunti ang hibla nito.
- Nakasanayan na na ang mga palawit sa balabal na pashmina ay mas mahaba at kadalasan ay pinilipit.

Larawan: US Fish & Wildlife

Larawan: US Fish & Wildlife

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Saiga tatarica - Saiga Antelopes

Saiga Antelope

Distribusyon: Khazakhstan; Mongolia; Pederasyon ng Rusya; Turkmenistan; at Uzbekistan

Mga Katangiang Pisikal: Haba ng ulo at katawan: 108 - 146cm; Haba ng buntot: 6 - 13cm; Bigat: 21 - 51kg

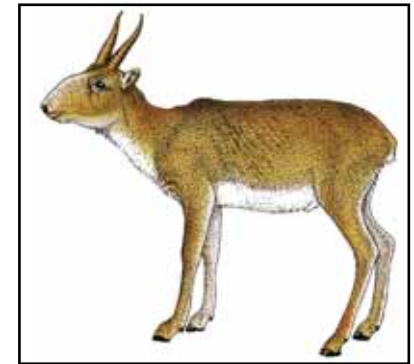
Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES Appendix II

IUCN: CR

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Ilustrasyon mula sa: Environment Canada

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan ng Sungay ng Saiga:

Larawan: TRAFFIC SEA

Naiiba sa ibang mga sungay

Ang mga lalaki lamang ang may sungay at ito ay:

- Solido sa paanan
- Medyo naaaninag
- Makintab na mapusyaw na kulay kape
- Halos bilog sa cross-section
- Bahagyang nakakurba
- Sumusukat hanggang 30cm (kahabaan ng kurba)

Larawan: TRAFFIC SEA

Hanggang 30cm

Larawan: Environment Canada

Guhit: Environment Canada

Ikinakalakal bilang: Buong sungay o kinayod na sungay

Ipinagbibiling sungay ng Saiga
Larawan: TRAFFIC SEA

Larawan: TRAFFIC SEA

Kinayod na sungay ng Saiga
Larawan: Claire Beastall

Larawan: TRAFFIC SEA

Larawan: TRAFFIC SEA

Mga pakete ng mga produktong gawa sa sungay ng Saiga
Larawan: TRAFFIC SEA

Kadalasang tatak na naglalarawan sa sungay ng Saiga Antelope sa pakete ng mga produktong tradisyunal na medisina

Sungay ng Saiga Antelope

Intsik na Karakter: 羚羊角

Pinyin: Ling Yang Jiao

Multi-tined Antlers

Sanga-sangang Sungay ng Usa

Ang ibang sanga-sangang sungay ng usa ay ikinakalakal - ang itinatampok dito ay kumakatawan sa mga uring kadalasang nakikita sa kalakalan. Ito ay makikita lamang sa mga may-edad na lalaking usa. Naglalagas at tumutubo ulit ito sa regular na panahon (hindi katulad ng sungay na permanente).

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

Iba-iba ang estado na nakalista sa CITES sa bawat species.

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Axis porcinus - Hog Deer

CITES Appendix I

IUCN: EN, *Axis porcinus annamaticus* (mula sa Viet Nam) nakalista bilang CR

3 sanga ng sungay

Hugis tinidor ang dulo

May maliit na pangatlong sanga sa paanan ng sungay na nakatuon pataas

Haba ng ulo at katawan: 140 - 150cm
Haba ng buntot: 17 - 21cm
Taas sa balikat: 65 - 72cm
Bigat: 70 - 110kg
Distribusyon: Bangladesh; Cambodia; Tsina; India; Myanmar; Nepal; Pakistan; at Thailand

Cervus nippon - Sika Deer

IUCN: LC, *Cervus nippon pseudaxis* (mula sa Viet Nam) nakalista bilang CR

Haba: tinatayang 92cm

Tikop: tinatayang 14cm

Ang mga may-edad na lalaki ay kadalasang may 5 sanga ng sungay

Haba ng ulo at katawan: 950 - 180cm
Haba ng buntot: 75 - 150cm
Taas sa balikat: 650 - 110cm
Bigat: Hanggang 80kg
Distribusyon: Tsina; Japan; Pederasyon ng Rusya; Taiwan; at Viet Nam

Rucervus (Cervus) duvaucelli - Barasingha Deer

CITES Appendix I

IUCN: EN

Kadalasan 10 - 15 sanga
Kahalintulad ng *Rucervus eldi*
Makinis ang sanga

Ag mga sanga sa dulong bahagi ay nakatuon na diretsong pataas

Haba ng ulo at katawan: hanggang 180cm
Haba ng buntot: 12 - 20cm
Taas sa balikat: 119 - 124cm
Bigat: Hanggang 81kg
Distribusyon: India at Nepal

Haba ng sanga: 75 - 108cm

Rucervus (Cervus) eldii - Eld's Deer

CITES Appendix I

IUCN: EN

Ang mga sanga ay nakatuon pataas
Magaspang ang sanga

Tikop: 12.5 - 19cm

Ang sanga sa bahagi ng kilay ay nakakurba pati rin ang pangunahing sanga

Haba ng ulo at katawan: 150 - 170cm
Haba ng buntot: 22 - 50cm
Taas sa balikat: 120 - 130cm
Bigat: 95 - 150kg
Distribusyon: Cambodia; India; Lao PDR; Myanmar; Thailand; at Viet Nam

Haba ng sanga: 85 - 117cm

Rusa (Cervus) unicolor - Sambar Deer

IUCN: VU

Ang sanga ay nakatuon pataas

Tikop: 8.5 - 24cm

Lapad

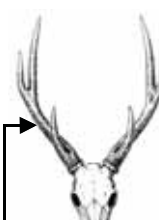
Haba ng ulo at katawan: 170 - 270cm
Haba ng buntot: 22 - 35cm
Taas sa balikat: 120 - 150cm
Bigat: 150 - 300kg
Distribusyon: Cambodia; Tsina; India; Indonesia; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Pilipinas; Sri Lanka; Thailand; at Viet Nam

Ang 2 taong gulang na lalaking usa ay may 1 sanga, 3 taong gulang naman ay may 2 sanga

Haba ng sanga: 38 - 108cm

Cervus timorensis - Javan Deer

IUCN: LR

Tikop: 10 - 17.8cm

Nakakurbang patuwid na pataas

Haba ng ulo at katawan: 130 - 210cm
Haba ng buntot: 10 - 30cm
Taas sa balikat: 80 - 110cm
Bigat: 50 - 115kg
Distribusyon: Indonesia

Haba ng sanga: 45 - 98cm

Ikinakalakal bilang:

Buong sanga-sangang sungay, malambot na balat ng tumutubong sungay at iba pang mga sangkap para sa tradisyunal na medisina

Larawan: TRAFFIC Southeast Asia

Larawan: TRAFFIC Southeast Asia

Larawan: TRAFFIC Southeast Asia

^aImahe mula sa: Environment Canada

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Moschus spp. - Musk Deer species

Usa

Iba pang Pangalan: Kado gaow (Myanmar)

Distribusyon: Afghanistan; Bhutan; Tsina; India; Korea (Hilaga & Timog); Lao PDR; Mongolia; Myanmar; Nepal; Pakistan; Pederasyon ng Rusya; at Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Habang ulo at katawan: 70 - 100cm, Taas ng balikat: 50 - 61cm, Habang buntot: 1.8 - 6cm. Bigat: 7 - 17kg

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES Appendix I: Musk Deer mula sa Afghanistan, Bhutan, India, Myanmar, Nepal at Pakistan.

CITES Appendix II: Lahat ng Musk Deer mula sa ibang bansa maliban sa nabanggit sa Appendix I.

IUCN: iba-iba, mula **EN** hanggang **LC**, depende sa species

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: WWF-Canon / Gerald S. CUBITT

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Larawan: WWF-Canon / Grigori MAZMANYAN

- Walang sungay.
- Ang pigi ay halos 5cm ang taas sa balikat.
- Ang katawan ay nababalot ng mahaba, makapal at makalisag na balahibo, kadalasang puti ang ugat nito.
- Kulay: iba-iba, kadalasan maitim na kulay kape na batikan, mapusyaw na kulay abo sa itaas, mas mapusyaw pa sa ibaba.
- Ang baba, baybay ng balahibo sa loob ng tainga at ang loob na bahagi ng hita ay maputi at maaaring may puting batik sa magkabilang bahagi ng lalamunan.

Ang itaas na pangil ng mga lalaking usa ay humahaba hanggang 7.5cm, mas maliit sa mga babae.

Larawan: WWF-Canon / Grigori MAZMANYAN

Ikinakalakal bilang: Musk - para sa tradisyunal na medisina - maaaring ikalakal ang buong glandula o ipinroseso na (kadalasan bilang lana, isprey, plaster na gamot at hindi naiprosesong pulbos ng musk).

Glandula na musk
Larawan: TRAFFIC

Ang Glandula na Musk:

- Makikita sa pagitan ng pusod at ari ng lalaking Musk Deer na tatlong taon pataas ang edad.
- Ang ikinakalakal ay tinatayang nasa 4 - 6cm ang haba, 3.5 - 4.5cm ang lapad at 4 - 5cm ang lalim
- Ang glandula ay kinukuha sa usa at ipinapatuyo.
- Ang katas sa loob ay nagiging mabutil (ang kulay ay parang pinaghalong pula at kape hanggang itim) at mapulbos.

Ilan sa mga pakete ng produktong galing sa Musk Deer
Larawan: TRAFFIC

Kadalasang tatak na ginagamit sa paglarawan ng Musk Deer sa pakete ng mga produktong tradisyunal na medisina

	Musk Deer	Musk
Intsik na Karakter:	鹿麝	麝香
Pinyin:	She	Moschus, Cervi
Roman:	She Xiang	Moschus

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Felidae (1) - Cats

Pamilya ng Pusa

Mga Katangiang Pisikal:

Haba ng ulo at katawan: iba-iba, 37 - 280cm
 Haba ng buntot: 5.1 - 110cm
 Bigat: 1.5 - 306kg

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

Lahat ng pusa (maliban sa alagang pusa) ay nakalista sa **CITES APPENDIX I o II**

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147(Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Kuting ng Singarong
 Larawan: WWF-Canon / Alain COMPOST

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Leopard
 Larawan: WWF-Canon / Martin HARVEY

Ulo: Pabilog at maiksi
 Katawan: Magaan, matipuno, siksik, at malalim ang dibdid
 Suso (mga utong): 2 - 4
 Paa: Harapan - 5 daliri; Likuran- 4 daliri. Walang balahibo ang talampakan.

Kuko ng alagang pusa
 Larawan: Claire Beastall

Kuko: Angkop sa paghiwa

Dila: Angkop sa paghiwa

Tigre
 Larawan: Chris Shepherd/TSEA

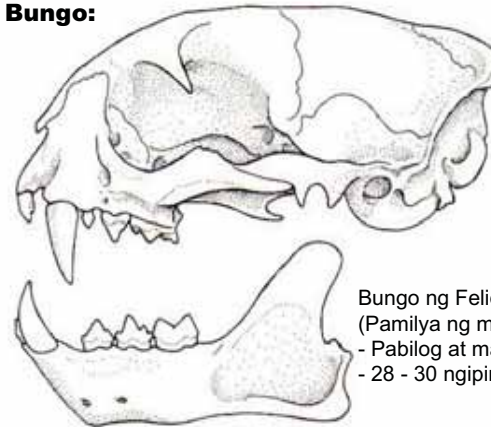
Asian Golden Cat
 Larawan: WWF-Canon / Gerald S. CUBITT

Tainga: Maaaring patulis o pabilog
 Mga mata: Ang alikmata ay lumiliit o lumalaki ng pabertikal

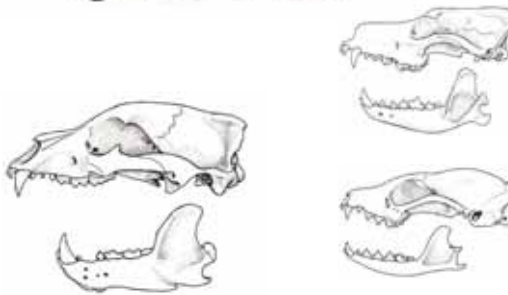
Pusang Gubat
 Larawan: WWF-Canon / Roger HOOPER

Bungo:

Bungo ng Tigre (*Panthera tigris*)
 Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Bungo ng Felidae (Pamilya ng mga Pusa)
 - Pabilog at maiksi
 - 28 - 30 ngipin

Bungo ng Canidae (Pamilya ng mga Aso)
 - Pahaba
 - 42 ngipin

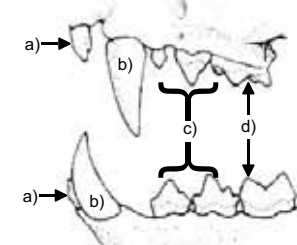
Bungo ng Ursidae (Pamilya ng Binturong)
 - Malaki
 - 40 - 42 ngipin

Bungo ng Civet (Pamilya ng mga Musang o Pasla)
 - Mahaba at patag
 - 32 - 40 ngipin

Imahe mula sa: Tim Lawlor

Bungo ng Mustelidae (Pamilya ng Dungon)
 - Matibay na may maiksing mukha
 - 28 - 38 ngipin

Ngipin:

- a) Ngipin sa Harap (Incisors): Maliit at magkahanay (Itaas: 3; Ibaba: 3) x 2
- b) Pangil (Canine): Mahaba, matalim, bahagyang nakakurba (Itaas: 1; Ibaba: 1) x 2
- c) Ngiping Panghiwa (carnassial/pre-molar): Malaki (Itaas: 2 - 3; Ibaba: 2) x 2
- d) Ngiping Pandurog (molar): Itaas - maliit (Itaas: 1; Ibaba: 1) x 2

Imahe mula sa: Tim Lawlor

Ikinakalakal bilang:

Balat, buto, ngipin, at kuko na mga sangkap para sa paggawa ng tradisyunal na gamot; buhay na hayop

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Felidae (2) - Cats of Southeast Asia listed under CITES Appendix I

Pamilya ng Pusa ng Timog-Silangang Asya na nakalista sa **CITES Appendix I**

Lahat ng pusa (maliban sa pusang bahay at yung mga nakalista sa Appendix I) ay nakalista sa **CITES Appendix II**

Nasyunal na Proteksyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Panthera tigris - Tigre

Larawan: WWF-Canon / Mike

Haba ng ulo at katawan: 140 - 180cm,
Haba ng buntot: 60 - 95cm
Bigat: 180 - 245kg

Larawan: Julia Ng/TSEA

Panthera pardus - Leopard

Larawan: WWF-Canon / Gerald S. CUBITT

Haba ng ulo at katawan: 91 - 191cm,
Haba ng buntot: 45 - 78cm
Bigat: 45 - 65kg
May mga natatagpuang leopard na may itim na balahibo sa ibang lugar - (ang batik ay makikita sa aninag ng araw).

Larawan: TSEA

Larawan: WWF-Canon / Martin HARVEY

Uncia uncia - Snow Leopard

Larawan: WWF-Canon / Martin HARVEY

Haba ng ulo at katawan: 100 - 130cm,
Haba ng buntot: 80 - 100cm
Bigat: 30 - 55kg

Ang balahibo ay mas mahaba kaysa sa ibang species ng pusa sa Timog-Silangang Asya, makapal sa bahagi ng tyan.

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Neofelis nebulosa - Clouded Leopard

Larawan: WWF-Canon / Gerald S. CUBITT

Haba ng ulo at katawan: 61 - 106cm,
Haba ng buntot: 55 - 91cm
Bigat: 15 - 23kg

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Larawan: WWF-Canon / Gerald S. CUBITT

Catopuma temminckii - Asian Golden Cat

Larawan: WWF-Canon / Gerald S. CUBITT

- Mas ordinaryo ang kulay ng balahibo.
- Iba-iba ang kulay ng balahibo (kulay ginto-kape hanggang mapusyaw na kulay kape hanggang kulay abo hanggang itim).
- Kadalasan mas maitim sa kahabaan ng likod at mapusyaw sa tiyan.
- Ang itaas na bahagi ng buntot ay mas maitim, mapusyaw sa ilalim, kadalasan maitim ang dulo.

Tandaan: Ang ibang pusa mula sa Myanmar ay maaaring may mas malapad na itim na batik at mga guhit. Ang mukha at buntot kapahero ng karaniwang anyo nito.

Haba ng ulo at katawan: 76 - 84cm,
Haba ng buntot: 43 - 50cm
Bigat: 12 - 15kg

Pardofelis marmorata - Marbled Cat

Larawan: WWF-Malaysia / Ken SCRIVEN

- Sobrang kapal ng balahibo.
- Kahalintulad ng *Neofelis nebulosa* ngunit mas maliit, maraming itim na batik sa paa.

Haba ng ulo at katawan: 45 - 53cm,
Haba ng buntot: 47 - 55cm
Bigat: 2 - 4kg

Prionailurus planiceps - Flat-headed Cat

Larawan: Claire Beastall

- Maliit ang tainga, mahaba at patag ang tuktok ng ulo.
- Ang kulay ay maringkad na pula. Ang balahibo sa likuran (upperparts) ay kulay kape na may pinong kulay abo at mapusyaw na kulay katad na batik-batik.

Haba ng ulo at katawan: 44 - 50cm,
Haba ng buntot: 13 - 17cm
Bigat: 1.5 - 2.2kg

Prionailurus bengalensis - Leopard Cat

Larawan: WWF-Malaysia / E.P. Gee

Haba ng ulo at katawan: 40 - 55cm,
Haba ng buntot: 23 - 29cm
Bigat: 3 - 5kg

- Kulay pula-kahel o dilaw na may itim na batik sa buong likuran (upperparts) pati sa buntot. Ang tiyan (underparts) ay puti na may itim na batik.
- Kahalintulad ng, ngunit mas maliit sa *Prionailurus viverrinus* - Fishing Cat (Haba ng ulo at katawan: 72 - 78cm).

Tandaan: Ang mga populasyon lamang sa Bangladesh, India at Thailand ay CITES I. Lahat ng ibang populasyon ay CITES II.

Felidae (3) - Cat Parts and Derivatives

Pamilya ng Pusa - Mga bahagi at deribatibong kadalasang makikita sa kalakal

Ikinakalakal bilang: Buto, ngipin, kuko, mga sangkap sa tradisyunal na medicina. (Para sa mga detalye sa pagkakakilanlan ng balat, sumangguni sa pulyeto ukol sa CITES I Southeast Asian Cat Species).

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a
Lahat ng mga Pusa (maliban sa alagang pusa at mga nakalista sa Appendix I) ay nakalista sa **CITES Appendix II**

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:
Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Kuting ng Singgarong
Larawan: WWF-Canon / Alain COMPOST

Mga Buto:

Bilang buong buto...

Bungo ng Tigre (*Panthera tigris*)
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

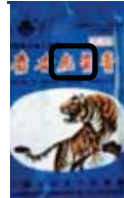

Nasabat na mga buto ng Tigre
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

...o bilang sangkap sa tradisyunal na medicina.

Kadalasang tatak na ginagamit sa paglalarawan ng buto ng Tigre at Leopard sa pakete ng mga produktong tradisyunal na medicina

Halimbawa ng pakete ng mga produktong may buto ng Tigre
Larawan: TRAFFIC

Intsik na Karakter: Pinyin:

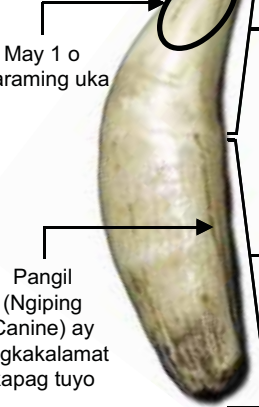
Buto ng Tigre 虎骨 Hu Gu

Buto ng Leopard 豹骨 Bao Gu

Ngipin:

TUNAY NA NGIPIN NG TIGRE

May 1 o maraming uka

Pangil (Ngiping Canine) ay nagkakalamat kapag tuyo

Tunay at pekeng ngipin ng Tigre
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Ang ngipin ay maaaring lilok
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

PEKENG NGIPIN NG TIGRE

Putong (bahagi ng ngipin na nakikita sa baba)

Ugat (Bahaging nakabaon sa gilagid)

Ang balat ay tunay, ang ngipin ay peke. Ang tunay na ngipin ay maaaring ipinagbili ng hiwalay
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Mga Kuko:

- Halos pabilog
- Medyo naaaninag
- Mapusyaw na dilaw/ mamula-mulang ginto ang kulay
- May hayag na anyo sa mabutong dulo (planar process)

Larawan: USFWS Photo

May hayag na anyo sa mabutong dulo nito (planar process)

Ari:

Ang ari ng Tigre ay peke kung ito ay...

1. May kapansin-pansing tinik-tinik sa dulo
2. May malaking buto na makikita sa X-ray
3. Mas mahaba pa sa 20cm

Ari ng Tigre
Larawan: C. Beasall

Ang mga tinik-tinik na ito ay hindi mapapansin sa tunay na ari ng tigre

Ari ng bagong katay na Leopard
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Pekeng ari ng Tigre
Larawan: Leong/TSEA

Southeast Asian Otters

Mga Dungon sa Timog-Silangang Asya

Iba pang

Pangalan: Pangkat-pangkat (Pilipinas); Memerang (Malaysia)

Mga Katangiang Pisikal: Kulay kape na may mapusyaw na lalamunan, makapal na balahibo, mahaba at balingkinitan na katawan, magkakadikit na paa kagaya ng sa bibe, mahaba at matipuno na buntot
Mga Otter sa Timog-Silangang Asya- Habang ng ulo at katawan: 36 - 80cm, Habang ng buntot: 22.5 - 48cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^α
Lahat ng Lutrinae spp. ay nakalista sa CITES Appendix II, maliban sa *Lutra lutra* na nakalista sa CITES Appendix I

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:
Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Lutra perspicillata (Smooth Otter)
Larawan: Claire Beasall

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Aonyx cinerea
Asian Small-clawed Otter
CITES Appendix II
IUCN: VU

Habang ng ulo at katawan: 36 - 55cm,
Habang ng buntot: 25 - 35cm

- Maliit
- Maitim na kulay kape hanggang abuhing na kulay kape
- Mapusyaw ang kulay ng balahibo sa lalamunan at gilid ng leeg
- Maiiksi ang mga kuko, hindi lumalampas sa talampakan nito

Larawan: Gerald S CUTBITT/WWF-Canon

Distribusyon: Asya - sa Timog-Silangang Asya: Brunei Darussalam; Cambodia; Indonesia; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Pilipinas; Singapore; Thailand; at Viet Nam

Lutra sumatrana
Hairy-nosed Otter
CITES Appendix II
IUCN: EN

Habang ng ulo at katawan: 50 - 80cm
Habang ng buntot: 37 - 50cm

- Ang likuran at tagiliran ng leeg ay maitim na kulay kape
- May iregular na patse sa baba at lalamunan
- Bilog ang buntot kung titingnan sa cross section
- May balahibo hanggang dulo ng ilong

Larawan: Annette Olsson/CI Cambodia

Distribusyon: Cambodia; Malaysia; Thailand; at Viet Nam

Lutra lutra
Eurasian Otter
CITES Appendix II
IUCN: NT

Habang ng ulo at katawan: 55 - 72cm
Habang ng buntot: 37.5 - 48cm

- Hugis-"W" ang pagitan ng balahibo sa mukha at ilong
- Maiiksi ang balahibo na may iilang mahahabang balahibong mapusyaw ang kulay na nagbibigay ng abuhing kulay
- Ang dulo ng buntot ay bilog kapag titingnan sa cross section

Larawan: Sanchez at Lopez/WWF-Canon

Distribusyon: Europa at Asya.
Sa Timog-silangang Asya: Cambodia; Indonesia; Lao PDR; Myanmar; Thailand; at Viet Nam

Lutra perspicillata
Smooth-coated Otter
CITES Appendix II
IUCN: VU

Habang ng ulo at katawan: 65 - 75cm
Habang ng buntot: 40 - 45cm

- Ang balahibo ay makinis at makintab
- Mapusyaw ang kulay ng balahibo sa lalamunan at gilid ng leeg
- Tuwid ang pagitan ng balahibo sa mukha at ilong nito
- Ang buntot ay medyo patag kapag titingnan sa cross section.

Larawan: Claire Beasall

Distribusyon: Bangladesh; Bhutan; Brunei Darussalam; Cambodia; Tsina; India; Indonesia; Iraq; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Nepal; Pakistan; Thailand; at Viet Nam

Ikinakalakal bilang:

Balat, at buhay na otter para sa kalakalan ng alagang hayop

Balat ng Otter - kanan: *Lutra sumatrana* (Hairy-nosed Otter), kaliwa: *Lutra perspicillata* (Smooth Otter)
Larawan: Annette Olsson/CI Cambodia

Kahalintulad ng:

***Cynogale benettii* - Otter Civet**

CITES Appendix II
IUCN: EN

- Maitim na kulay kape ang buong katawan
- Maiksi ang buntot
- May mapusyaw na bahid sa itaas ng bawat mata
- Puti ang labi, mahaba ang puting balbas

Larawan: WWF_PHKA_VATech

Habang ng ulo at katawan: 57.5 - 68cm,
Habang ng buntot: 12 - 20.5cm

Distribusyon: Brunei Darussalam; Indonesia; Malaysia; Thailand. Hindi pa kumpirmado ang populasyon sa Tsina; Singapore; at Viet Nam

^αTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Helarctos malayanus - Sun Bear

Oso

Iba pang Pangalan: Malay weh wan (Myanmar)

Distribusyon: Bangladesh; Brunei Darussalam; Cambodia; Tsina; India; Indonesia (Sumatra at Kalimantan); Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Thailand; at Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Habang ng ulo at katawan: 100 - 140cm, Habang ng buntot: 3 - 7cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^α

CITES APPENDIX I

IUCN: VU

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Gabriella Fredriksson

Mga Katangiang sa Pagkakakilanlan:

Kahalintulad ng: **Asiatic Black Bear - *Ursus thibetanus***
CITES APPENDIX I

Habang ng ulo at katawan: 120 - 150cm
Habang ng buntot: 6 - 10cm

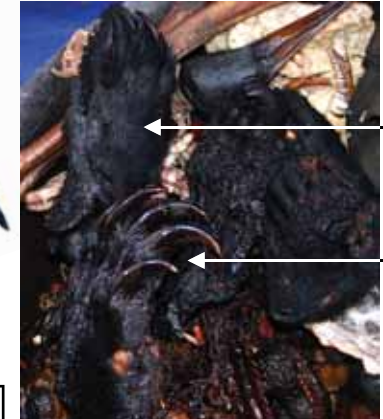
Ikinakalakal bilang: Buhay na hayop, stuffed na hayop, karne, kuko, paa, ngipin, balat at apdo.

Mga paa ng Sun Bear
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Paa ng Sun Bear
Larawan: Klote

Asiatic Black Bear

Sun Bear

Apdo ng Sun Bear
Larawan: Mei Hsiu Hwang

Karaniwang tatak na naglalarawan ng Sun Bear
Intsik na Karakter: 熊胆
Pinyin: Xiong Dan

Mga Paa ng Oso at ibang parte na pinagkukunan ng langis
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Kuko ng Sun Bear
Larawan: Mei Hsiu Hwang

Stuffed na Sun Bear
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

© TRAFFIC Southeast Asia 2008

^α Imah mula sa: Environment Canada

^α Tingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Ursus thibetanus - Asiatic Black Bear

Oso

Iba pang Pangalan: Weh wan gyi (Myanmar)

Distribusyon: Afghanistan; Bangladesh; Bhutan; Cambodia; China; India; Iran; Japan; Korea; Lao PDR; Myanmar; Nepal; Pakistan; Pederasyon ng Rusya; Taiwan; Thailand; at Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Habang ulo at katawan: 120 - 150cm, Habang buntot: 6 - 10cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^α

CITES APPENDIX I

IUCN: VU (CR para sa subspecies na makikita sa Iran at Pakistan)

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Claire Beastall

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

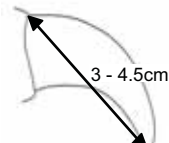
Marka sa dibdib*

Paa sa harapan*

Paa sa likuran*

Kuko sa harapang paa*

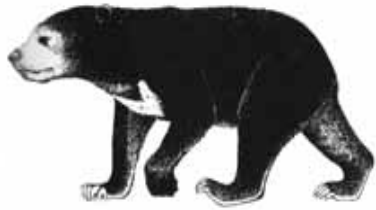

Kuko sa likurang paa*

Kahalintulad ng:

Helarctos malayanus - Sun Bear

CITES APPENDIX I

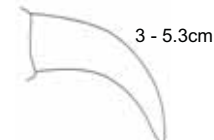
Marka sa dibdib*

Paa sa harapan*

Paa sa likuran*

Kuko sa harapang paa*

Kuko sa likurang paa*

Habang ulo at katawan: 100 - 140cm,
Habang buntot: 3 - 7cm

* Imaheng mula sa: Environment Canada

Ikinakalakal bilang: Buhay na hayop, karne, mga kuko, mga paa, ngipin, balat, at apdo.

Mga paa ng Oso at apdo nito
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Paa ng Asiatic Black Bear

Paa ng Sun Bear

Mga paa ng Oso at iba pang mga bahagi ng katawan na pinanggagalingan ng langis
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Apdo ng Oso
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Karaniwang tatak na ginagamit sa paglalarawan ng apdo ng oso

Intsik na Karakter: 熊胆
Pinyin: Xiong Dan

Pagtanggal ng apdo sa batang Oso
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

^αTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Hemigalus derbyanus - Banded Palm Civet & Chrotogale owstoni - Owston's Civet

Banded Palm Civet

Iba pang Pangalan: Musang belang (Malaysia), Musang (Pilipinas)

Distribusyon: Brunei Darussalam (?); Indonesia (Kalimantan, Sumatra); Malaysia, Myanmar; at Thailand

Mga Katangiang

Pisikal: Haba ng ulo at katawan: 45 - 56cm,
Haba ng buntot: 25 - 36cm

Owston's Civet

Iba pang Pangalan: Cây vằn (Viet Nam), Musang (Pilipinas)

Distribusyon: Cambodia (?); Tsina; Lao PDR; at Viet Nam

Mga Katangiang

Pisikal: Haba ng ulo at katawan: 51 - 63cm,
Haba ng buntot: 38 - 48cm

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Hemigalus derbyanus - Banded Palm Civet

CITES Appendix II

IUCN: VU

- Ang kulay ng balahibo sa katawan ay mapusyaw na katad hanggang ginintuang kulay kape, mas mapusyaw ang kulay ng tiyan at leeg
- Katangi-tangi ang kulay kape o itim na mga linya sa likod
- May maitim na pahabang guhit sa leeg at mukha
- Ang buntot ay halos maitim na kulay kape, na may mga malalapad na guhit sa paanan ng buntot nito

Larawan: Chan Ah Lak

Chrotogale owstoni - Owston's Palm Civet

Hindi nakalista sa CITES

IUCN: VU

- Hindi magkatulad ang kulay ng katawan, mula abuhing puti hanggang kulay katad-kape, mas mapusyaw ang kulay ng tiyan at leeg
- May malapad na itim na guhit sa kahabaan ng likod
- May mga guhit sa leeg at mukha
- Ang padron ay hindi magkatulad sa bawat individual
- Ang paanan ng buntot ay may malapad na linya, maitim ang dulo

Larawan: Scott Robertson

May maitim na bilog-bilog sa tagiliran ng leeg at mga paa.

Ikinakalakal bilang:

Buhay na hayop, balat o stuffed bilang souvenir

Larawan: Barney Long/FFI Vietnam

Prionodon pardicolor - Spotted Linsang & Prionodon linsang - Banded Linsang

Spotted Linsang

Iba pang Pangalan: Cây gấm (Viet Nam)

Distribusyon: Cambodia; Tsina; India; Lao PDR; Myanmar; Nepal; Thailand; at Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Haba ng Ulo at Katawan: 35 - 37cm, Haba ng Buntot: 31 - 34cm

Banded Linsang

Iba pang Pangalan: Linsang (Malaysia)

Distribusyon: Brunei Darussalam; Indonesia; Malaysia; Myanmar; at Thailand

Mga Katangiang Pisikal: Haba ng Ulo at Katawan: 35 - 45cm, Haba ng Buntot: 30 - 42cm

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Ikinakalakal bilang: Balat at bilang stuffed na hayop para gawingsouvenir

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Prionodon pardicolor - Spotted Linsang

CITES Appendix I

IUCN: LC

- Maputi hanggang mapusyaw na kulay kape hanggang kulay kahel o katad
- Maraming iregular na malalaking itim na batik sa likod at tagiliran ng katawan
- May maitim na guhit sa gilid ng leeg
- Ang mga batik ay magkakahiwalay

Larawan: Barney Long/WWF

8 o 9 maitim at malapad na guhit paikot sa buntot

Batik sa likod at tagiliran ng katawan

Prionodon linsang - Banded Linsang

CITES Appendix II

IUCN: LC

- Maputi hanggang kulay ginto o katad ang kulay
- May padron ng malalaking kulay kapeng batik na nag-uugnay sa 5 maitim na malalapad at pahalang na guhit sa likuran nito at pahabang malapad na guhit naman sa tagiliran ng leeg
- May 7 itim at mapusyaw na malapad na guhit paikot sa buntot

Larawan: Sergio Baffoni

Malalaking batik na magkakalapit at nag-uugnay sa 5 maitim at malalapad na guhit

7 maitim at malapad na guhit paikot sa buntot

Arctictis binturong - Binturong

Binturong

Iba pang Pangalan: Bear Cat (English)

Distribusyon: Bangladesh; Bhutan; Brunei Darussalam; Cambodia; Tsina; India; Indonesia; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Nepal; Pilipinas; Thailand; at Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Haba ng Ulo at Katawan: 65 - 95cm, Haba ng Buntot: 50 - 80cm
Bigat/Timbang: 6 - 9kg

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^α

Nakalista bilang CITES Appendix III sa India

IUCN: VU

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas: Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: David Lawson/WWF-Canon

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

- Mahaba at magaspang ang itim na balahibo na may iilang puti o pulang balahibo
- Mas mapusyaw ang kulay ng balahibo sa ulo, kung kaya't mas mapusyaw ito kaysa sa kulay ng katawan

Larawan: Claire Beasall

Ang buntot ay pumupulpot (maaaring pumulupot sa mga bagay)

Mahaba ang buntot at makapal ang balahibo, lalo na sa puwitang bahagi

Larawan: Claire Beasall

Mabilog ang tenga, puti ang mahabang balahibong matatagpuan sa gilid nito

Ikinakalakal bilang:

Balat at buhay na hayop para sa kalakalan ng alagang hayop

Larawan: TRAFFIC Southeast Asia

Rhinocerotidae spp. - Rhinoceros

Rhinoceros

Iba pang Pangalan: Badak (Malaysia)

Distribusyon: **Tatlong species ay matatagpuan sa Asya:**
Dicerorhinus sumatrensis - Sumatran Rhinoceros: Indonesia (Kalimantan, Sumatra); Malaysia; at Thailand
Rhinoceros sondaicus - Javan Rhinoceros: Indonesia (Java); Malaysia (extinct?); Viet Nam
Rhinoceros unicornis - Indian/One-horned Rhinoceros: Bhutan; India; at Nepal
Dalawang species ay matatagpuan sa Africa:
Diceros bicornis - Black Rhinoceros at *Ceratotherium simum* - White Rhinoceros

Mga Katangiang Pisikal: Taas sa balikat: 100 - 180cm, Bigat: 0.6 - 2.7 tonelada

Estado ng Internasyunal na Koserbasyon:^a

CITES Appendix I
 Ang populasyon ng *Ceratotherium simum simum* mula sa South Africa at Swaziland ay nakalista sa **Appendix II**

IUCN: *Dicerorhinus sumatrensis*, *Rhinoceros sondaicus*, *Diceros bicornis*: **CR**, *Rhinoceros unicornis*: **VU**, *Ceratotherium simum*: **NT** (Hilagang populasyon ng *C. simum*): **CR**)

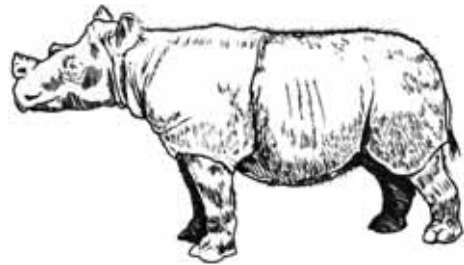
Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas: Republic Act 9147

Dicerorhinus sumatrensis
 Larawan: Claire Beastall

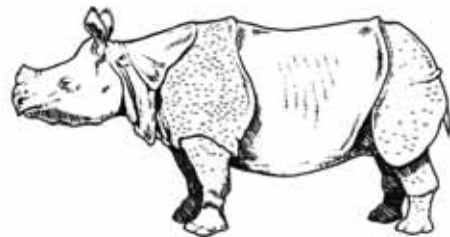
Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Bilang buong hayop, hindi mapagkakaila o maihahalintulad sa iba

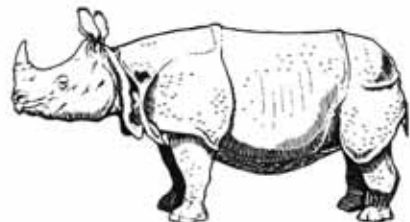
Dicerorhinus sumatrensis - Sumatran Rhinoceros
 Taas sa balikat: 100 - 150cm
 Bigat: 0.6 - 0.95 tonelada

Dalawang sungay: harapan 25 - 79cm, pangalawang sungay kadalasan mababa sa 10cm

Rhinoceros sondaicus - Javan Rhinoceros
 Taas sa balikat: 150 - 170cm
 Bigat: 0.9 - 2.3 tonelada

lisang sungay: 25cm sa mga lalaki, ang mga babae ay may maliit o walang sungay.

Rhinoceros unicornis - Indian/One-horned Rhinoceros
 Taas sa balikat: 175 - 200cm
 Bigat: 1.8 - 2.7 tonelada
 lisang sungay: 20 - 61cm

Ikinakalakal bilang: Sungay, balat at trophies

TANDAAN: Kadalasan, gusto ng mga mangangalakal na ang sungay ay may nakakabit pang balat upang mapatunayang ito ay tunay. Ang sungay ng Rhinoceros ay gawa sa keratin (kapareho ng buhok at kuko). Ang balat ng Rhinoceros ay maaring umabot sa 5cm ang kapal.

Karaniwang tatak na ginagamit sa paglalarawan ng sungay ng Rhinoceros sa pakete ng mga produktong tradisyunal na medisina

Sungay ng Rhinoceros

Intsik na Karakter:

犀牛角 犀角

Paa ng *Ceratotherium simum*
 Larawan: Environment Canada

Sungay ng *Ceratotherium simum simum*. Mapapansing may mga pulpol na bahagi ang sungay
 Larawan: WWF-Canon / Martin HARVEY

Nakumpiskang sungay ng Rhinoceros
 Larawan: WWF-Canon / Mark ATKINSON

Ang sungay ng Rhinoceros ay ginagamit sa paggawa ng hawakan ng punyal sa Yemen
 Larawan: WWF-Canon / Esmond Bradley MARTIN

Manis spp. - Pangolin species

Balentong, Balintong

Iba pang mga Pangalan: Thing kway jut (Myanmar), Tê Tê (Viet Nam)

Distribusyon: Africa at Asya

Mga Katangiang Pisikal: Habang ng ulo at katawan: 425 - 550mm, Habang ng buntot: 160 - 470mm, Bigat: 5-7kg

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:

CITES APPENDIX II: Zero export quota: **HINDI** pinahihintulutan ang komersyal na internasyunal na pangangalakal sa mga ilang na pangolin ng Asya

IUCN: Iba-iba, hanggang EN

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

- Republic Act No. 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)
- RA7611 (The Strategic Environmental Plan for Palawan or SEP Law)
- DAO 2004 - 15

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Larawan: WWF-Malaya/ Stephen Hogg

Ang buong itaas na bahagi ng katawan ay nababalot ng magkapatong na mga kaliskis

Pulupot na buntot

Walang ngipin

Hugis apang ulo

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Kahalintulad ng:

Walang ibang grupo ng mga hayop Mayroong 8 species ng Balentong: 4 ay makikita sa Africa, 1 sa Timog Asya, at 3 species na likas na matatagpuan sa Timog-Silangang Asya.

Tandaan: Mahirap kilalanin ang *Manis javanica* sa *Manis culionensis*.

Manis pentadactyla (Chinese Pangolin)

- Ang kuko ng likurang paa ay kalahati ang haba kaysa sa unahang paa
 - 20 o kakaunting mga kaliskis sa kahabaan ng laylayan ng buntot
- Distribusyon: Cambodia; Tsina; Hong Kong; India; Lao PDR; Myanmar; Nepal; Taiwan; Thailand; at Viet Nam

Manis javanica (Malayan Pangolin) at *Manis culionensis** (Palawan Pangolin)

- Ang mga kuko sa likurang paa ay doble ang haba kaysa sa unahang paa
 - Higit 20 kaliskis sa kahabaan ng laylayan ng buntot
- Distribusyon: Brunei Darussalam; Cambodia; Indonesia; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Singapore; Thailand; at Viet Nam
- *Distribusyon: Palawan at mga isla ng Culion, Busuanga, Calauit at Coron sa Pilipinas

Ikinakalakal bilang:

Kadalasang ibinibiyahe na buhay, nakita ring ibinabiyahe nang buo na pinatigas, kaliskis, balat, fetus, karne at gamot

Mga ibinibiyaheng Balentong
Larawan: Royal Thai Police

Pagtanggal ng kaliskis sa balat
Larawan: TRAFFIC SEA

Kaliskis ng Balentong
Larawan: Julia Ng/TSEA

Kadalasang tatak na naglalarawan ng Balentong

Intsik na Karakter: 穿山甲

Pinyin: Chuan Shan Jia

Mga fetus ng Balentong
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Bag na gawa sa balat ng Balentong
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

^αTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Primates - Apes & Monkeys

Unggoy, Tsonggo, Matsing

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

Lahat ay nakalista ng hindi bababa sa **CITES Appendix II**.

Tingnan sa ibaba para sa mga Primates ng Timog-Silangang Asya na nakalista sa **CITES Appendix I**

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Lahat ng primates ay may:

- Matang pasulong ang tingin
- Maiksing nguso, patag na mukha
- Kuko gaya ng sa tao
- May apat na paa

Nycticebus coucang
(Sunda Slow Loris)
Larawan: Claire Beasall

Trachypithecus cristatus
(Silvered Langur)
Larawan: Claire Beasall

Macaca nemestrina
(Southern Pig-tailed Macaque)
Larawan: WWF Malaysia / Chew Yen Fook

Nomascus gabriellae
(Buff-cheeked Gibbon)
Larawan: Claire Beasall

Batang *Pongo abelii*
(Sumatran Orangutan)
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Ang mga Gibbon at Orangutan ay walang buntot

Mga Primates sa Timog-Silangang Asya na nakalista sa CITES I:

Nycticebus spp. (Lahat ng species ng Loris)
IUCN: Iba-iba, hanggang EN
Distribusyon: Bangladesh; Brunei Darussalam; Cambodia; Tsina; India; Indonesia; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Pilipinas; Thailand; at Viet Nam

Presbytis potenziani (Mentawai Leaf Monkey)
IUCN: EN
Distribusyon: Indonesia (Mga Isla ng Mentawai)

Simias concolor (Pig-tailed Langur)
IUCN: CR
Distribusyon: Indonesia (Mga Isla ng Mentawai)

Nasalis larvatus (Proboscis Monkey)
IUCN: EN
Distribusyon: Brunei Darussalam; Indonesia (Kalimantan), Malaysia (Sabah at Sarawak)

Rhinopithecus spp. (Lahat ng mga Snub-nosed Monkey)
IUCN: Iba-iba, hanggang CR
Distribusyon: Tsina; Myanmar; Viet Nam

Pygathrix spp. (Lahat ng mga Douc Langur)
IUCN: Iba-iba, hanggang CR
Distribusyon: Cambodia; Lao PDR, at Viet Nam

Hylobatidae spp. (Lahat ng mga Gibbon at Siamang)
IUCN: Iba-iba, hanggang CR
Distribusyon: Bangladesh; Brunei Darussalam; Cambodia; Tsina; India; Indonesia; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Thailand; at Viet Nam

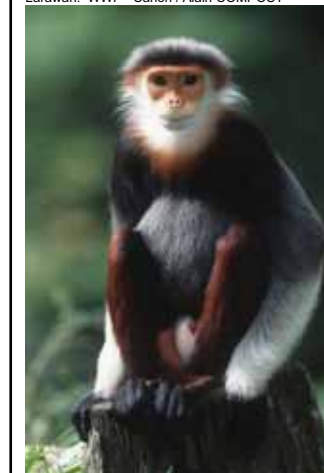
Hominidae spp. (Lahat ng Great Apes) - Kabilang ang Orangutan
Pongo spp. (Sumatran at Bornean na Orangutan)
IUCN: Iba-iba, hanggang CR
Distribusyon: Indonesia (Sumatra at Kalimantan); Malaysia (Sabah at Sarawak).

Ikinakalagalak bilang: Buhay na hayop, karne, bungo, at mga parte ng katawan para sa medisina

Siamang sa pamilihan
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Nasalis larvatus
(Proboscis Monkey)
Larawan: WWF - Canon / Alain COMPOST

Pygathrix nemaeus
(Red-shanked Douc Langur)
Larawan: WWF - Canon / Martin HARVEY

Orangutan sa Theme Park
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Ibinebentang bungo ng Unggoy
Larawan: Claire Beasall

^a Tingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Nycticebus spp. - Loris species

Mago

Iba pang mga Pangalan: Kongkang (Malaysia), Culi (Viet Nam)

Distribusyon: Bangladesh; Brunei Darussalam; Cambodia; Tsina; India; Indonesia; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Pilipinas; Thailand; at Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Haba ng ulo at katawan: 21 - 38cm, Haba ng buntot: Hanggang 2.5cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES APPENDIX I

IUCN: Iba-iba, hanggang EN

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: WWFM / M. Kavanagh

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Larawan: Claire Beasall

- Malaking mata
- May maitim na singsingan paikot sa mata
- Basang ilong
- Maliliit na tainga
- Limang daliri sa bawat paa
- Maiksi o walang makikitang buntot

Larawan: WWFM / MPS

Kahalintulad ng:

Tarsius spp.
Tarsier/ Boot
CITES APPENDIX II

Haba ng ulo at katawan: 9.5 - 15cm,
Haba ng buntot: Hanggang 20 - 24cm

Distribusyon: Brunei Darussalam;
Indonesia; Malaysia; at Pilipinas

Larawan: WWF-Canon / Jurgen FREUND

- Malalaking mata
- Malalaking tainga
- Limang daliri sa bawat paa
- Mas mahaba ang buntot kaysa sa katawan

Ikinakalakal bilang: Buhay na hayop, binalatan o nakahanda bilang sangkap sa pagkain o tradisyunal na medisina.

Loris na inihahanda sa paggawa ng tradisyunal na medisina

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Loris sa pamilihan

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Balat ng Loris

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Loris na inihahanda para sa tradisyunal na medisina

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Loris sa pamilihan

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Macaca fascicularis - Long-tailed Macaque

Unggoy, Matsing, Tsonggo

Iba pang mga Pangalan: Kera (Malaysia), Miao tangar (Myanmar)

Distribusyon: Bangladesh; Brunei Darussalam; Cambodia; Hong Kong; India; Indonesia; Lao PDR; Malaysia; Mauritius; Myanmar; Palau; Pilipinas; Singapore; Thailand; Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Haba ng ulo at katawan: 38 - 65cm, Haba ng buntot: 40 - 55cm, Bigat ng may-edad na Unggoy: Lalaki: 4.7 - 8.3kg, Babae: 2.5 - 5.7kg

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES Appendix II

IUCN: LC

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: WWFM / Chew Yen Fook

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Larawan: WWFM / Stephen Hogg

Nakatuon sa likod ang tubo ng buhok sa tuktok ng ulo (kadalasan nagiging "palong")

Mala-rosas ang kulay ng mukha

Mahaba ang buntot

Lalaki: May balbas sa pisngi

Babae: May balbas

Sanggol: Ipinanganak na itim

Balahibo: Iba-iba, mula kulay abo hanggang mamula-mula na kulay kape - ang bahaging tiyan (underparts) ay mapusyaw

Larawan: WWFM / Gerald Cubitt

Ikinakalakal bilang: Buhay na hayop para sa kalakalan ng alagang hayop, kadalasan habang bata pa, ikinakalakal rin bilang karne

Sanggol na Unggoy
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

May-edad at batang unggoy ay maaaring ibiyahe sa kaing
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Kahalintuad ng: Sa Timog-Silangang Asya - ibang brown macaques

Macaca arctoides - Stump-tailed Macaque

Larawan: Tilo Nadler

Haba ng buntot: 1.4 - 6.9cm
Buntot: halos walang balahibo

Mukha: walang balahibo at batikan na matingkad na pula at itim

Sanggol: ipinanganak na puti

Bigat ng may-edad na Unggoy:
Lalaki: 4.7 - 8.3kg,
Babae: 2.5 - 5.7kg

Macaca assamensis - Assamese Macaque

Larawan: Tilo Nadler

Haba ng buntot: 20 - 29cm

Ang balahibo ay iba-iba, mula manilaw-nilaw hanggang madilim na kulay kape.

Mukha: Walang balahibo at mapusyaw na pula sa mga may-edad na Unggoy

Pigi: Abuhin

Bigat ng may-edad na Unggoy:
Lalaki: 7.9 - 15kg,
Babae: 4.9 - 8.6kg

Macaca mulatta - Rhesus Macaque

Larawan: WWF-Canon / Martin HARVEY

Haba ng buntot: 19 - 30cm

Kulay kape ang balahibo.

Ang mukha ay mapusyaw na pula, ang puwitan ay pula

Bigat ng may-edad na Unggoy:
Lalaki: 5.6 - 10.9kg, Babae:
4.4 - 10.9kg

*Macaca nemestrina** at *Macaca leonina* Southern* at Northern Pig-Tailed Macaques

Larawan*: WWFM / Stephen Hogg

Haba ng buntot: 13 - 24.5cm

Buntot: kadalasan ibinabaluktot, may kakaunti o walang balahibo

Balahibo: kulay kape sa likuran, puti sa tiyan.

Ulo: maitim na kulay kape

Bigat ng may edad na Unggoy:
Lalaki: 6.2 - 14.5kg,
Babae: 4.7 - 10.9kg

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Elephas maximus & Loxodonta africana - Elephant

Elepante

Iba pang mga Pangalan: Gajah (Malaysia), Voi (Viet Nam)

Distribusyon:
Asian Elephant (Elephas maximus): Bangladesh; Bhutan; Brunei Darussalam; Cambodia; Tsina; India; Indonesia; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Nepal; Sri Lanka; Thailand; at Viet Nam

African Elephant (Loxodonta africana): Angola; Benin; Botswana; Burkina Faso; Cameroon; Republika ng Central Africa; Chad; Congo; Demokratikong Republika ng Congo; Cote d'Ivoire; Equatorial Guinea; Eritrea; Ethiopia; Gabon; Ghana; Guinea; Guinea Bissau; Kenya; Liberia; Malawi; Mali; Mozambique; Namibia; Niger; Nigeria; Rwanda; Senegal; Sierra Leone; Somalia; South Africa; Sudan; Tanzania; Togo; Uganda; at Zimbabwe

Mga Katangiang Pisikal: Taas sa balikat: Hanggang 4 metro, Bigat: Hanggang 10 tonelada

Kahalintulad ng: Walang ibang hayop bilang buhay na ispesimen

Bilang buong pangil o inukit na pangil:

Likas na Pamalit: Pangil ng Mammoth (nangamatay na 10,000 taon ang nakararaan), pangil ng Narwhal, pangil o ngipin ng Walrus, ngipin ng Balyena, pangil ng Wart Hog, ngipin ng Hippopotamus, buto, baluti sa ulo ng Helmeted Hornbill, at buto ng Tagua Palm

Artipisyal na Pamalit: Dagta ng kahoy, Casein (uri ng protina)

Pagkilala ng tunay na pangil ng elepante sa mga pamalit dito:

Sa ilalim ng ilaw na ultra violet:

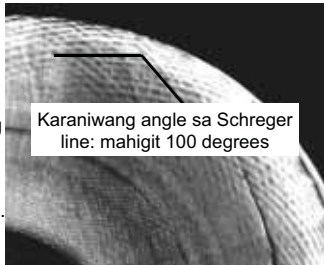
- Ang pangil ng Mammoth at elepante ay puti/asul na fluorescent
- Ang pangil ng Mammoth ay maaaring may kulay kape o asul-berdeng pekas
- Ang pangil ng Elepante ay wala nito

Mga Linyang Schreger:

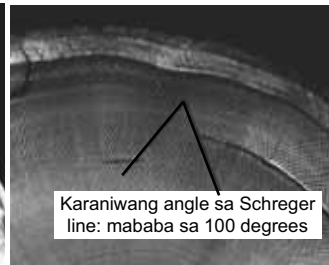
Ang mga likas na linyang matatagpuan lamang sa makinis na cross section ng tunay na pangil ng elepante o mammoth.

Gamitin ang nasa gilid ng pangil upang kilalanin ang pangil ng elepante at mammoth.

1. Gamitin ang photocopy machine upang makakuha ng larawan ng pangil.
2. Lagyan ng naaaninag na piraso ng papel sa pagitan ng pangil at salamin at palakihin ang larawan upang makita ito ng mas malinaw.
3. Markahan ang mga piling angle sa photocopy at pahabain ito upang masukat.
4. Sukatin ang ilan sa mga angle na ito at kunin ang katamtamang sukat nito.

Pangil ng Elepante

Pangil ng Mammoth

Mga larawan ng Schreger line: US Fish & Wildlife

^a Tingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

** Mahigpit na mga kundisyon ay maaring umiral, tingnan sa CITES Appendices www.cites.org

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a
CITES Appendix I

Ang populasyon ng *Loxodonta africana* sa Botswana, Namibia, South Africa at Zimbabwe: CITES Appendix II**

IUCN: Elephas maximus - EN
Loxodonta africana - NT

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Chris Shepherd/TRAFFIC Southeast Asia

Ikinakalakal bilang: Buhay na hayop (para sa industriya ng trekking at turista), buong pangil o inukit na pangil, ngipin, bungo at ibang buto, balahibo, balat, at trophies

Balahibo ng elepante at singsing gawa dito
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Ngipin ng Elepante
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Balat ng Elepante
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Chopsticks gawa sa pangil ng Elepante
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Buong pangil ng Elepante
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Nakaukit na pangil ng Elepante
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Nakaukit na mga souvenir gawa sa pangil ng Elepante
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Dendrocygna javanica - Lesser Whistling Duck and Dendrocygna arcuata - Wandering Whistling Duck

Lesser Whistling Duck

Iba pang Pangalan: Itek Belibis, Belibis Kembang (Malaysia), Itik (Pilipinas)

Distribusyon: Brunei Darussalam; Cambodia; Tsina; India; Indonesia; Japan; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Nepal; Pakistan; Singapore; Sri Lanka; Taiwan; Thailand; at Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Haba: 38 - 41cm

Wandering Whistling Duck

Iba pang Pangalan: Itik (Pilipinas)

Distribusyon: Australia; Indonesia; New Britain; Papua New Guinea; Pilipinas; at Singapore

Mga Katangiang Pisikal: Haba: 40 - 45cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

Hindi nakalista sa CITES

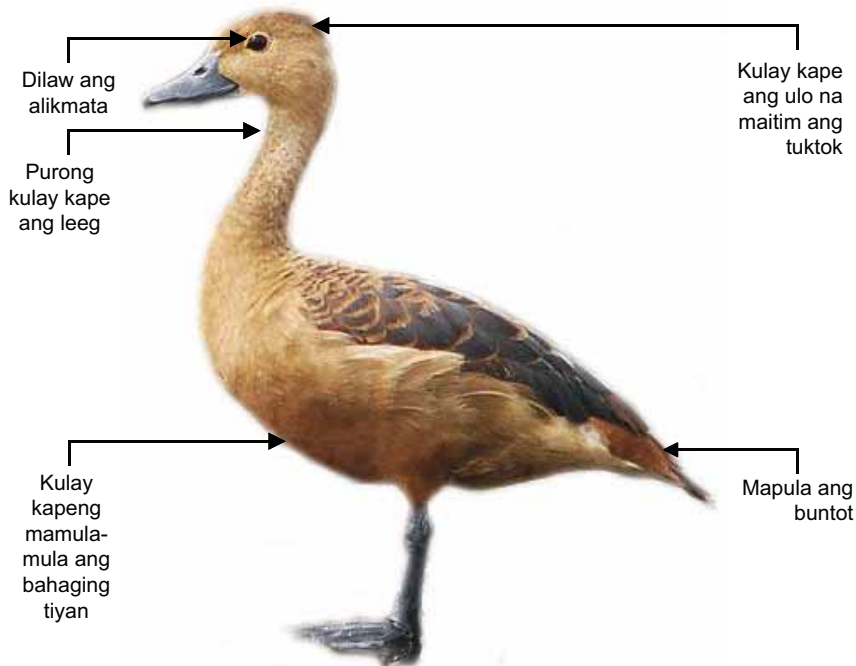
IUCN: *Dendrocygna javanica*: LC
Dendrocygna arcuata: LC

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

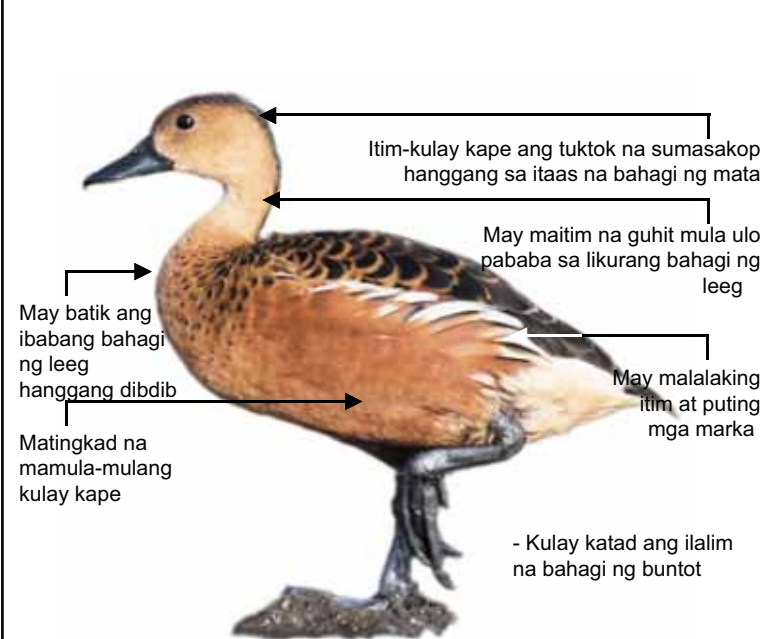
Dendrocygna javanica -
Lesser Whistling Duck

Larawan: Choy Wai Mun

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Dendrocygna arcuata -
Wandering Whistling Duck

Larawan: Lynn and Brad Weinert

Ikinakalakal bilang:

Buhay na hayop

Dendrocygna javanica
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Leptoptilos spp. - Adjutant Storks

Greater Adjutant Stork

Iba pang Pangalan: Gio đấylớn (Viet Nam)

Distribusyon: Cambodia; India
Vagrant: Bangladesh; Nepal, Thailand; at Viet Nam
Maaaring nangamatay na: Lao PDR at Myanmar

Mga Katangiang Pisikal: Tangkad: 145 - 150cm

Lesser Adjutant Stork

Iba pang Pangalan: Botak Kecil (Malaysia), Gio đấylgiava (Viet Nam)

Distribusyon: Bangladesh; Brunei Darussalam; Cambodia; Indonesia; Lao PDR; Malaysia, Myanmar; Nepal; Sri Lanka; Thailand; at Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Tangkad: 122.5 - 129cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

Hindi nakalista sa CITES

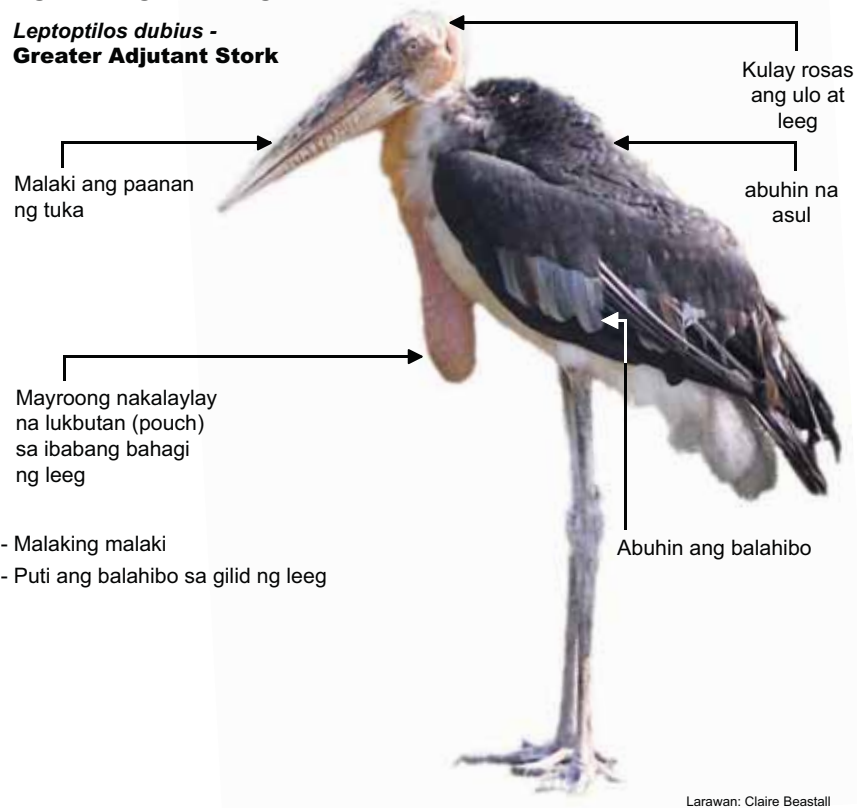
IUCN: *Leptoptilos dubius*: EN
Leptoptilos javanicus: VU

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Leptoptilos dubius - Greater Adjutant Stork

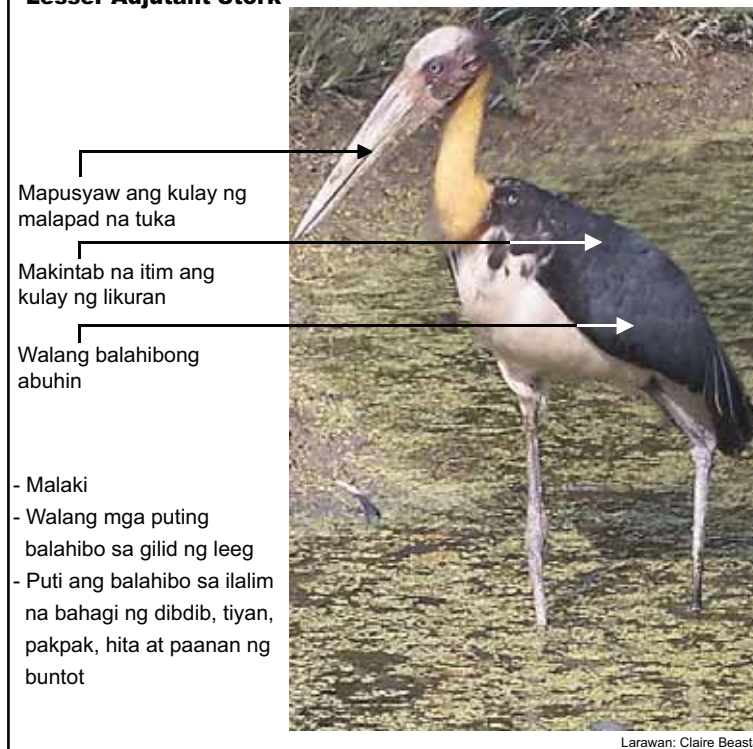

- Malaking malaki
- Puti ang balahibo sa gilid ng leeg

Larawan: Claire Beastall

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Leptoptilos javanicus - Lesser Adjutant Stork

- Malaki
- Walang mga puting balahibo sa gilid ng leeg
- Puti ang balahibo sa ilalim na bahagi ng dibdib, tiyan, pakpak, hita at paanan ng buntot

Larawan: Claire Beastall

Ikinakalakal bilang:

Buhay na ibon

Leptoptilos javanicus
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org, www.iucnredlist.org

Bucerotidformes - Hornbills

Kalaw

Distribusyon: Africa at Asya

Mga Katangiang Pisikal: Sukat: 320cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^α

4 species ng kalaw sa Timog-Silangang Asya ay nakalista sa **CITES Appendix I**; lahat ng iba pang kalaw sa Timog-Silangang Asya ay nakalista sa **CITES Appendix II**

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

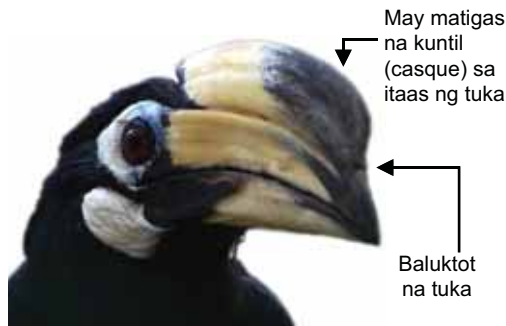
Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Rhyticeros undulatus
(Wreathed Hornbill)
Larawan: Claire Beasall

(Ang marka sa "pouch" ay kadalasang bahagyang nakatago)

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Anthracoceros albirostris
(Oriental Pied Hornbill)
Larawan: Claire Beasall

Kahalintulad ng

Toucans - Lahat mula sa Timog Amerika

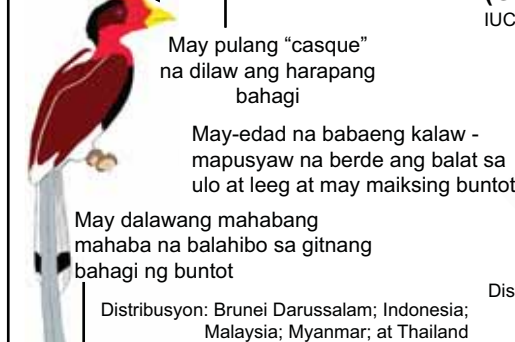

Ramphastos toco (Toco toucan) **CITES Appendix I**
Larawan: WWF-Canon / Michel GUNTHER

4 species ng mga kalaw sa Timog-Silangang Asya ay nakalista sa **CITES Appendix I**

Rhinoplax vigil (Helmeted Hornbill)

IUCN: NT

Distribusyon: Brunei Darussalam; Indonesia; Malaysia; Myanmar; at Thailand

Buceros bicornis (Great Hornbill)

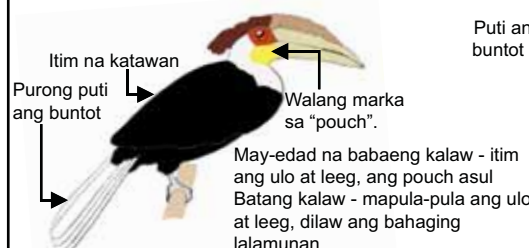
IUCN: NT

Distribusyon: Bhutan; Cambodia; India; Indonesia; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Nepal; Thailand; at Viet Nam

Rhyticeros (Aceros) subruficollis (Plain-pouched Hornbill)

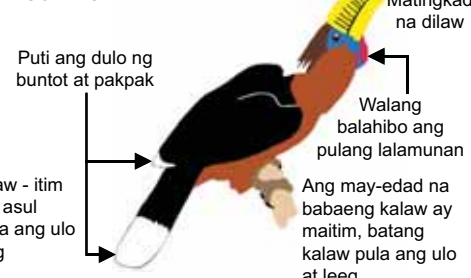
IUCN: VU

Distribusyon: Malaysia; Myanmar; at Thailand

Aceros nipalensis (Rufous-necked Hornbill)

IUCN: VU

Distribusyon: Bhutan; Tsina; India; Lao PDR; Myanmar; Thailand; at Viet Nam

Ikinakalakal bilang:

Mga casque at buhay na ibon para sa kalakalan ng alagang hayop

Anthracoceros albirostris
(Oriental Pied Hornbill)
Larawan: TRAFFIC Southeast Asia

Ibinibentang casques ng *Buceros bicornis* (Great Hornbill) Larawan: Chris Shepherd/TRAFFIC Southeast Asia
Casque ng *Buceros bicornis* (Great Hornbill) Larawan: Chris Shepherd/TRAFFIC SEA

Copsychus malbaricus - White-rumped Shama

White-rumped Shama

Iba pang Pangalan: Murai Batu, Murai Hutan (Malaysia)

Distribusyon: Bangladesh; Bhutan; Brunei Darussalam; Cambodia; Tsina; India; Indonesia; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Nepal; Singapore; Sri Lanka; Thailand; at Viet Nam (ipinalaganap sa Hawaii, USA)

Mga Katangiang Pisikal: Haba: umaabot sa 25cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon: ^a

Hindi nakalista sa CITES

IUCN: LC

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: John Steed

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

- Puti ang likurang bahagi malapit sa buntot
- Lalaki: Makintab na itim na kulay kastanyas ang tiyan
- Babae: Abuhin na kulay kastanyas ang tiyan

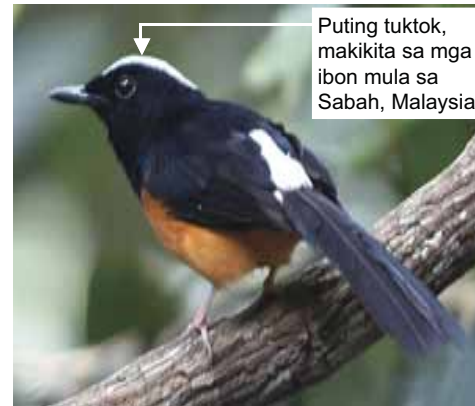
Puti ang likuran sa paanan ng buntot

Babaeng White-rumped Shama
Larawan: Suppalak Klabbdee

Puti ang balahibo sa ilalim ng buntot, ito ay maaring makikita sa gilid ng buntot kapag tiningan mula sa likod

Lalaking White-rumped Shama
Larawan: Lee Kip Yang

Puting tuktok, makikita sa mga ibon mula sa Sabah, Malaysia

Lalaking White-rumped Shama (Sabah, Malaysia)
Larawan: Suppalak Klabbdee

Ikinakalakal bilang:

Buhay na ibon para sa kalakalan ng mga ibong maganda ang huni (songbird)

Tala: Ang mga babaeng ibon ay hindi humuhuni kung kaya bihirang makitang ikinakalakal

Inarestong mamumuslit sa US na may dalang buhay na mga "songbird", kasama na ang *Copsychus malbaricus*.
Larawan: US Fish & Wildlife Service

Kahalintulad ng:

Copsychus saularis
Magpie Robin

IUCN: LC; Hindi nakalista sa CITES

Makintab na itim
Tiyang at ilalim ng buntot ay puti
Puti ang malapad na guhit sa pakpak

Haba: umaabot sa 21.6cm
Distribusyon: Bangladesh; Bhutan; Brunei Darussalam; Cambodia; Tsina; India; Indonesia; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Nepal; Pakistan; Pilipinas; Singapore; Sri Lanka; Thailand; at Viet Nam

Larawan: John Steed

Trichixos pyrropyga
Rufous-tailed Shama

IUCN: NT; Hindi nakalista sa CITES

Haba: umaabot sa 21-22.5cm
Distribusyon: Brunei Darussalam; Indonesia; Malaysia; at Thailand

Larawan: Lim Kim Chye

Puting kilay
Walang puting balahibo sa paanan ng buntot

Larawan: Wouter Thijs

Copsychus luzoniensis
White-browed Shama

IUCN: LC; Hindi nakalista sa CITES

Bihirang makitang ikinakalakal

Haba: umaabot sa 18cm
Distribusyon: Pilipinas

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Falconiformes - Birds of Prey

Ibong Mandaragit Kabilang ang mga Banog, Agila, Buwitre, Falcon, Kite at iba pa

Distribusyon: Buong mundo

Mga Katangiang

Pisikal: Taas: 14 - 118cm; Haba ng pakpak: 26 - 300cm, Bigat: 35g - 14kg

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

- Patayo ang tikas
- Matalim ang kuko (talons)
- Nakaarko ang tuka
- Hindi makulay

TANDAAN:
Mahirap
tukuyin ang
mga inakay ng
bawat species

Nakaarkong
tuka

Matatalim na
kuko (talons)

Spizaetus bartelsi - Javan Hawk Eagle (inakay)
Larawan: TRAFFIC Southeast Asia

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

Lahat ay **CITES Appendix II*** maliban sa 15 species na nakalista sa **CITES Appendix I** - 5 dito ay matatagpuan sa Timog-Silangang Asya:

Aquila heliaca - Eastern Imperial Eagle

Haliaeetus albicilla - White-tailed Eagle

Pithecophaga jefferyi - Philippine Eagle

Falco jugger - Laggar Falcon

Falco peregrinus - Peregrine Falcon

* New World Vultures: 1 species nakalista sa Appendix III, 4 species hindi nakalista

IUCN: Iba-iba - hanggang CR

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001) *Falco peregrinus* - Peregrine Falcon
Larawan: WWF-Canon / John S. MITCHELL

Ikinakalakal bilang: Buhay na ibon, mga parte ng katawan sa tradisyunal na medisina/mahika

Elanus caeruleus - Black-winged Kite
na ibinibenta sa pamilihan
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Aviceda leuphotes (Black
Baza) na ibinibenta
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Ibong mandaragit na ibinebenta
sa pamilihan
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org, www.iucnredlist.org at www.birdlife.org/datazone/search/species_search.html

Pycnonotus zeylanicus - Straw-headed Bulbul

Bulbul

Iba pang mga Pangalan: Cangkurawa (Indonesia), Barau-barau (Sabah, Malaysia)

Distribusyon: Brunei Darussalam; Indonesia; Malaysia; Myanmar; Singapore; at Thailand

Mga Katangiang Pisikal: Sukat: 30cm - ito ang pinakamalaki sa pamilya ng mga Bulbul

Estado ng Konserbasyong Internasyunal:^a

CITES APPENDIX II

IUCN: VU

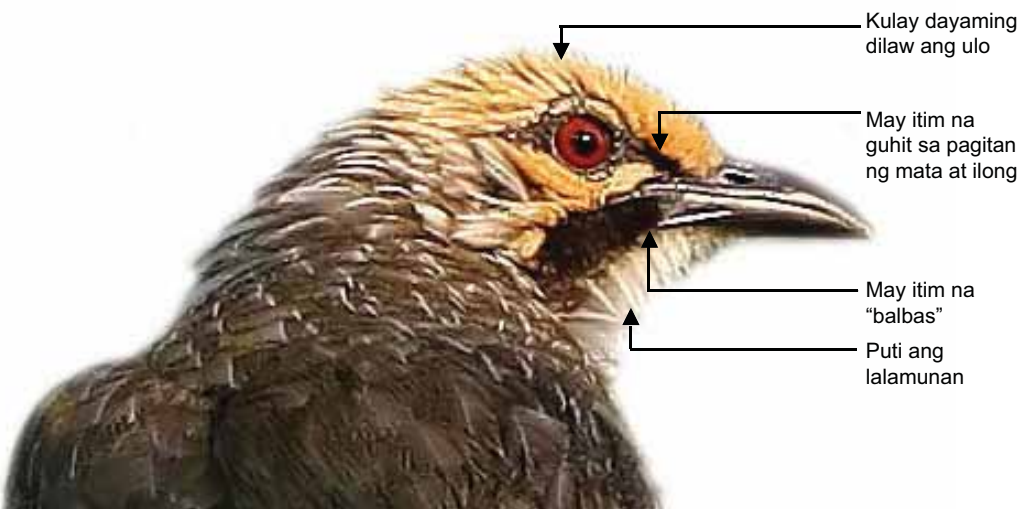
Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Mervin Quah

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Larawan: Mervin Quah

Kahalintulad ng: Ibang mga Bulbul

Ito ang pinakamalaki sa mga Bulbul
Walang ibang Bulbul ang may kulay dayaming dilaw na ulo

Ikinakalalak bilang: Buhay na ibon para sa huni nito at sa kalakalan ng alagang hayop

Straw-headed Bulbul sa palengke

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org
www.birdlife.org/datazone/species/search_species.html

Gracula religiosa - Hill Mynah

Kiyaw, Kiao

Iba pang Pangalan: Tiong Emas (Malaysia)

Distribusyon: Bhutan; Brunei Darussalam; Cambodia; Tsina; India; Indonesia; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Nepal; Pilipinas; Singapore; Sri Lanka; Thailand; at Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Sukat: 30cm, Bigat: 400g

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES: APPENDIX II

IUCN: LC

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

- Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)
- RA7611 (The Strategic Environment Plan for Palawan or SEP Law)

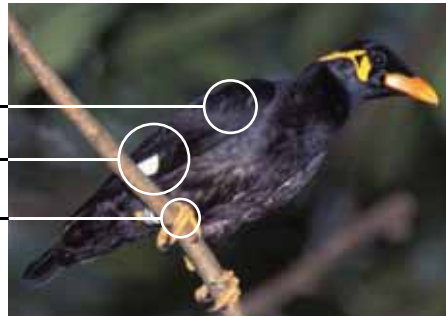
Larawan: WWF-Malaysia / Oon Swee Hock

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

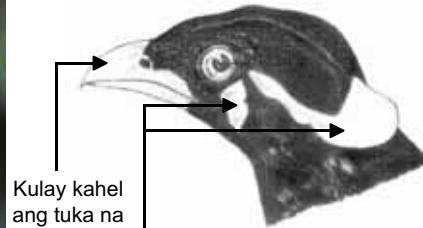
Makintab na itim ang balahibo

May puting guhit sa bawat pakpak

Dilaw ang binti at paa

Larawan: WWF-Malaysia/Azwad MN

Kulay kahel ang tuka na kumukupas padilaw sa dulong bahagi

Matingkad na dilaw ang lambi

Ilustrasyon: Chew Ming Yee

Kahalintulad ng:

Acridotheres tristis
Common Mynah

Mino dumonti
Yellow-faced Mynah

May dilaw na patse sa mukha na nakapalibot sa mata - walang mga lambi

Larawan: Brent Stirton / Getty Images / WWF-UK

May dilaw na patse sa mukha na nakapalibot sa mata - walang mga lambi

Kulay kape ang dibdib

Puti ang dulo ng buntot

Larawan: Yen Loong Lean

Ikinakalakal bilang: Buhay na ibon para sa kalakalan ng alagang hayop.

Kiyaw sa pamilihan
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Mga Kiyaw sa pamilihan
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Psittaciformes spp. - Parrots

Loro, Perico, Picoy, Pikoy

Distribusyon: Africa; Timog at Sentral Amerika; Asya; at Oceania

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan ng mga Parrots:

Ulo: Malaki

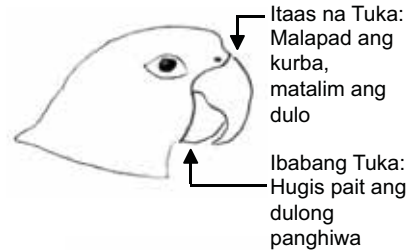
Leeg: Maiksi

Binti: Maiksi

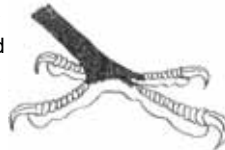
Sukat: Mula 8cm hanggang 100cm

Habang karamihan ay kulay berde, ang ilan ay puti, o di kaya'y pula at asul

Tuka: Malapad sa paanan

Paa: Dalawang daliri ay nakatuon patalikod
Dalawang daliri ay nakatuon paharap

Babaeng Eclectus Parrot
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:⁶

Lahat ng Parrots ay CITES APPENDIX I o APPENDIX II MALIBAN sa APAT na species na hindi protektado:

Agapornis roseicollis - Peach-faced Lovebird

Melopsittacus undulatus - Budgerigar

Nymphicus hollandicus - Cockatiel

Psittacula krameri - Ring-necked Parakeet

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Ang lahat na uri ng mga Loro ay protektado ng Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Ikinakalakal bilang: Buhay na ibon at itlog (dala-dala sa katawan ng tao) para sa kalakalan ng alagang hayop

Mga Parrot na HINDI nakalista sa CITES:

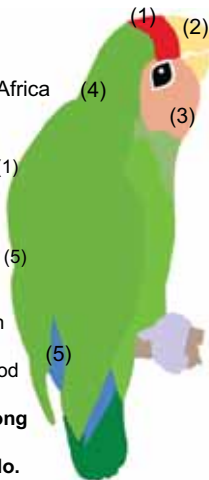
Agapornis roseicollis Peach-faced Lovebird

Distribusyon: Timog Kanlurang Africa (4)
Sukat: 16cm

Likas na Kulay:

- May pulang guhit sa itaas ng tuka (1)
- Mapusyaw ang kulay ng tuka (2)
- Kulay milokoton ang mukha (3)
- Berde ang likod ng leeg (4)
- Asul ang itaas na bahagi ng buntot (5)

Tandaan: Maraming kombinasyon ng kulay mayroon sa mga ibong pinadadami sa kulungan - ang likod ay maaaring **puti, dilaw o asul**.
May kahalintulad na protektadong species - makipag-ugnayan sa nakakaalam kung hindi sigurado.

Melopsittacus undulatus Budgerigar

Distribusyon: Australia
Sukat: 18cm

Kadalasang Kulay:

- Walang disenyo ang noo (1)
- Walang disenyo ang dibdib (2)
- May mga guhit sa pakpak at likod ng ulo (3)

Kapansin-pansin:

- Maliit ang sukat
- Patulis ang pakpak at buntot

Tandaan: Karaniwang kulay ng mga ibong pinadadami sa kulungan - **asul, berde o puti.**

Nymphicus hollandicus Cockatiel

Distribusyon: Australia
Sukat: 29 - 33cm

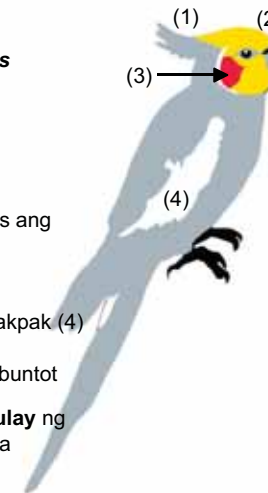
Kulay:

- Nakabalikukong pataas ang palong (1)
- Dilaw ang mukha (2),
- May kulay kahel (3)
- Puti ang tagiliran ng pakpak (4)

Kapansin-pansin:

- Patulis ang pakpak at buntot

Tandaan: **Iba-iba ang kulay** ng mga ibong pinadadami sa kulungan

Psittacula krameri Ring-necked Parakeet

Distribusyon: Africa, Asya
Sukat: 40cm

Likas na kulay:

- Mapusyaw na kulay damong berde ang katawan (1)
- Berde ang ulo (2)
- Itim ang baba at itim at kulay rosas ang "kuwelyo"
- Kulay lila ang tuktok (sa mga may edad na lalaking ibon lamang) (3)
- Asul ang buntot na dilaw ang dulo (4)

Kapansin-pansin:

- Patulis na buntot
- Walang kulay maroon na patse sa balikat

Tandaan: **Iba-iba ang kulay** ng mga ibong pinadadami sa kulungan - **asul o dilaw.**

Cacatua spp. - White Cockatoos

Abukay, Katala, Kalangay, Kalabukay

Iba pang Pangalan: Kakatua (Indonesian)

Distribusyon: Australia; Indonesia; New Zealand; Papua New Guinea; Pilipinas; Singapore; at mga Isla ng Solomon

Mga Katangiang Pisikal: Puti o mapusyaw na kulay salmon ang mga balahibo. Katamtaman hanggang malalaking mga ibon na may maikling paparisukat na buntot at may mahaba na pabilog ang dulo na mga pakpak. Magkamukha ang mga babae at lalaki. Sukat: Hanggang 51cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^α

CITES APPENDIX I - 4 na species

CITES APPENDIX II - ibang mga species

IUCN: CR

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

- DAO 15
- Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Ikinakalakal bilang: Buhay na ibon at mga itlog (dala-dala sa katawan ng tao) para sa kalakalan ng alagang hayop

Mga Tanimbar Cockatoo sa pamilihan
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Yellow-crested Cockatoo
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

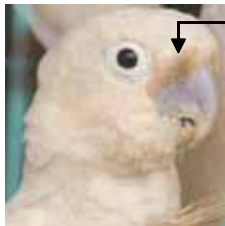
Moluccan Cockatoo
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Philippine Cockatoo
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan ng 4 na CITES APPENDIX I species:

Cacatua goffini Tanimbar Cockatoo

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Kulay rosas ang bahagi sa pagitan ng mata at tuka
May puting guhit paikot sa mata
Dilaw ang ilalim ng pakpak at buntot

Distribusyon: Indonesia
Sukat: 32cm

Cacatua haematuropygia Philippine Cockatoo

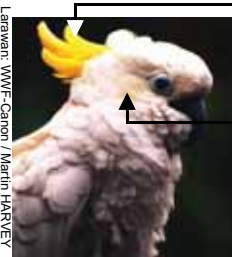
Dilaw ang ilalim ng pakpak at buntot
Pula ang ilalim ng buntot

Distribusyon: Pilipinas
Sukat: 31cm

Larawan: Katala Foundation Inc.

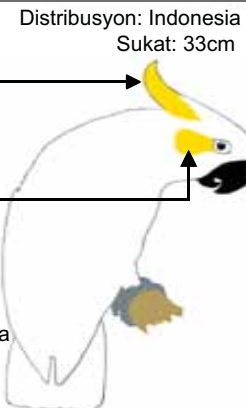
Cacatua sulphurea Yellow-crested Cockatoo

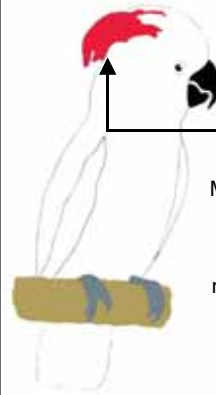
Larawan: WWF-Carlin / Martin HARVEY

Distribusyon: Indonesia
Sukat: 33cm
Dilaw ang palong
Kulay kupas na dilaw ang mukha
Mapusyaw ang kulay dilaw nitong balahibo sa ilalim ng pakpak at paanan ng buntot

Kagaya ng: *Cacatua galerita* mas malaki, walang dilaw sa mukha

Cacatua moluccensis Moluccan Cockatoo

May malaking paurong na puti at kulay rosas na palong
Ang ibang mga balahibo ay nag-aagaw kulay rosas at puti

Distribusyon: Indonesia
Sukat: 50cm

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Probosciger aterrimus - Palm Cockatoo

Loro

Iba pang mga Pangalan: Kakatua raja, Kakatua hitam (Indonesia)

Distribusyon: Australia; West Papua, Mga Isla ng Aru, Indonesia; at Papua New Guinea

Mga Katangiang Pisikal: Sukat ng ulo at katawan: 51 - 64cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES APPENDIX I

IUCN: LC

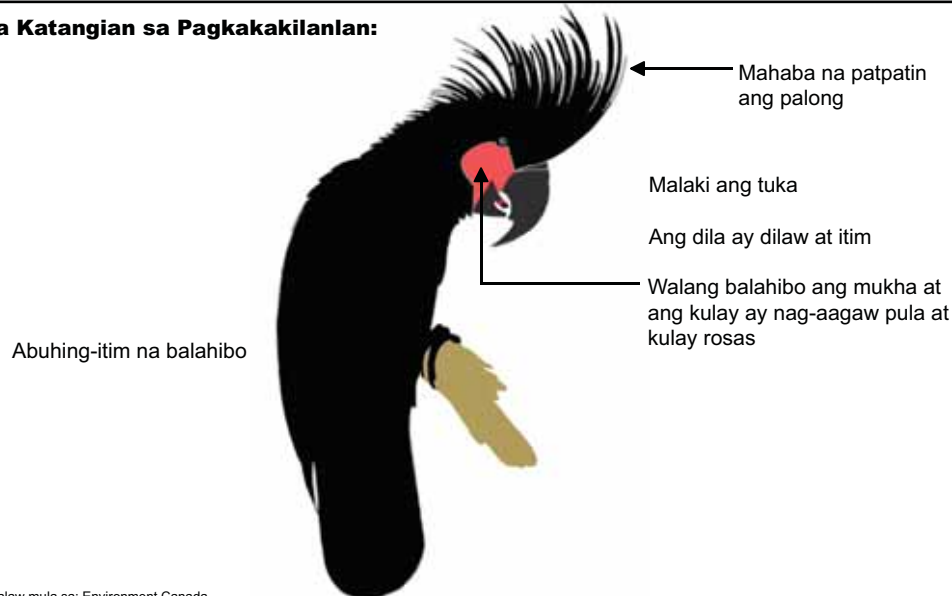
Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Imahe halaw mula sa: Environment Canada

Ikinakalakal bilang: Buhay na ibon at mga itlog (dala-dala sa katawan ng tao) para sa kalakalan ng alagang hayop

Batang Palm Cockatoo sa pamilihan
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

May edad na Palm Cockatoo
Larawan: Mark Auliya/TSEA

Kahalintulad ng:

Ibang mga Black Cockatoo
CITES APPENDIX II

Makikita lamang sa Australia

HINDI lantad ang balat ng mukha na kulay pulang-rosas

WALANG purong abuhing-itim na balahibo

Ibang mga Black Parrot
CITES APPENDIX II

Makikita lamang sa Madagascar; mga isla ng Comoros at Seychelles

HINDI lantad ang balat ng mukha na kulay pulang-rosas

WALANG palong o itim na tuka

Eos spp. - Indonesian Lories

Mga Pikoy ng Indonesia

Iba pang Pangalan: Nuri Sangir (Red and Blue Lory, Indonesia)

Distribusyon: Silangang Indonesia

Mga Katangiang Pisikal:

Sukat: 24 - 31cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

Eos histrio **CITES Appendix I**

Iba pang species: **CITES Appendix II**

IUCN: LC

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Blue-streaked Lory
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Mga Katangiang sa Pagkakakilanlan:

Ikinakalakal bilang: Buhay na ibon para sa kalakalan ng alagang hayop

Red and Blue Lory <i>Eos histrio</i> CITES APPENDIX I	Red Lory <i>Eos bornea</i> CITES Appendix II	Blue-eared Lory <i>Eos semilarvata</i> CITES Appendix II	Violet-necked Lory <i>Eos squamata</i> CITES Appendix II	Black-winged Lory <i>Eos cyanogenia</i> CITES Appendix II	Blue-streaked Lory <i>Eos reticulata</i> CITES Appendix II
IUCN: EN	IUCN: LC	IUCN: LC	IUCN: LC	IUCN: VU	IUCN: NT
<p>Ulo: 1. May kulay ube-asul na guhit sa likod ng ulo (iba-iba ang sukat)</p> <p>Katawan: 2. May malapad na asul na guhit sa kahabaan ng dibdib</p> <p>Buntot: 3. Mamula-mula - kulay ube kapag titingnan mula sa itaas</p>	<p>Ulo: 1. Asul ang palibot ng mata, walang kulay ube sa ulo</p> <p>Katawan: 2. Walang asul sa katawan, asul sa paanan ng buntot</p> <p>Buntot: 3. May maliit na asul na patse sa pakpak</p>	<p>Ulo: 1. May kulay ube-asul sa itaas na bahagi ng pisngi, tainga at guhit sa ilalim na bahagi ng tagiliran ng leeg</p> <p>Katawan: 2. Asul ang tiyan at puwitan</p>	<p>Ulo: 1. Kulay ube-asul ang kulary palibot sa leeg - iba-iba, maaaring mapusyaw sa ibang mga ibon</p> <p>Katawan: 2. Asul ang tiyan at puwitan</p>	<p>Ulo: 1. May kulay asul-ubeng guhit mula sa mata hanggang sa gilid ng leeg</p> <p>Katawan: 2. Itim ang hita at itaas na bahagi nito</p> <p>Buntot: 3. May itim na patse sa pakpak</p>	<p>Ulo: 1. May kulay asul-ube na guhit mula sa mata papunta sa paanan ng leeg</p> <p>Katawan: 2. Ang itaas na bahagi ng likod ay kulay asul-itim na may mga guhit na kulay ube-asul</p>
<p>Distribusyon: Sangir at mga isla sa grupo ng Talaud at Nanusa, Indonesia.</p>	<p>Distribusyon: Moluccas kasama ang Buru, Seram at mga karatig-isla at Isla ng Kai, Indonesia.</p>	<p>Distribusyon: Seram, Indonesia.</p>	<p>Distribusyon: Mga isla sa Hilagang Moluccas at Katimugang grupo ng Papua, Indonesia.</p>	<p>Distribusyon: Mga isla sa Geelvink Bay, Katimugang Papua, Indonesia.</p>	<p>Distribusyon: Grupo ng mga isla sa Tanimbar, Indonesia.</p>

Imahe halaw mula sa: Environment Canada

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org, www.iucnredlist.org at www.birdlife.org/datazone/search/species_search.html

Enero 2008

Loriculus galgulus - Blue-crowned Hanging Parrot

Colasisi, Kusi, Kolansi, Kolasisi

Iba pang Pangalan: Burung Serindit (Malaysia)

Distribusyon: Brunei Darussalam; Indonesia; Malaysia; Singapore; at Thailand

Mga Katangiang Pisikal: Sukat: 12cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a
CITES APPENDIX II

IUCN: LC

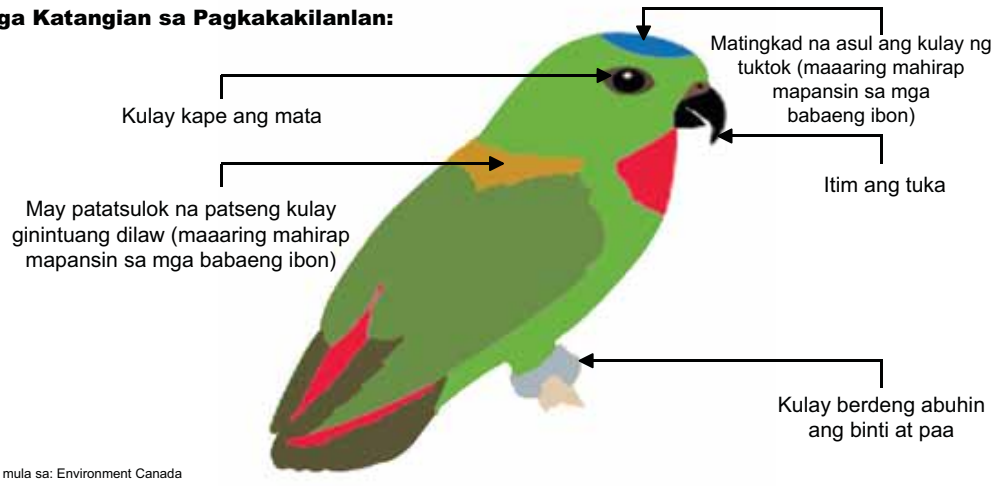
Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Lean Yen Yoong

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Imahe mula sa: Environment Canada

Ikinakalakal bilang: Buhay na ibon para sa kalakalan ng alagang hayop

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Kahalintulad ng:

Iba pang mga Hanging Parrots
CITES APPENDIX II

WALANG matingkad na asul sa tuktok ng ulo

WALANG patatsulok na patse ng ginintuang dilaw sa itaas na bahagi ng likuran

Budgerigar
Melopsittacus undulatus

Sukat: 18cm

Maaaring nakalista bilang Budgerigar sa dokumentasyon

Imahe mula sa: Environment Canada

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Lorius garrulus - Chattering Lory

Pikoy

Iba pang Pangalan: Nuri Ternate (Indonesia)

Distribusyon: *Lorius garrulus garrulus* - Halmahera, Weda, Mga Isla ng Ternate, Indonesia
Lorius garrulus flavopalliatus - Mga Isla ng Bacan at Obi, Indonesia
Lorius garrulus morotaianus - Mga Isla ng Morotai at Rau, Indonesia

Mga Katangiang Pisikal: Sukat: 30cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^α
CITES APPENDIX II

IUCN: EN

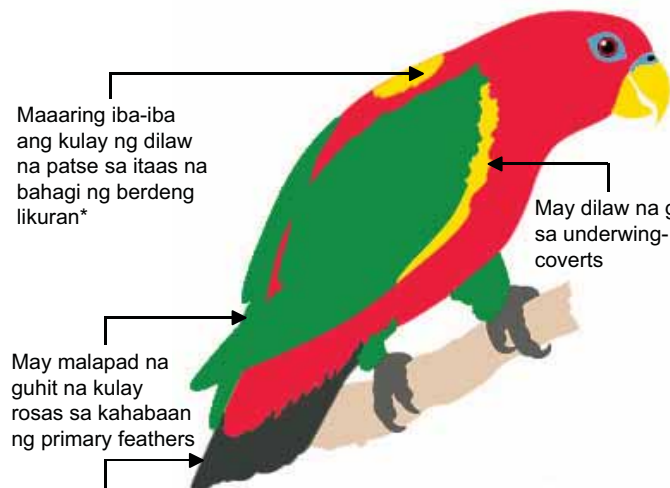
Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Maaaring iba-iba ang kulay ng dilaw na patse sa itaas na bahagi ng berdeng likuran*

May dilaw na guhit sa underwing-coverts

May malapad na guhit na kulay rosas sa kahabaan ng primary feathers

Ang dulo ng buntot ay maitim na berde

Imahe halaw mula sa: Environment Canada

Lorius garrulus garrulus - May dilaw na patse sa itaas na bahagi ng likod na may kaunting berde. Ang dilaw na patseng ito ay iba-iba ang sukat sa bawat ibon

Lorius garrulus flavopalliatus - Mas malaki ang dilaw nitong patse pero hindi gaanong maberde ang likuran kaysa sa *Lorius garrulus garrulus*

Lorius garrulus morotaianus - Maliit ang dilaw na patse sa berdeng likuran

Ikinakalakal bilang: Buhay na ibon para sa kalakalan ng alagang hayop

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Kahalintulad ng:

Lorius chlorocercus
Yellow-bibbed Lory
CITES APPENDIX II

Itim ang tuktok ng ulo

May dilaw na guhit sa leeg

^αTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Lorius lory - Black-capped Lory

Pikoy

Distribusyon: Kanlurang Irian, Indonesia; at Papua New Guinea

Mga Katangiang Pisikal: Sukat: 31cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^α
CITES Appendix II

IUCN: LC

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

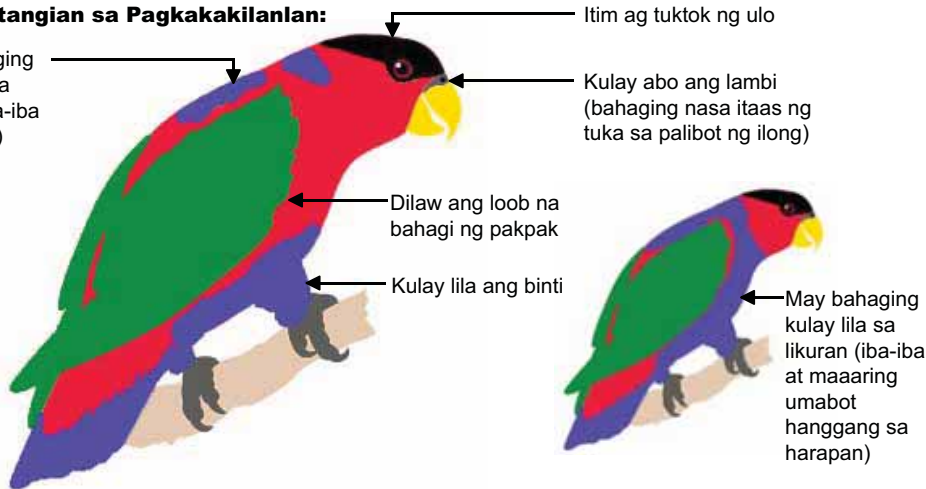
Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Lory Brent Stirton - Getty Images - WWF-UK

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

May bahaging kulay lila sa likuran (iba-iba ang lawak)

Itim ag tuktok ng ulo

Kulay abo ang lambi (bahaging nasa itaas ng tuka sa palibot ng ilong)

Dilaw ang loob na bahagi ng pakpak

Kulay lila ang binti

May bahaging kulay lila sa likuran (iba-iba at maaaring umabot hanggang sa harapan)

Kahalintulad ng: *Lorius hypoinochrous* - Purple-bellied Lory
CITES Appendix II

Mapusyaw na pula

Puti ang kulay ng lambi (bahaging nasa itaas ng tuka sa palibot ng ilong)

Ikinakalagal bilang: Buhay na ibon para sa kalakalan ng alagang hayop

Black-capped Lory sa palengke
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Black-capped Lory
Larawan: James Compton/TSEA

Imahe halaw mula sa: Environment Canada

^αTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org, www.iucnredlist.org at www.birdlife.org/datazone/search/species_search.html

Mayo 2008

Strigiformes - Owls

Kuwago, Bukaw

Iba pang mga Pangalan: Burung Hantu (Indonesia; Malaysia)

Distribusyon: Buong mundo (maliban sa Antarctica)

Mga Katangiang Pisikal: Taas: 16 - 84cm; Lapad ng pakpak: 38 - 160cm, Bigat: 40g - 1.8kg

Mga Katagian sa Pagkakakilanlan:

- Malambot na plumahe (balahibo)
- Tuwid ang tindig
- Malaki at pabilog na ulo
- Maiksing buntot
- Mahabang mga paa (maaaring natatakpan ng balahibo)
- Nababaligtad ang palabas na kuko-maaaring nakatuon sa harapan o likuran
- Hindi makulay ang balahibo

Tandaan: Mahirap matukoy ang mga inakay ng species.

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Estado ng Internasyunal na Koserbasyon:^α

Lahat ay **CITES Appendix II** maliban sa 5 species na nakalista sa **CITES Appendix I**:

Heteroglaux blewitti - Forest Owlet (India)

Mimizuku gurneyi - Giant Scops Owl (Pilipinas)

Ninox natalis - Christmas Island Hawk-Owl (Isla ng Christmas)

Ninox novaeseelandiae undulata Boobook Owl (Isla ng Norfolk)

Tyto soumagnei - Madagascar Red Owl (Madagascar)

IUCN: Iba-iba - hanggang CR

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Bubo sumatranus (Barred Eagle Owl)
Larawan: Claire Beastall

Ikinakalakal bilang: Buhay na hayop, mga bahagi ng katawan para sa tradisyunal na medisina/mahika

Tyto alba (Barn Owl) na ibinibenta sa pamilihan
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

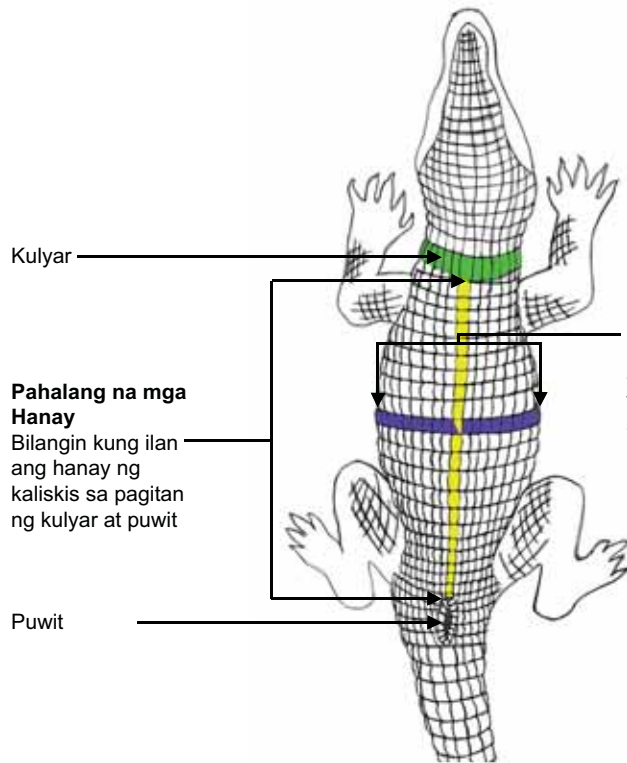
Ninox scutulata (Brown Hawk Owl) na ibinibenta
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

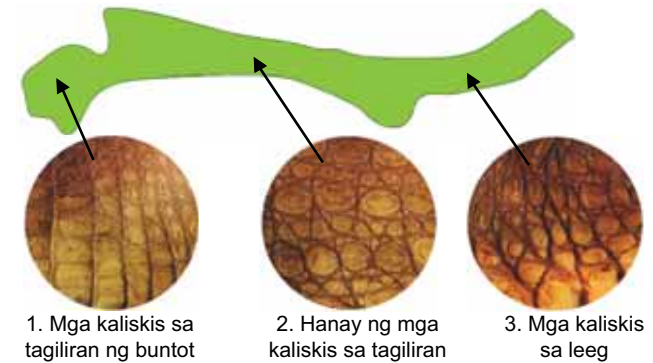
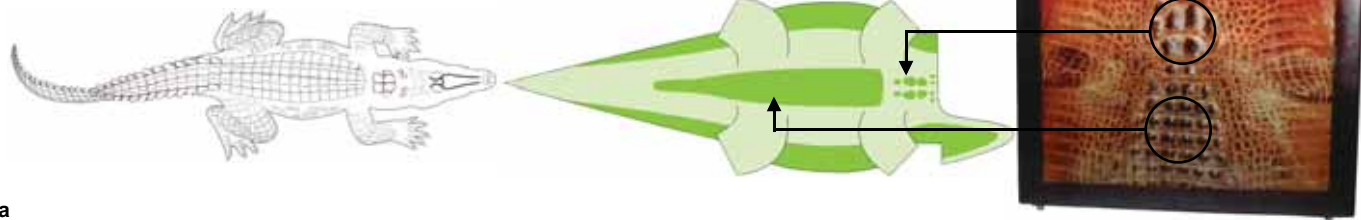
Ketupa ketupu (Buffy Fish Owl) na ibinibenta
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Crocodylia spp. - Hides

Lahat ay hindi bababa sa **CITES Appendix II**

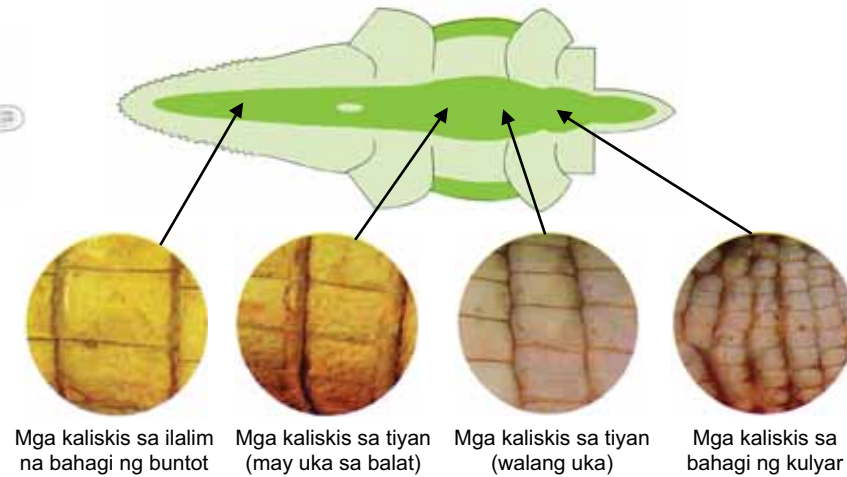
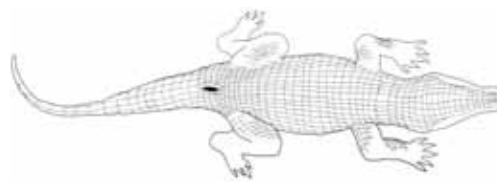

Pahaba na mga Hanay
Bilangin kung ilan ang kaliskis mula sa tagiliran hanggang sa kabilang gilid

Identipikasyon ng Balat ng Buwaya

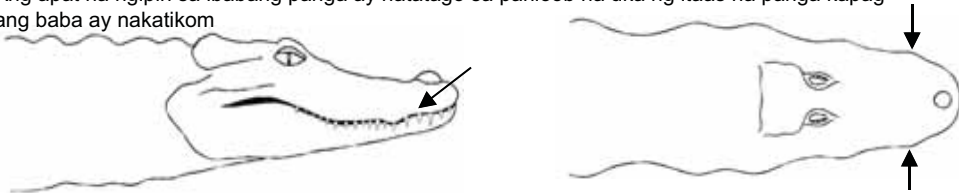
Species	Pahalang na mga Hanay	Pahaba na mga Hanay
<i>Alligator mississippiensis</i>	29 - 34	12 - 14
<i>Caiman crocodilus</i>	20 - 24	12 - 14
<i>Crocodylus niloticus</i>	26 - 30	14 - 20
<i>Crocodylus novaeguinea</i>	22 - 28	12 - 18
<i>Crocodylus mindorensis</i>	22 - 25	12 - 14
<i>Crocodylus porosus</i>	31 - 35	16 - 19
<i>Crocodylus siamensis</i>	30 - 34	14 - 16
<i>Tomistoma schlegelii</i>	22 - 24	12 - 14

Alligator spp. & Caiman spp. - Alligator & Caiman species

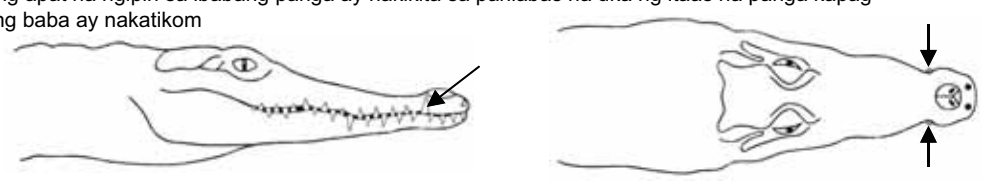
Alligator at Cayman

Ang apat na ngipin sa ibabang panga ay natatago sa panloob na uka ng itaas na panga kapag ang baba ay nakatikom

Krokodilyo

Ang apat na ngipin sa ibabang panga ay nakikita sa panlabas na uka ng itaas na panga kapag ang baba ay nakatikom

Alligator mississippiensis American Alligator

CITES Appendix II

IUCN: LC

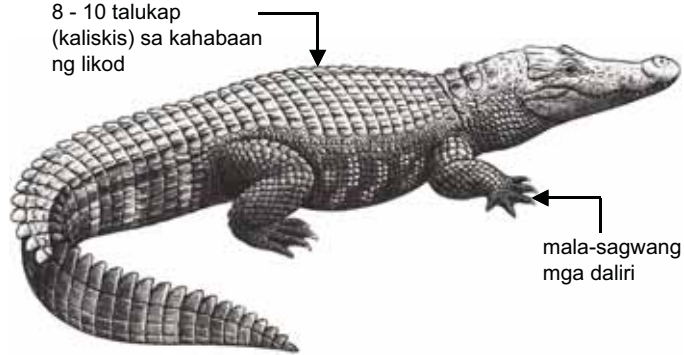
Iba pang mga Pangalan: American Alligator, Gator (English); Buwaya (Pilipinas)

Distribusyon: Estados Unidos

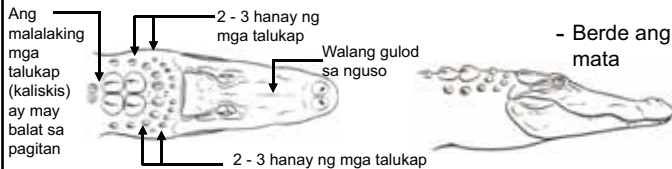
Mga Katangiang Pisikal:

Haba: Hanggang 6m - kadalasan 4.8m.

8 - 10 talukap (kaliskis) sa kahabaan ng likod

mala-sagwang mga daliri

- Berde ang mata

Alligator sinensis Chinese Alligator

CITES Appendix I

IUCN: CR

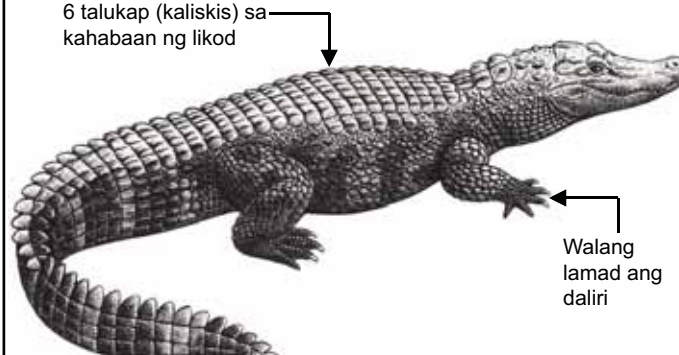
Iba pang mga Pangalan: Chinese Alligator (English), Yangtze Alligator (English), E Yu, T'uo, Tou Lung, Yow Lung; Buwaya (Pilipinas)

Distribusyon: Tsina (Anhui, Jiangsu, Zhejiang)

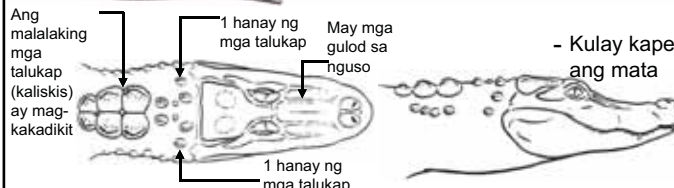
Mga Katangiang Pisikal:

Haba: Hanggang 1.8m

6 talukap (kaliskis) sa kahabaan ng likod

Walang lamad ang daliri

- Kulay kape ang mata

Caiman crocodilus Spectacled Caiman

CITES Appendix II

IUCN: LR

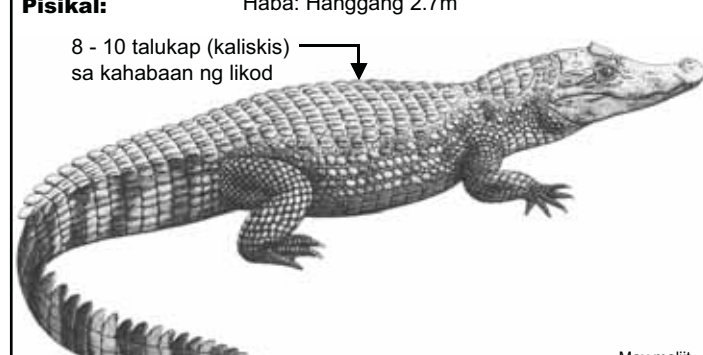
Iba pang mga Pangalan: Spectacled Caiman, Common Caiman (English); Buwaya (Pilipinas)

Distribusyon: Brazil; Colombia; Costa Rica; Ecuador; El Salvador; French Guiana; Guatemala; Guyana; Honduras; Mexico; Nicaragua; Panama; Peru; Suriname; Trinidad at Tobago; at Venezuela

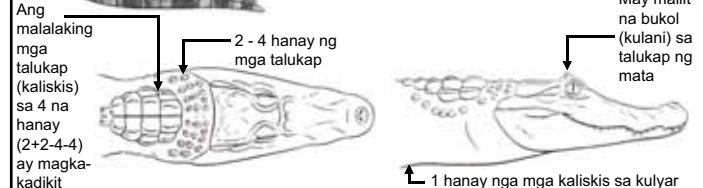
Mg Katangiang Pisikal:

Haba: Hanggang 2.7m

8 - 10 talukap (kaliskis) sa kahabaan ng likod

Walang lamad ang daliri

May maliit na bukol (kulani) sa talukap ng mata

© TRAFFIC Southeast Asia 2008

Lahat ng mga imahe mula sa : Environment Canada

Crocodylus novaeguineae & Crocodylus mindorensis - New Guinea & Philippine Crocodiles

Buwaya

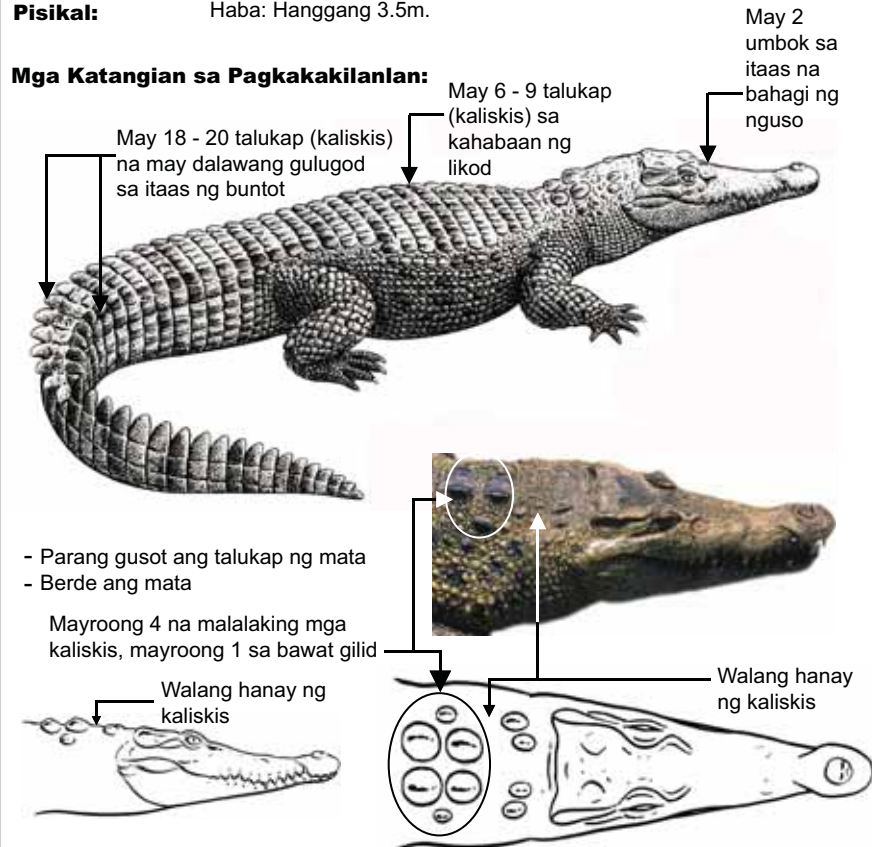
Crocodylus novaeguineae
CITES Appendix II
IUCN: LC

Iba pang mga Pangalan: New Guinea Crocodile (English), Buaya air tawar, Pukpuk, Wahne huala (Indonesia, Papua New Guinea)

Distribusyon: Indonesia (West Irian); at Papua New Guinea

Mga Katangiang Pisikal: Haba: Hanggang 3.5m.

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

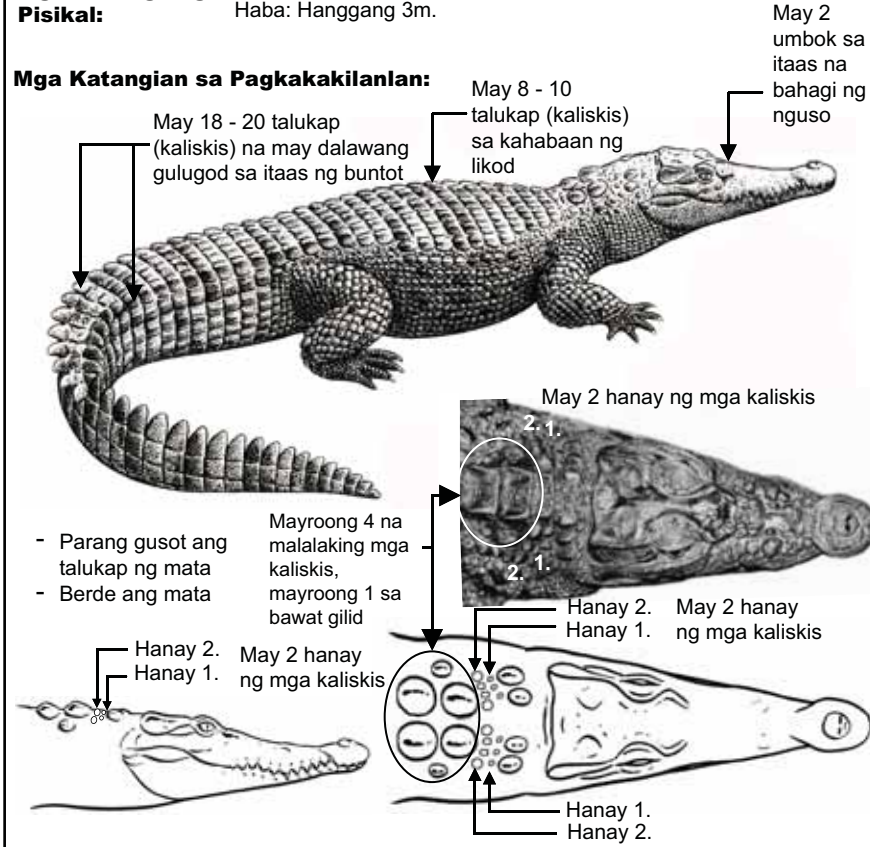
Crocodylus mindorensis
CITES Appendix I
IUCN: CR

Iba pang Pangalan: Philippine Crocodile (English)

Distribusyon: Pilipinas

Mga Katangiang Pisikal: Haba: Hanggang 3m.

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Ikinakalakal bilang:

Balat at buhay na buwaya para sa kalakalan ng alagang hayop

Ibinibentang balat ng Buwaya

Larawan: TRAFFIC Southeast Asia

© TRAFFIC Southeast Asia 2008

Lahat ng mga imahe mula sa: Environment Canada

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Crocodylus porosus & Crocodylus siamensis Estuarine & Siamese Crocodiles

Buwaya

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Crocodylus porosus CITES Appendix I

Maliban sa mga populasyon sa Australia; Indonesia at Papua New Guinea: **Appendix II**

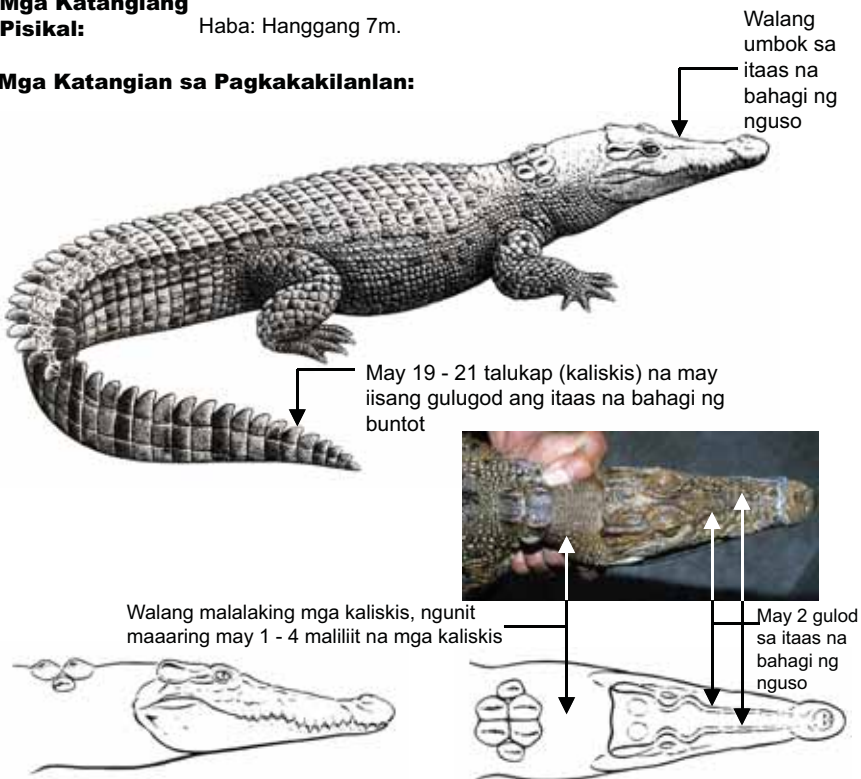
IUCN: LC

Iba pang mga Pangalan: Estuarine Crocodile, Saltwater Crocodile (English), Buaya muara (Indonesia), Baya, Pukpuk, Kone huala (Papua New Guinea), at Jara Kaenumkem (Thailand)

Distribusyon: Australia; Bangladesh; Brunei Darussalam; Cambodia; India; Indonesia; Malaysia; Myanmar; Palau; Papua New Guinea; Pilipinas; Singapore; Solomon Islands; Sri Lanka; Thailand; Vanuatu; at Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Haba: Hanggang 7m.

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Lahat ng imahe mula sa: Environment Canada

Crocodylus siamensis CITES Appendix I

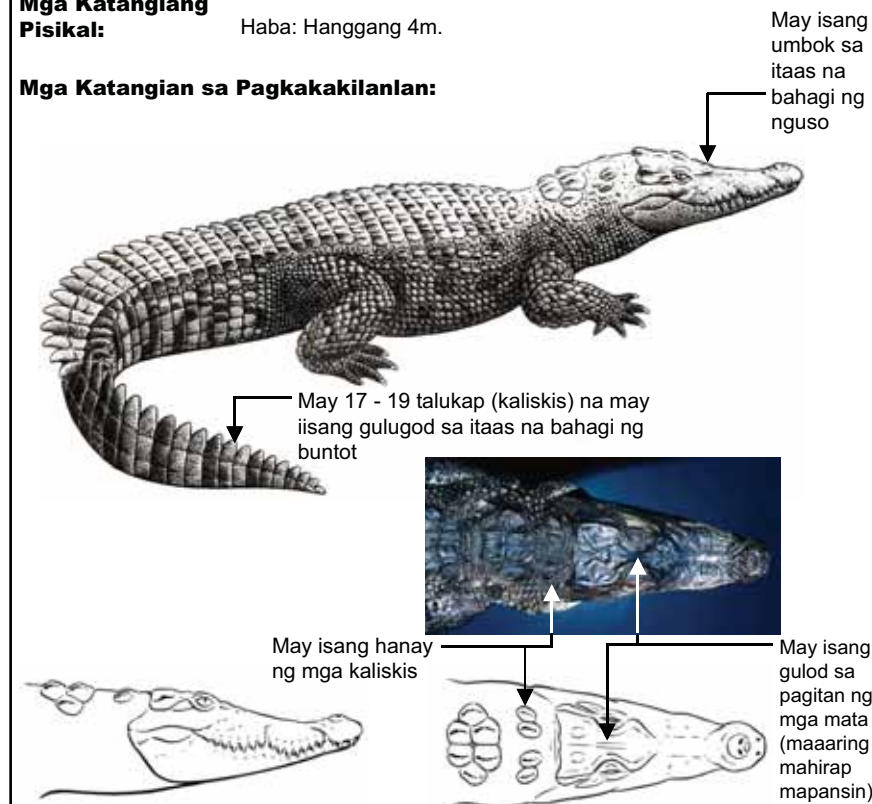
IUCN: CR

Iba pang mga Pangalan: Siamese Crocodile (English), Buaya kodok (Indonesia), Jara Kaenumchued (Thailand)

Distribusyon: Cambodia; Indonesia (Kalimantan); Lao PDR; Malaysia (Sarawak); Thailand; at Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Haba: Hanggang 4m.

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Ikinakalakal bilang:

Balat at buhay na buwaya para sa kalakalan ng alagang hayop

Batang buwaya na ibinibenta
Larawan: TRAFFIC Southeast Asia

Mga bag gawa sa balat ng buwaya
Larawan: Mark Auliya

Tomistoma schlegelii - False Gharial

Buwaya

Iba pang mga Pangalan: Tomistoma (English), Buaya sumpit (Indonesia), Julong julong (Malaysia), Takong (Thailand),

Distribusyon: Indonesia (Kalimantan, Sumatra) at Malaysia (Peninsular Malaysia, Sarawak)

Mga Katangiang Pisikal: Haba: Hanggang 5 m

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon: ^a

CITES Appendix I

IUCN: EN

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Mark Auliya

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Larawan: Mark Auliya/TSEA

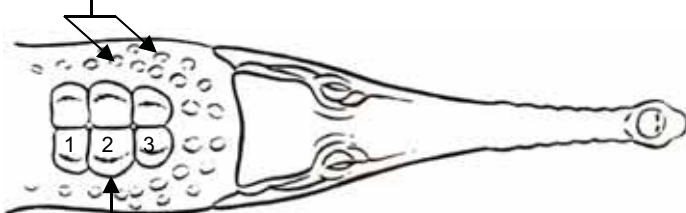
- Kulay oliba-kape na may malalaking kapansin-pansing itim na pekas mula sa nguso hanggang sa buntot (ang pekas ay maaaring kumupas sa pagtanda)

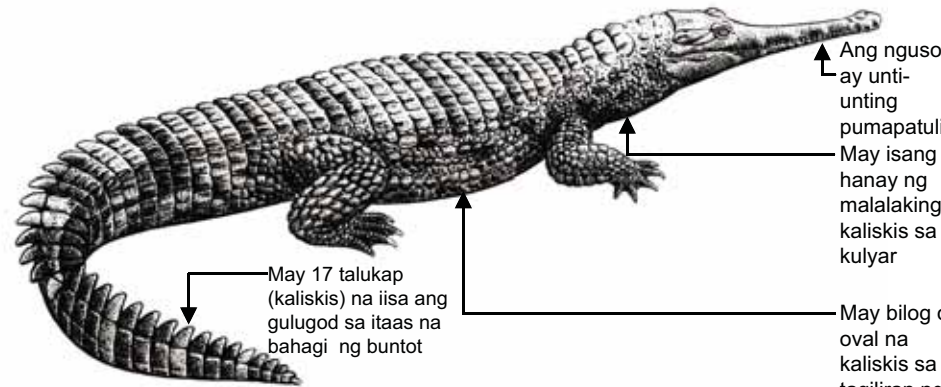
- Ang mata ay manilaw-nilaw na kulay kape

Larawan: Mark Auliya/TSEA

May 2 hanay ng maliit na talukap (kaliskis)

May tatlong hanay ng tig-dalawang malalaking talukap (kaliskis)

Ang nguso ay unti-unting pumapatulis
May isang hanay ng malalaking kaliskis sa kulyar

May bilog o oval na kaliskis sa tagiliran ng katawan (flank)

19 - 20 ngpin sa ibabang panga

Ikinakalakal bilang: Buhay na buwaya para sa kalakalan ng alagang hayop, kadalasan habang maliit pa

Batang False Gharial

Larawan: WWF-Canon / Alain COMPOST

May-edad na babaeng False Gharial

Larawan: Claire Beasall

Uromastyx spp. - Spiny-tailed Lizards

Spiny-tailed Lizards

Iba pang Pangalan: Dab Lizard, Mastigure (English)

Distribusyon: Hilagang-kanluran ng India hanggang timog-kanlurang Asya at Arabian Peninsula hanggang Sahara ng Africa.

Mga Katangiang Pisikal: Haba: umaabot sa 91.5cm

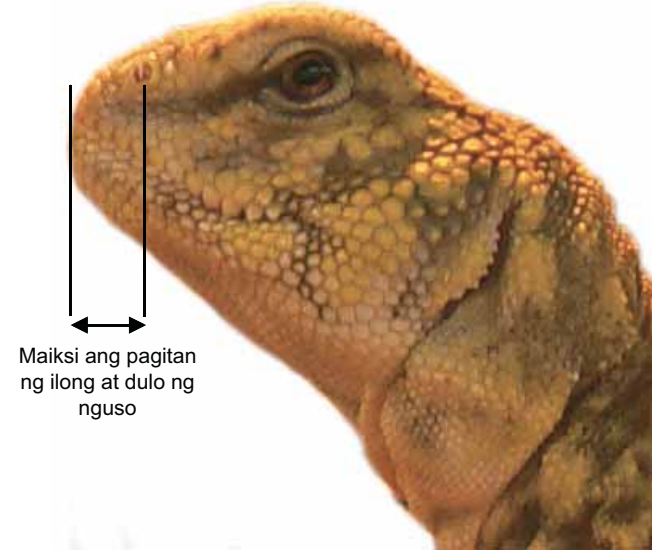
Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^α
Lahat ng *Uromastyx* spp. ay nakalista sa **CITES Appendix II**

IUCN: Iba-iba, mula CR - LR/LC
Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:
Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Maiksi ang pagitan ng ilong at dulo ng nguso

- Patag, may mga tinik ang buntot
- Ang katawan ay patag
- Maaaring nakalulon ang balat sa tagiliran

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Ikinakalakal bilang:

Buhay na hayop para sa kalakalan ng alagang hayop at maging sa tradisyunal na medisina

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Kahalintulad ng:

Spiny-tailed iguanid lizards mula sa Amerika at Madagascar

Hindi makikita ang mga katangiang nabanggit sa itaas

Larawan: Anthony B. RATH/WWF-Canon

Australian agamid lizards

Hindi makikita ang mga katangiang nabanggit sa itaas

Larawan: Claire Beastall

Larawan: Mark Auliya/TSEA

^αTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Phelsuma spp. - Day Gecko species

Tuko

Iba pang Pangalan:

Distribusyon: Mga Isla ng Andaman (India); Comoro Islands; Kenya; Madagascar; Mauritius; Reunion; Rodrigues; Seychelles; at Tanzania

Mga Katangiang Pisikal: Habang: 7.6 - 30.5cm

Internasyunal na Estado ng Konserbasyon:^a

Lahat ng *Phelsuma* spp. ay nakalista sa **CITES Appendix II**

IUCN: Mula CR - LR/LC

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

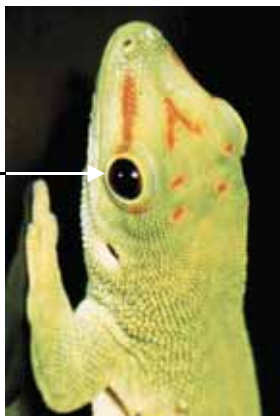

Larawan: Eugène Bruins

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

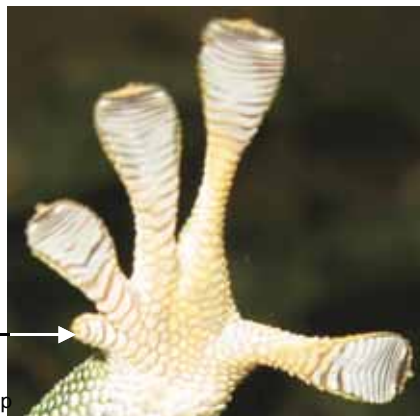
- Karamihan ay matitingkad ang kulay, karaniwang kulay berde
- Aktibo sa buong araw
- Malaki ang mata, maitim, at mabilog ang alikmata
- Ang unang daliring nakaharap sa katawan nito ay pinakamaliit

Malaking mata, maitim, mabilog ang alikmata

Larawan: Eugène Bruins

Mas maliit na daliri (nakaharap sa katawan)

Larawan: Eugène Bruins

Ikinakalaka bilang:

Buhay na hayop para sa kalakalan ng alagang hayop

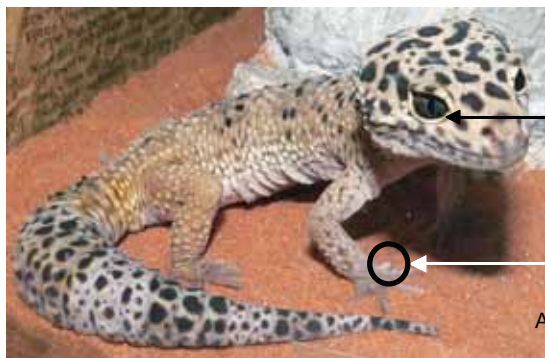

Iba't ibang *Phelsuma* spp. na maaaring bilhin sa pet shop
Larawan: Mark Auliya/TSEA

Kahalintulad ng:

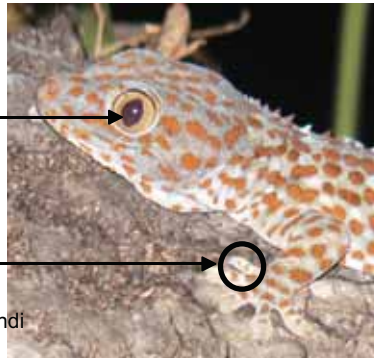
Ibang tuko

- Kadalasan hindi matitingkad ang kulay
- Aktibo sa gabi
- Hindi bilog ang alikmata
- Ang daliring nakaharap sa katawan nito ay hindi kasinliit

Leopard Gecko (*Eublepharis macularius*). Larawan: Mark Auliya/TSEA

Ang alikmata ay hindi bilog

Tokay Gecko (*Gekko gekko*). Larawan: Mark Auliya/TSEA

Ang daliri ay hindi kasinliit

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org, www.iucnredlist.org

Gekko gekko - Tokay Gecko

Tuko

Distribusyon: Buong silangang tropikal na bahagi ng Asya

Mga Katangiang Pisikal: Kabuuang Haba: 20 - 40cm, Bigat: 150 - 300g

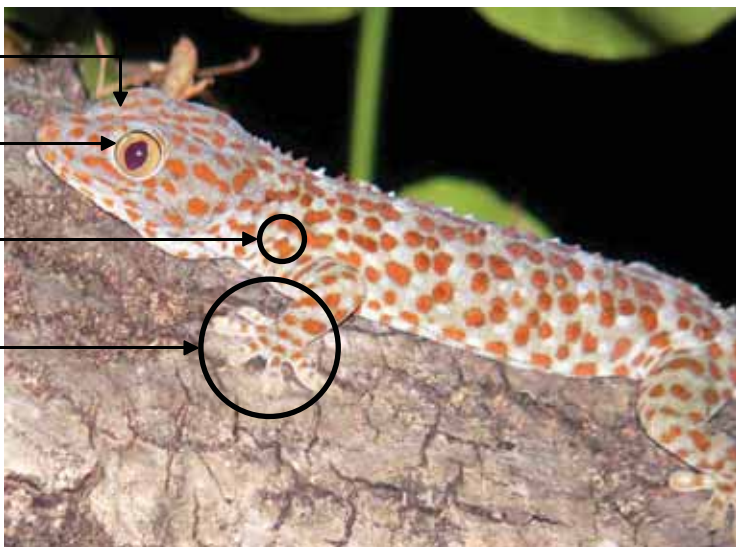
Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Mapusyaw na kulay asul at abo ang balat

Malaki ang mata, ang alikmata ay patayo

Kulay kahel at puting mga batik

Malapad at patag ang daliri

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Kahalintulad ng:

Ibang mga Gecko - ang ibang mga gecko ay walang kapansin-pansing kulay kahel na batik.
Ang Tokay ang pangalawang pinakamalaking species ng gecko.

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

IUCN: Hindi nakalista

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act No. 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Ikinakalakal bilang: Pinatuyo o nakabote para sa tradisyunal na medisina

Mga Tokay Gecko na gagamitin sa tradisyunal na medisina

Larawan: TRAFFIC Southeast Asia

Mga Tokay Gecko sa alak

Larawan: TRAFFIC Southeast Asia

Mga Tokay Gecko na gagamitin sa tradisyunal na medisina

Larawan: TRAFFIC Southeast Asia

Mga Tokay Gecko na gagamitin sa tradisyunal na medisina

Larawan: Mark Auliya/TSEA

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Varanus spp. - Monitor Lizard

Bayawak

Iba pang Pangalan: Biawak (Malaysia)

Distribusyon: Africa; Arabia; Timog Asya; Timog-Silangang Asya; East Indies; Australia; mga isla ng Marshall, Caroline at Fiji.

Mga Katangiang Pisikal: Habang: Mula 15cm hanggang 3m

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:

CITES Appendix II maliban sa *Varanus bengalensis*, *V. flavescens*, *V. griseus*, *V. komodoensis*, *V. nebulosus* na nakalista sa **Appendix I**

IUCN: 3 lang ang nakalista - *V. komodoensis*, *V. olivaceus*: **VU**, *V. flavescens*: **LR**

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

- Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)
- DAO 2004 - 15
- RA7611 (The Strategic Environmental Plan for Palawan or SEP Law)

Larawan: Mark Auliya

Mga Katangiang sa Pagkakakilanlan:

Kapansin-pansing butas ng tainga

Ang dila ay nagsasanga

May edad na *Varanus salvator* Larawan: Claire Beasall

Batang *Varanus salvator* Larawan: Claire Beasall

- Malaman ang buntot
- Malakas ang mga paa at matalim ang kuko
- Mahaba ang leeg
- Makitid ang ulo at pahaba ang nguso

Ikinakalakal bilang:

Balat at buhay na bayawak para sa kalakalan ng alagang hayop

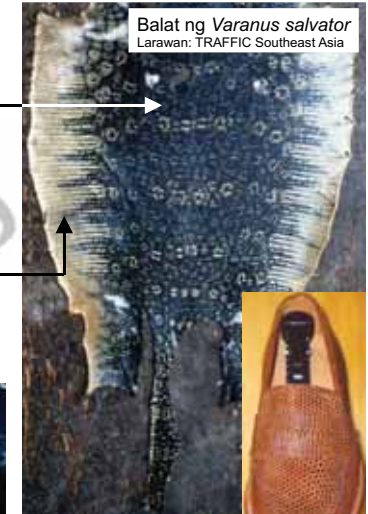

Likod ng balat ng bayawak sa malapitan na makikita sa magnification.

Aktuwal na sukat ng kaliskis: 1mm sa bata; 2-3mm sa may-edad

Ang balat ng *Varanus salvator* ay karaniwang makikita sa kalakal

Katangiang nito ay ang maumbok na kilya ng mga kaliskis na bawat isang napapaligiran ng maliliit na granula na mga kaliskis na makikita sa likod nito

Balat ng *Varanus salvator* Larawan: TRAFFIC Southeast Asia

Sapatos mula sa balat ng Bayawak Larawan: TRAFFIC Southeast Asia

Varanus prasinus (Green Tree Monitor) mula sa Australia; Indonesia (West Irian) at Papua New Guinea ay karaniwang makikita sa kalakalan ng alagang hayop.

Varanus prasinus sa kalakal Larawan: Mark Auliya/TSEA

Habang: Hanggang 80cm

Varanus salvator sa alak Larawan: Claire Beasall

Varanus salvator sa kalakal Larawan: Mark Auliya

Ptyas mucosus - Oriental Rat Snake

Ahas, Ulupong

Iba pang Pangalan: Banded Rat Snake (English)

Distribusyon: Afghanistan; Bangladesh; Cambodia; Tsina; India; Indonesia; Iran; Lao PDR; Nepal; Malaysia; Myanmar; Pakistan; Taiwan; Thailand; Turkmenistan; at Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Haba: 320cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES Appendix II

IUCN: Hindi nakalista

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

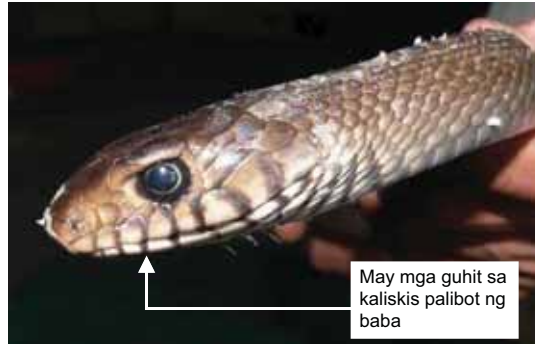

Ptyas mucosus
Larawan: Mark Auliya/TSEA

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

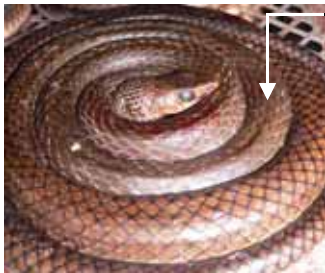
May padron na malapad na guhit sa katawan (mahirap makita sa mga ahas na maitim ang kulay)

May mga guhit sa kaliskis palibot ng baba

Kahalintulad ng: *Ptyas korros* - Indochinese Rat Snake

Hindi nakalista sa CITES

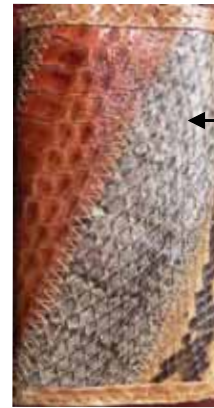
Walang padron na malapad na guhit sa katawan

Walang guhit sa mga kaliskis palibot ng baba

Distribusyon: Bangladesh; Cambodia; Tsina; India; Indonesia; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Singapore; Taiwan; Thailand; at Viet Nam

Ikinakalakal bilang: Balat, karne at apdo para sa tradisyunal na medisina

Ptyas mucosus leather
Larawan: Mark Auliya/TSEA

Balat ng *Ptyas mucosus*
Larawan: Mark Auliya/TSEA

Karne ng *Ptyas mucosus*
Larawan: Mark Auliya/TSEA

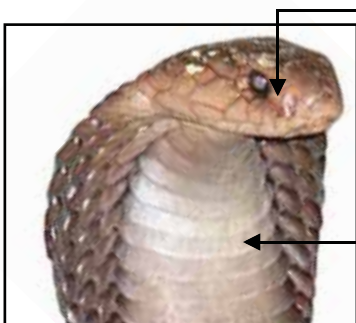
Apdo ng *Ptyas mucosus*
Larawan: Mark Auliya/TSEA

Ophiophagus hannah, Naja spp. - Cobras

Kobra, King Cobra, Ahas, Ulupong, Tres Kantos

Distribusyon: Africa at Asya
Mga Katangiang Haba: Hanggang 585cm
Pisikal:

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Ang kaliskis sa harap ng mata (pre-ocular) ay nakadantay sa ilong sa mga kobra, krait at coral snake (ang mata at ilong ay magkalapit kaysa sa ibang uri ng ahas)

Mga kobra lamang ang nakakapagpapatag ng leeg sa ganitong paraan (pabertikal)

Larawan: Mark Auliya

Ang *Coelognathus (Elaphe) radiata* (Radiated Ratsnake) ay nakakapagpapatag ng leeg na dorso-ventrally upang gayahin ang kobra
 Larawan: Claire Beastall

Iba't-ibang disenyo sa likod ng leeg ng *Naja kaouthia* (Monocellate/ Monocled Cobra)
 Larawan: Mark Auliya

Lahat ng mga larawan mula kay: Mark Auliya/TSEA

Walang kaliskis na loreal ang mga kobra, krait at coral snake

Imahe halaw mula sa: US Fish and Wildlife

Ang malalaking kaliskis sa ulo ay katangian ng *Ophiophagus hannah* (King Cobra)

Larawan: Mark Auliya

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

Ang mga sumusunod na species ng Kobra sa Timog-Silangang Asya ay nakalista sa **CITES**

Appendix II:

Ophiophagus hannah (King Cobra),
Naja kaouthia (Monocellate Cobra),
Naja mandalayensis (Burmese Spitting Cobra),
Naja philippinensis (Northern Philippine Cobra),
Naja samarensis (Southeastern Philippine Cobra),
Naja siamensis (Indochinese Spitting Cobra),
Naja sputatrix (Javan Spitting Cobra),
Naja sumatrana (Equatorial Spitting Cobra)

IUCN: Hindi nakalista

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Naja sputatrix (Javan Spitting Cobra)
 Larawan: Mark Auliya

Ikinakalagal bilang: Balat, karne at apdo para sa tradisyunal na medicina

Pagtatanggal ng balat ng mga Kobra

Pagkuha ng dugo ng *Ophiophagus hannah*

Patay na Kobra sa palengke

Balat ng Kobra

Apdo ng Kobra (sariwa)

Apdo ng Kobra (pinatuyo)

Lahat ng mga larawan mula kay: Mark Auliya/TSEA

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Pythonidae - Pythons

Sawa

Distribusyon: Africa; Asya at Australia (sa Old World lamang)

Mga Katangiang Pisikal:

Haba: Hanggang 10m

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^α

CITES Appendix II maliban sa *Python molurus molurus* (Indian Rock Python) na nakalista sa **CITES Appendix I**

IUCN: *Python molurus* - LR

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

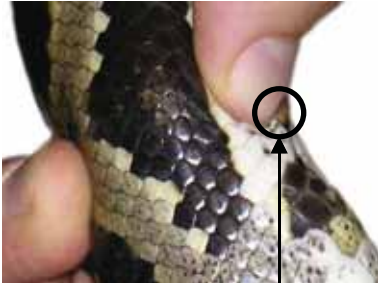

Python breitensteini
Larawan: Mark Auliya

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Larawan: Mark Auliya

Larawan: Mark Auliya

May dalawang maliliit na tari (vestigial limbs) na makikita sa alin mang gilid ng puwitan (lagusan sa katawan sa itaas ng paanan ng buntot)

Ikinakalakal bilang: Balat, karne at buhay na sawa para sa alagang hayop

Karne ng *Python reticulatus* na ikinakalakal
Larawan: Bounma Vongxay

Sapatos na gawa sa balat ng Python
Larawan: TRAFFIC Southeast Asia

Morelia viridis (Green Tree Python) mula sa Australia; Indonesia (Timog Irian) at Papua New Guinea ay karaniwang ibinibenta na alagang hayop.
Larawan: WWF-Canon / Martin HARVEY

Ang balat ng *Python reticulatus* ay karaniwang makikita sa kalakal
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Python curtus at *Python brongersmai*
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Nakumpiskang balat ng Python
Larawan: TRAFFIC Southeast Asia

Kahalintulad ng: *Boidae* spp.

Anim na species ng Boa ay nakalista sa **CITES Appendix I**, lahat ng iba pa ay nakalista sa **CITES Appendix II**. Ang mga ito ay matatagpuan lamang sa Sentral at Timog Amerika, Madagascar at Indo-Pacific.

^αTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Carettochelys insculpta - Pig-nosed Turtle

Labe

Iba pang mga Pangalan: Labi-labi mongcong babi (Indonesia), Budu Susa (Rehiyon ng Ilog Fly, Papua New Guinea), Garr (Rehiyon ng Ilog Morehead, Papua New Guinea)

Distribusyon: Katimugang mga Ilog ng West Papua (Indonesia at Papua New Guinea), mga Hilagang Teritoryo (Australia)

Mga Katangiang Pisikal: Haba ng karapatsa: Hanggang 55cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:
CITES APPENDIX II

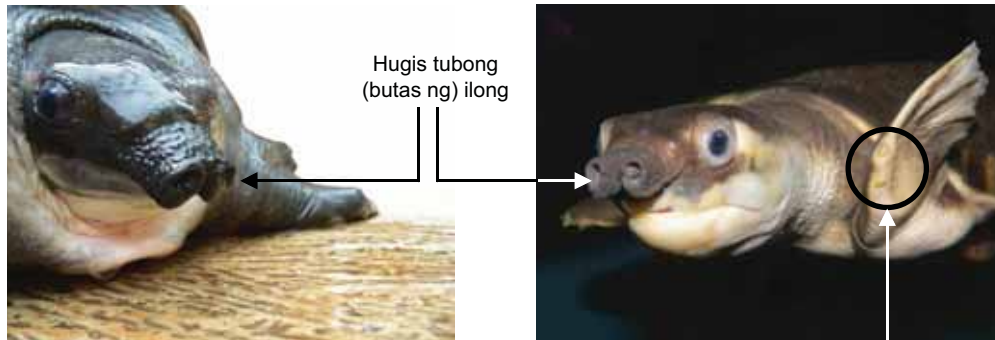
IUCN: VU

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:
Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan: Ang karapatsa (itaas na bao) ay nababalot ng balat

Hugis tubong
(butas ng) ilong

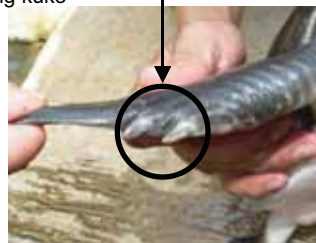
Mala-sagwan ang unahang paa na may tig-dalawang kuko

Lahat ng mga larawan: Mark Auliya/TSEA (maliban sa nakabanggit)

Puting patse
Puting laylayan

Kahalintulad ng: Soft Shell Turtle (tinatawag ding Labe)
Ang Soft Shell Turtle ay walang hugis tubong (butas ng) ilong o mala-sagwan unahang paa na may dalawang kuko

Ikinakalakal bilang: Buhay na hayop para sa kalakalan ng alagang hayop, kadalasan maliliit pa, at maaari ring karne

Bagong pisang Pig-nosed Turtle
Larawan: James Compton/TSEA

Kakapisang Pig-nosed Turtle
Larawan: Mark Auliya/TSEA

Karne ng Pig-nosed Turtle
Larawan: James Compton/TSEA

Talubatang Pig-nosed Turtle
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

May edad na Pig-nosed Turtle
Larawan: Mark Auliya/TSEA

Chelus fimbriatus - Matamata Turtle

Pagong, Baó

Pamilya: Chelidae

Iba pang Pangalan:

Distribusyon: Bolivia; Brazil; British Guiana; Colombia; Ecuador; French Guiana; Peru; Surinam; Venezuela

Mga Katangiang

Pisikal: Haba ng itaas na bao (karapatsa): Hanggang 44.9cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

Hindi nakalista

IUCN: Hindi nakalista

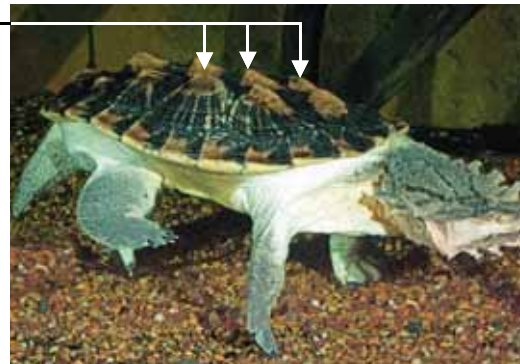
Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:
Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

May tatlong gulod na nakaalsa sa kahabaan ng bao (karapatsa)

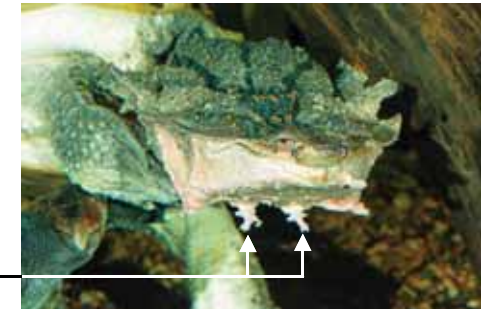

- Ang itaas na bao (karapatsa) ay kulay kape o itim
- Ang likurang bahagi ng bao ay hugis lagari
- Ang ulo, leeg, paa at buntot ay abuhin na kulay kape sa mga may edad na pagong

May dalawang sima o tibo sa baba

Ikinakalakal bilang:

Buhay na hayop para sa kalakalan ng alagang hayop

Kahalintulad ng:

Walang ibang kahalintulad

Cheloniidae and Dermochelyidae - Marine Turtles

Pawikan

5 species ang matatagpuan sa Timog-Silangang Asya:

Dermochelidae: *Dermochelys coriacea* - Leatherback Turtle

Cheloniidae: *Eretmochelys imbricata* - Hawksbill Turtle

Chelonia mydas - Green Turtle

Caretta caretta - Loggerhead Turtle

Lepidochelys olivacea - Olive Ridley Turtle

Mga Katangiang

Pisikal: Habang ng karapatsa (Itaas na bao): Hanggang 150cm, Bigat: Hanggang 950kg

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

Lahat na mga Pawikan ay nakalista sa CITES: APPENDIX I IUCN: CR - EN

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

- DAO 15
- Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

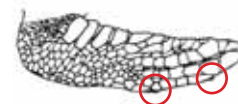
Larawan: WWF-Canon / Jurgen FREUND

Mga Katangiang Pisikal:

- Ang mga paa sa unahan ay hugis sagwan.
- Ang kuko (kung mayroon man) ay nasa harapang bahagi ng paa sa unahan.
- Ang ulo at paa sa unahan ay hindi maipapasok sa bao

Cheloniidae

Ang bao ay nababalot ng talukap (kaliskis).

May 1 - 2 kuko sa harapang bahagi ng paa sa unahan.

Imahe mula sa: Environment Canada

Dermochelyidae

Ang itaas na bao (karapatsa) ay may pitong kilya (gulod) at nababalot ng katad (leather).

Ang paa sa unahan ay walang kuko.

Imahe mula sa: Environment Canada

Bagong Pisang Pagong

Leatherback Turtle
Larawan: WWF-Malaysia / Ken Scriven

Green Turtle
Larawan: WWF-Malaysia / Ken Scriven

Hawksbill Turtle
Larawan: Chris Shepherd / TSEA

Ikinakalakal bilang:

Buhay na pawikan, karne, itlog, stuffed na pawikan, produktong gawa sa bao (tinatawag na Bekko) tulad ng alahas, frame ng salamin at iba pa.

Stuffed na Hawksbill Turtle
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Bao ng Hawksbill Turtle
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Mga gawa sa becco
Larawan: Julia Ng/TSEA

Binibentang maliliit na Green Turtle
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Karne ng pawikan
Larawan: James Compton/TSEA

Mga binibentang itlog ng pawikan
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Mga Itlog:

Bilog at maputi (tulad ng ping-pong)

Sukat ng Itlog:

<i>Dermochelys coriacea:</i>	5.1 - 5.5cm
<i>Chelonia mydas:</i>	4.0 - 4.6cm
<i>Caretta caretta:</i>	3.9 - 4.3cm
<i>Lepidochelys olivacea:</i>	3.7 - 4.2cm
<i>Eretmochelys imbricata:</i>	3.2 - 3.6cm

Eretmochelys imbricata - Hawksbill Turtle

Pawikan

Iba pang mga Pangalan: Penyu Karah (Malaysia), Penyu Sisik (Indonesia)

Distribusyon: Karagatang Atlantiko: silangang sentral, hilagang-silangan, hilagang-kanluran, timog-silangan, timog-kanluran, at kanlurang sentral;
Karagatang Indian: silangan at kanluran;
Dagat Mediterranean at Black;
Karagatang Pasipiko: silangang sentral, hilagang-kanluran, timog-silangan, timog-kanluran, at kanlurang sentral;

Mga Katangiang Pisikal: Haba ng karapatsa (Bao): 62 - 114cm, Bigat: 35 - 127kg

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES: APPENDIX I

IUCN: CR

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

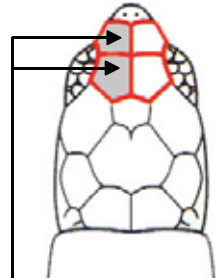

Larawan: WWF-Canon / Cat HOLLOWAY

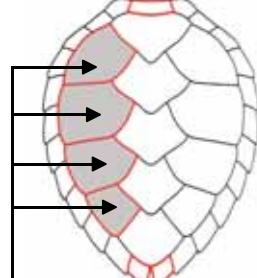
Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Hugis tuka ang itaas na panga*

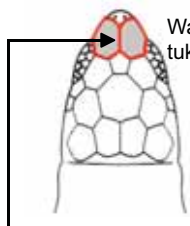
Dalawang pares ng prefrontal na kaliskis* (sa pagitan ng mga mata)

4 na pares ng talukap sa tagiliran (kaliskis)*
Makapal at magkapatong ang mga talukap sa karapatsa (itaas na bao)*

Kahalintulad ng:

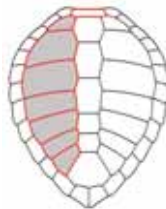
Chelonia mydas - Green Turtle
CITES: APPENDIX I

Walang hugis tukang panga

Isang pares lamang ng kaliskis na prefrontal (sa pagitan ng mga mata)*

Lepidochelys olivacea - Olive Ridley Turtle
CITES: APPENDIX I

May 6 o marami pang mga pares ng talukap sa tagiliran*
Hindi magkapatong ang mga talukap sa tagiliran sa karapatsa

Ikinakalakal bilang: Buhay na pawikan, karne, mga itlog, stuffed na buong pawikan, mga produktong gawa sa bao (tinatawag na Bekko) tulad ng mga alahas at frame ng salamin

Mga talukap ng Pawikan sa malapitan
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Stuffed na maliit na Pawikan
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Stuffed na may edad na Pawikan
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Abaniko gawa sa Bekko
Larawan: Julia Ng/TSEA

Suklay gawa sa Bekko
Larawan: Julia Ng/TSEA

Batagur spp.

Batagur baska - River Terrapin

Iba pang Pangalan: Four-toed Terrapin (English), Tuntong, Tuntong Laut (Malaysia), Tuntung (Indonesia), Pagong, Baó (Pilipinas)

Distribusyon: Bangladesh; Cambodia; India; Indonesia; Malaysia; Myanmar. Nangamatay na ang mga lahing matatagpuan sa Singapore; Thailand; at Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Haba: umaabot sa 60cm

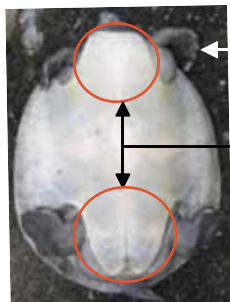
Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

- May apat na kuko sa harapang mga paa
- Ang kulay ng itaas na bao (karapatsa) ay hindi magkatulad, mula maitim na abuhin hanggang itim; ang mga babaeng pagong ay maaaring kulay kape
- Ang ulo ay itim na abuhin ang kulay (walang mamula-mulang kulay)

Ang nguso ay nakatikwas pataas
ang panga ay hugis-lagari

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Apat ang kuko sa harapang mga paa
Ang unahan at likurang bahagi ng baluti ay makitid

Larawan: Sabine Schoppe

Ilalim na bao (baluti)

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Itaas na bao (karapatsa)

Batagur (Callagur) borneoensis - Painted Terrapin

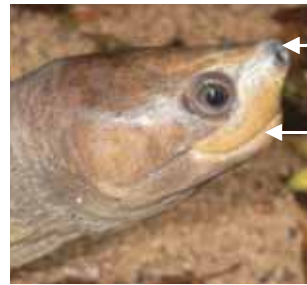
Iba pang Pangalan: Three-striped Batagur (English), Beluku (Iban, Borneo), Tuntong Sungei (Malaysia), Biuku, Sulong, Tuntung Semangka (Indonesia), Kura-kura jidat merah (West Kalimantan, Indonesia), Tumtum (East Kalimantan, Indonesia), Pagong, Baó (Pilipinas)

Distribusyon: Brunei Darussalam; Indonesia; Malaysia; at Thailand

Mga Katangiang Pisikal: Haba: umaabot sa 60cm

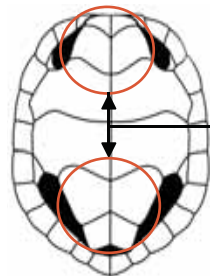
Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

- Lima ang kuko sa harapang mga paa
- Ang kulay ng ibabaw na bao (karapatsa) ay hindi magkatulad
- Ang kulay ng ulo ay hindi magkatulad

Ang nguso ay nakatikwas pataas
Ang panga ay hugis-lagari

Babaeng *Batagur borneoensis*
Larawan: Mark Auliya/TSEA

Ang unahan at likurang bahagi ng baluti ay makitid

Ilalim na bao (baluti)

Imahe mula sa: Environment Canada

Babae (tingnan ang larawan sa

Ulo: nag-aagaw kulay kahel-kape

Itaas na bao: Kulay kape, may malabong padron

Lalaki - Hindi pa naglalahi

Ulo: kulay abo na may kulay kahel-kape na guhit

Itaas na bao: nag-aagaw na itim-kulay kape, may 3 malapad na itim na guhit, ang talukap sa gilid (kaliskis) ay may itim na padron

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Lalaki - Naglalahi

Ulo: puti, may kulay pulang napapalibutan ng itim na guhit

Itaas na bao: Maputing kulay gatas, makinis. May itim na padron katulad ng sa mga lalaking naglalahi (tingnan sa seksyon ng "Ikinakalakal bilang")

Batagur borneoensis
Lalaki- hindi naglalahi
Larawan: Mark Auliya/TSEA

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

Batagur baska:
CITES Appendix I

Batagur borneoensis:
CITES Appendix II

IUCN: CR

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas: Republic Act 9147

Ikinakalakal bilang:

Itlog at buhay na pagong para sa kalakalan ng alagang hayop

Kulay ng naglalalaking lalaking *Batagur borneoensis*
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Larawan: TSEA

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Geoclemys hamiltonii - Black Pond Turtle

Pagong, Baó

Pamilya: Geoemydidae

Iba pang Pangalan: Black Spotted Turtle, Hamilton's Terrapin, Spotted Pond Turtle (English)

Distribusyon: Bangladesh; India; Nepal; Pakistan

Mga Katangiang Pisikal: Haba ng itaas na bao (karapatsa): Hanggang 39cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon: ^a

CITES Appendix I

IUCN: VU

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas: Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Peter Praschag

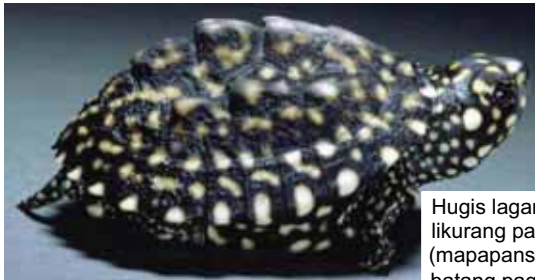
Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Photo credit: Turtle Conservancy

Larawan: Peter Paul van Dijk

Itim ang ulo na may prominenteng dilaw na batik

Larawan: Peter Paul van Dijk

Hugis lagari ang likurang parte ng bao (mapapansin sa mga batang pagong)

May tatlong prominenteng gulod sa itaas na bao (karapatsa)

Ang bao (karapatsa) ay kulay itim na may kulay kahel, dilaw, krema o puting mga marka

Ang kulay ay pumupusyaw habang tumatanda, karamihan sa mga may edad na pagong ay itim ang kulay

Larawan: Turtle Conservancy

Larawan: Peter Praschag

Larawan: Turtle Conservancy

Ang tiyan o ilalim na bao (baluti) ay kulay dilaw na may maiitim na sinag.

Larawan: Turtle Conservancy

Ikinakalakal bilang:

Buhay na hayop para sa kalakalan ng alagang hayop

Kahalintulad ng:

American Spotted Pond Turtle
(*Clemmys guttata*)
CITES: Hindi nakalista
IUCN: Vulnerable

Larawan: Olivier Caillabet

- May dilaw na batik sa bao nito (karapatsa)

- Walang dilaw na batik sa ulo

- Ang itaas na bao (karapatsa) ay walang gulod

Haba ng bao (karapatsa): Mula 8.9 - 13.6cm

Distribusyon: USA

Cuora spp. - Asian Box Turtle species

Pagong, Baó

Iba pang Pangalan:

Distribusyon: Timog at Timog-Silangang Asya

Mga Katangiang Pisikal: Habang: umaabot sa 30cm

Internasyunal na Estado ng Konserbasyon:^α
Lahat ng *Cuora* spp. ay nakalista sa **CITES Appendix II**

IUCN: Mula VU hanggang EN

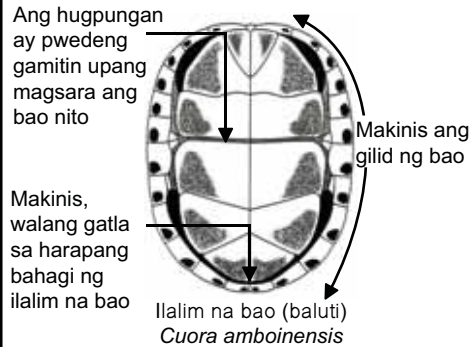
Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:
Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

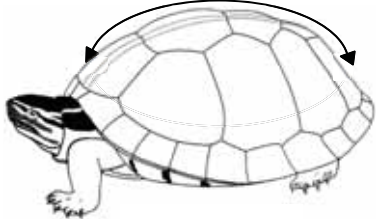
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Mga Katangiang sa Pagkakakilanlan:

- May hugpungan ang ilalim na bao (baluti)
- Ang laylayan ng bao ay makinis (hindi hugis lagari)
- Ang itaas na bao (karapatsa) ay mala-doma
- Walang gatla sa harapan ng ilalim na bao (baluti)

Mataas na mala-doma

Mga uri ng *Cuora* spp. na kadalasang nakikitang ikinakalakal sa mga bansa sa Timog-Silangang Asya:

***Cuora amboinensis* - Southeast Asian Box Turtle**
IUCN: VU

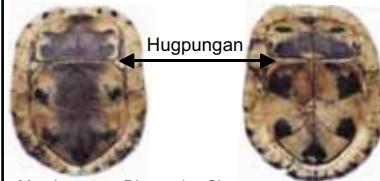

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Larawan: Mark Auliya/TSEA

May tatlong dilaw na guhit sa maitim nitong ulo

Mga Larawan: Dinonyisus Shama

Haba: 22 - 25cm

Distribusyon: Bangladesh; Cambodia; India; Indonesia; Malaysia; Myanmar; Pilipinas; Thailand; at Viet Nam

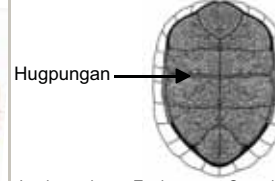
***Cuora galbinifrons* - Indochinese Box Turtle**
IUCN: CR

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Imahe mula sa: Environment Canada

Haba: Umaabot sa 19.8cm

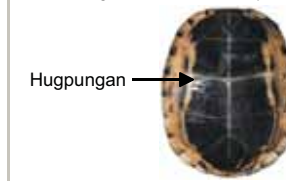
Distribusyon: Cambodia (?); Tsina; Lao PDR; at Viet Nam

***Cuora trifasciata* - Chinese Three-striped Box Turtle**
IUCN: CR

Lahat na mga larawan: Chris Shepherd/TSEA

May tatlong itim na mga guhit sa kulay-kapeng ulo nito (hindi makikita sa mga batang pagong)

Haba: Umaabot sa 20.3cm

Distribusyon: Tsina; Lao PDR; Myanmar (?); at Viet Nam

Ikinakalakal bilang:

Buhay na pagong para sa karne nito (kadalasang maramihan), ang ilan ay para sa kalakalan ng alagang hayop

Cuora amboinensis
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Cuora amboinensis
Larawan: Mark Auliya/TSEA

Leucocephalon yuwonoi - Sulawesi Forest Turtle

Pagong, Baó

Pamilya: Geoemydidae

Iba pang Pangalan: Kura-kura daun (Indonesia)

Distribusyon: Indonesia

Mga Katangiang Pisikal: Habang likuran o itaas na bao (karapatsa): Hanggang 25 - 28cm

Estado ng Internasyunal na Konservasyon:^a

CITES Appendix II

IUCN: CR

Estado ng Nasyunal na Proteksyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001):

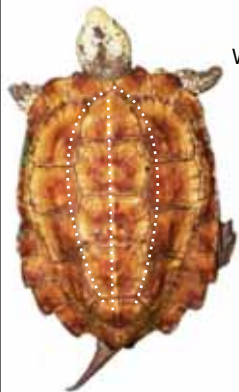

Larawan: Ian Ives

Ikinakalakal bilang:
Karne at buhay na hayop pas asa kalakalan ng alagang hayop

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Itaas na bao (karapatsa)

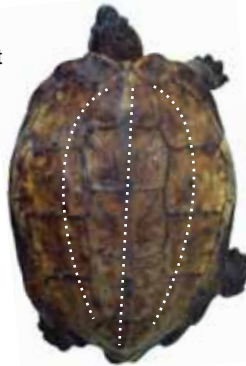

Walang mga guhit sa ulo

May tatlong kapansinpansing mga gulod

Ang hulihan ng bao ay hugis

Larawan: Mark Auliya/TRAFFIC

Larawan: Ian Ives

May limang kaliskis sa kahabaan ng likod

Larawan: Sabine Schoppe

Mark Auliya/TRAFFIC

Larawan: Ian Ives

Larawan: Sabine Schoppe

Kahalintulad ng:

Asian Leaf Turtle
(*Cyclemys dentata*)

CITES: Hindi nakalista

IUCN: NT

Mark Auliya/TRAFFIC

Maitim ang ulo at leeg, may mga kulay kahel o mamula-mulang guhit sa gilid ng ulo hanggang leeg

Itaas na bao (karapatsa):

- Kulay kape hanggang itim
- lisang gulod, (hindi kapansinpansin sa mga may edad na pagong)
- May limang kaliskis sa kahabaan ng likod

Larawan: Sabine Schoppe

Larawan: Sabine Schoppe

Ilalim na Bao (baluti):

- Madilaw o mapusyaw na kape na may matingkad na guhit na kulay kape o itim

Distribusyon: Bangladesh; Brunei Darussalam; Cambodia; China (?); India; Indonesia; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Nepal; Singapore; Thailand; Viet Nam

Malayan Flat-shelled Turtle
(*Notochelys platynota*)

CITES: Appendix II

IUCN: VU

Larawan: Sabine Schoppe

Larawan: Sabine Schoppe

Itaas na Bao (karapatsa):

- Maberde hanggang manilaw o mapulang kulay kape
- Patag na may iisang gulod
- May anim na kaliskis sa kahabaan ng likod

Ilalim na bao (baluti):

- Dilaw hanggang kulay kahel na may malalaking matitingkad na marka, na kadalasan ay itim, sa bawat kaliskis

Distribusyon: Brunei Darussalam; Indonesia; Malaysia; Myanmar (?); Thailand; Viet Nam

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Platysternon megacephalum - Big-headed Turtle

Pagong, Baó

Pamilya: Platysternidae

Iba pang Pangalan:

Distribusyon: Cambodia; China; Lao PDR; Myanmar; Thailand; Viet Nam

Mga Katangiang

Pisikal: Haba ng itaas na bao (karapatsa): Hanggang 20cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES Appendix II

IUCN: EN

Estado ng Nasyunal na Proteksyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001):

Larawan: Peter Paul van Dijk

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Natatanging pagong ng tubig tabang.

Ulo: Masyadong malaki upang maitago sa bahay nito

Ang itaas na bahagi ay nababalot ng isang malaking kaliskis

Buntot: Halos kasing-haba ng karapatsa (itaas na bao)

Nababalot ng malalaking kaliskis

May Edad na Pagong

Ikinakalakal bilang:

Buhay na pagong para sa kalakalan ng alagang hayop, karne

Kahalintulad ng:

Walang kahalintulad

Batang Pagong

Ang tiyan (ilalim na bao) ng batang pagong ay kulay kahel na may mga itim na marka sa gitna

Orlitia borneensis - Malaysian Giant Turtle

Pagong, Baó

Iba pang Pangalan: Bajuku, Biukuk (Indonesia); Juku juku besar, Baning dayak (Malaysia)

Distribusyon: Indonesia; Malaysia

Mga Katangiang Pisikal: Haba: umaabot sa 80cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES Appendix II

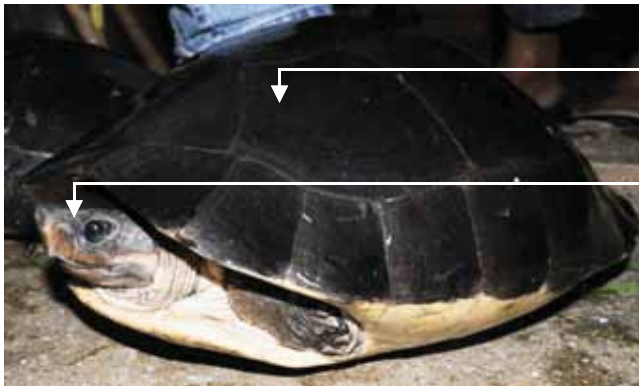
IUCN: EN

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:
Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Itaas na bao (karapatsa)
Kulay abo, kape o itim

Ang ulo ay maaaring kulay kape o itim

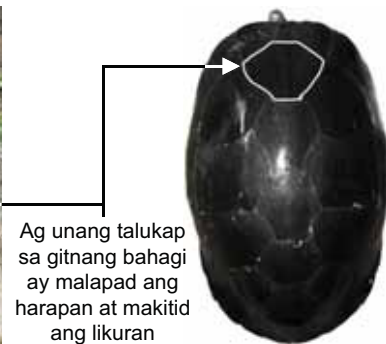
Makapal ang kaliskis sa palibot ng mata

May malinaw na uka sa puwitan na bahagi ng ilalim na bao (baluti)

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Ag unang talukap sa gitnang bahagi ay malapad ang harapan at makitid ang likuran

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Ikinakalakal bilang:

Buhay na pagong para sa karne nito (kadalasang maramihan)

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Siebenrockiella leytensis - Philippine Forest Turtle

Pagong, Baó

Pamilya: Geoemydidae

Iba pang Pangalan: Bakoko, Bakuku (Pilipinas); Philippine Pond Turtle, Leyte Pond Turtle, Necktie Turtle (English)

Distribusyon: Mga isla ng Palawan at Dumaran sa Pilipinas

Mga Katangiang Pisikal:

Haba ng itaas na bao (karapatsa): Hanggang 30cm, Bigat: Hanggang 3.5kg o mahigit

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon: ^a

CITES Appendix II

IUCN: CR

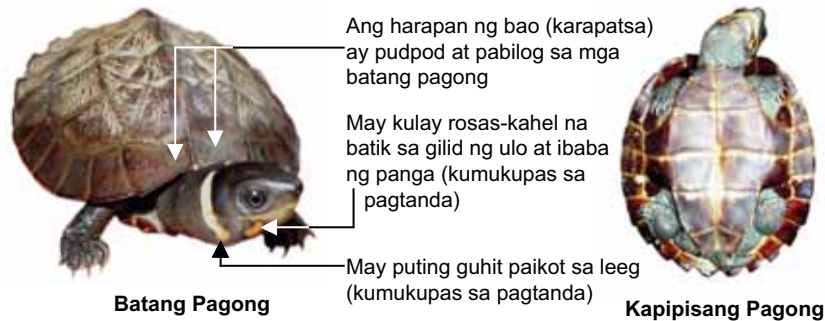
Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:
Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Ikinakalakal bilang:

Buhay na hayop para sa kalakalan ng alagang hayop, pagkain at tradisyunal na gamot

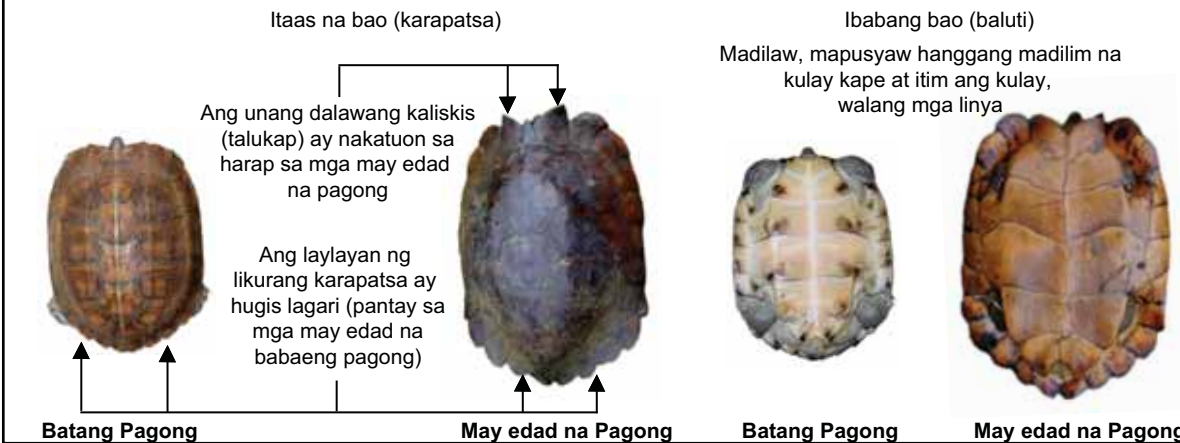
Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Ang itaas na panga ay bahagyang nakakawit

Malaki ang ulo

Ang kulay ng ulo ay nagiging mapusyaw habang tumatanda

Kahalintulad ng:

Black Marsh Turtle
(*Siebenrockiella crassicollis*)

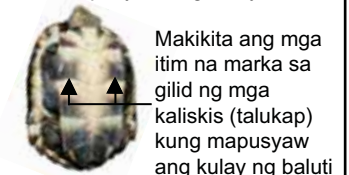
CITES Appendix II

IUCN: VU

Ang ibabang bao (baluti) ay maaaring itim o mapusyaw ang kulay

Itim/ kulay kape na may dilaw o puting batik ang ulo, leeg, (mahirap mapansin sa mga may edad na lalaking pagong)

Distribusyon: Cambodia; Indonesia; Malaysia; Myanmar; Singapore; Thailand; Viet Nam

Katangiang Pisikal:

Haba ng itaas na bao (karapatsa): Hanggang 20cm

Larawan: Mark Auliya/TSEA

© TRAFFIC Southeast Asia 2011

Lahat na mga larawan: Sabine Schoppe

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Trachemys scripta elegans - Red-eared Slider

Pagong, Baó

Iba pang Pangalan: Kura-kura Telinga merah, Kura-kura ninja (Indonesia), Kura terlinga-merah (Malaysia).

Distribusyon: Estados Unidos
Tala: Ipinalaganap sa Brunei Darussalam; Indonesia; Malaysia; Papua New Guinea; Pilipinas; Singapore at ibang temperate, tropikal at sub-tropical na mga bansa sa buong mundo.

Mga Katangiang Pisikal: Haba: umaabot sa 30cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

Hindi nakalista sa CITES

IUCN: Hindi nakalista

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Mark Auliya

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

May mahabang patse na kulay pula

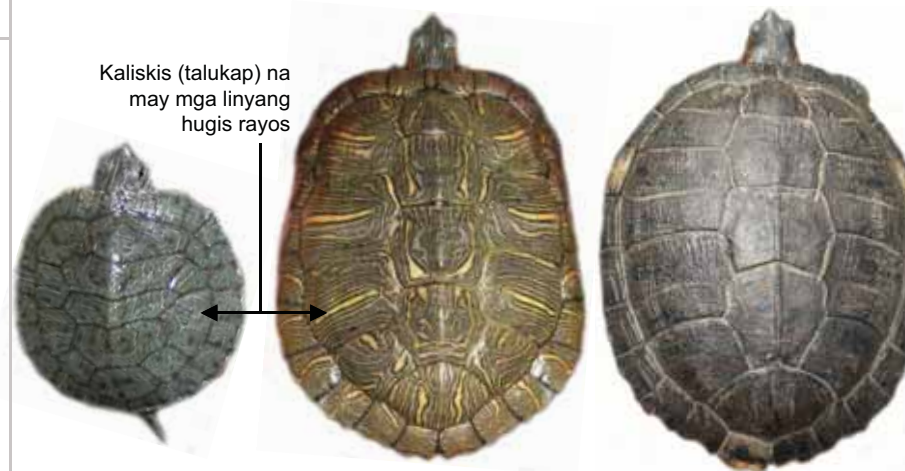
Maitim na kulay berde ang kulay ng ulo na may mga dilaw na guhit

Larawan: Mark Auliya

- Ang kulay ng bao (itaas at ibaba) ay nag-iiba sa pagtanda nito.
- Ang kulay ng ulo ay hindi nag-iiba sa pagtanda nito.
- Ang pulang patse sa tagiliran ng ulo at sa likod ng mata ay laging makikita.
- Ang mga may-edad na lalaking pagong ay mahaba ang kuko.

Itaas na bao (karapatsa)

Kulay berde-dilaw sa mga batang pagong, umiitim ito habang tumatanda, halos itim na itim na

Batang pagong May-edad na pagong Matandang pagong

Larawan: Sabine Schoppe Larawan: Mark Auliya Larawan: Mark Auliya

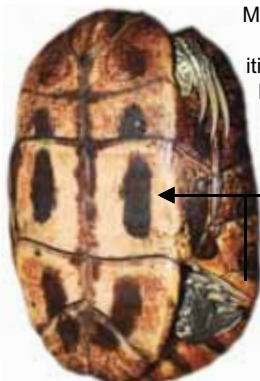
Ilalim na bao (baluti)

Ang mga marka ay magkakaiba, ngunit kapareho nito:

Batang pagong

Larawan: Sabine Schoppe

May-edad na pagong

Larawan: Mark Auliya

Madilaw na kulay kahel na may itim na marka sa bawat kaliskis (talukap)

Kaliskis (talukap) na may mga linyang hugis rayos

Ikinakalakal bilang:

Buhay na pagong para sa karne nito at para sa kalakalan ng alagang hayop. Ito ay karaniwang ipinagbibili sa mga pet shop habang maliliit pa.

Larawan: Sabine Schoppe

TALA: Milyon-milyong mga "captive-bred" na Red-eared Slider ay legal na ikinakalakal bawat taon.

Ang mga namumuslit ay kadalasang inililista ang species na ito sa mga dokumento ngunit hahaluan ng ibang uri ng pagong ang kargamento.

Testudinidae spp. - Tortoise species

Pagong, Baó

Iba pang Pangalan:

Distribusyon: Africa (kasama ang Madagascar); Amerika; Europa; at Asya

Mga Katangiang Pisikal: Habang: 10 - 135cm, Bigat: 140g - 300kg

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^α

Lahat ay nakalista sa **CITES Appendix II***, maliban sa 8 species na nakalista sa **Appendix I**

- Astrochelys (Geochelone) radiata* - Radiated Tortoise
- Astrochelys (Geochelone) yniphora* - Ploughshare Tortoise
- Chelonoidis (Geochelone) nigra* - Galapagos Giant Tortoise
- Gopherus flavomarginatus* - Yellow-bordered Tortoise
- Psammobates geometricus* - Geometric Tortoise
- Pyxis arachnoides* - Spider Tortoise
- Pyxis planicauda* - Flat-tailed Tortoise
- Testudo kleinmanni* - Kleinmann's Tortoise

IUCN: Hanggang CR

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:
Republic Act 9147 (Wildlife Resources
Conservations and Protection Act of 2001

Manouria impressa
Larawan: Doug Hendrie

*Tala: *Geochelone sulcata* - African Spurred Tortoise nakalista sa CITES Appendix II. Zero quota for specimens removed from the wild and traded for primarily commercial purposes. Zero quota sa komersyal na pagbebenta sa mga pagong na nahuli sa natural nitong tahanan

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Solido, kadalasang mala-doma ang itaas na bao (karapatsa)

May sinsingan sa talukap na kadalasang kitang-kita at malinaw

Malapad ang likurang paa kagaya ng sa elepante

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Halos karamihan ay kayang itago ng buo ang kanilang leeg at paa sa loob ng mabutong bao

Ang ibang species ay lumalaki ng napakalaki, na may bigat na umaabot sa 300kg

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Tala:

Lahat ng Testudinidae spp. ay nakatira sa lupa.

Ang mga buhay na ispesimen ay kailangang bigyan ng tubig na iinum, ngunit hindi dapat ito ilagay sa batya ng tubig dahil maaari itong malunod.

Kahalintulad ng: Pagong (tubig-tabang) at pawikan

Pagong (tubig-tabang)

Ang mga daliri sa paa ay magkakadikit kagaya ng sa bibe

Trachemys scripta elegans - Red-eared Slider
Larawan: Mark Auliya/TSEA

Pawikan

Parang palikpik ang paa

Eretmochelys imbricata - Hawksbill Turtle
Larawan: Cat HOLLOWAY / WWF-Canon

Tala

Ang mga pagong (tubig tabang) at pawikan ay nabubuhay sa tubig.

Ikinakalakal bilang:

Buhay na pagong para sa kalakalan ng alagang hayop, karne, bao para sa tradisyunal na medisina o mga gamit pangdekorasyon

Pagkumpiska sa mga buhay na pagong
Larawan: Hartmut JUNGIUS / WWF-Canon

Ang bao ay ginagamit sa paggawa ng instrumentong pangmusika
Larawan: Hartmut JUNGIUS / WWF-Canon

^αTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Astrochelys (Geochelone) radiata - Radiated Tortoise

Pagong, Baó

Distribusyon: Madagascar; ipinalaganap sa Mauritius; at Réunion

Mga Katangiang Pisikal: Habang ng karapatsa (Itaas na bao): Hanggang 40cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^α

CITES APPENDIX I

IUCN: CR

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Ang itim na rayos ng hugis bituing padron ay pumuporma na hugis abanikong disenyo sa halos ikaapat na bahagi ng talukap (kaliskis)

Baluting may mga itim na tatsulok (Ibabang bao)*

Ikinakalakal bilang: Buhay na pagong para sa kalakalan ng alagang hayop, kadalasan habang maliit pa

Padron sa bao ng Radiated Tortoise

Padron sa bao ng Radiated Tortoise sa malapitan

Kahalintulad ng:

Geochelone elegans - Indian Star Tortoise

CITES APPENDIX II

Ang itim na rayos ng hugis bituing padron ay patungo sa lahat ng direksyon

Ang ibabaw na bahagi ng talukap (kaliskis) ay matalim ang anggulo sa mga may edad na pagong

Baluti

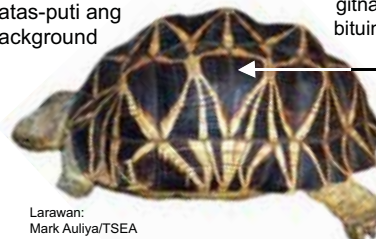
Habang ng karapatsa: Hanggang 38cm

Geochelone platynota - Burmese Star Tortoise

CITES APPENDIX II

Kaunti ang maitim na rayos, kulay gatas-puti ang background

Walang linyang nag-uugnay sa gitna ng hugis bituing padron

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Habang ng karapatsa: Hanggang 26cm

Larawan: Jérôme Maran Baluti

Pyxis arachnoides - Spider Tortoise

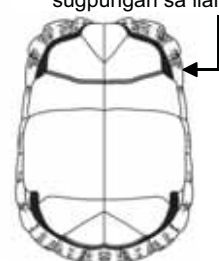
CITES APPENDIX I

Mayroong sugpungan sa ilan

Larawan: WWF-Canon / Urs WOY

Habang ng karapatsa: Hanggang 15cm

Baluti*

* Imaheng mula sa: Environment Canada
Lahat ng mga larawan mula kay: Chris Shepherd/TSEA (maliban sa mga nakabanggit).

^α Tingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Geochelone yniphora - Ploughshare Tortoise

Pagong, Baó

Iba pang Pangalan: Angonoka (Madagascar)
*Maaari ring nakalista ang siyentipikong pangalan nito bilang *Angonoka yniphora* o *Astrochelys yniphora*

Distribusyon: Madagascar

Mga Katangiang Pisikal: Haba ng karapatsa (Itaas na bao): Hanggang 48cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES APPENDIX I

IUCN: CR

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: WWF-Canon / Meg GALLER

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Ang mga batang pagong ay may parihabang padron. Ang sentral na bahagi ng talukap (kaliskis) ay klaro (walang bahid o batik).

Ang kulay ay maaaring kupas sa mga matatandang pagong.

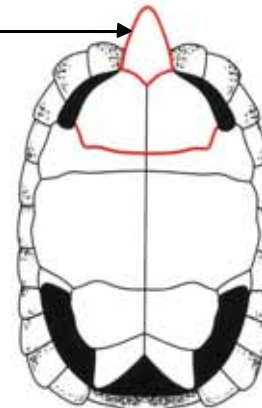

Larawan: Kathrin Schmidt

Larawan: WWF-Canon / Martin HARVEY

Malaki na pahaba at nakabalikukong pataas ang nakausling talukap sa harap (kaliskis) sa ilalim na bao (baluti) - mas mahaba sa mga may edad na lalaking pagong.

* Imaha mula sa: Environment Canada

Ikinakalakal bilang:

Buhay na pagong para sa kalakalan ng alagang hayop, maliliit pa man o malalaki na

May edad na Ploughshare Tortoise na nahuling ikinakalakal
Larawan: WWF-Canon / Donald G. REID

Kahalintulad ng: Sa mga may edad, hindi maikakaila, pero ang mga bagong pisa at maliliit na *Geochelone sulcata* (African Spurred Tortoise) ay kamukha.

Ang batang *Geochelone sulcata* ay may:

- Hindi gaanong mataas na mala-domang bao
- Mapusyaw na kulay
- Hugis lagareng laylayan

Larawan: Mark Auliy/TSEA

Mataas ang mala-domang karapatsa

Larawan: Sandrine Pantel/TSEA

Chelonoidis (Geochelone) carbonaria - Red Footed Tortoise

Pagong, Baó

Pamilya: Testudinidae

Iba pang Pangalan: South American Red-footed Tortoise, Cherry-headed Tortoise (English)

Distribusyon: Argentina; Bolivia; Brazil; Colombia; Guiana; Panama; Paraguay; Venezuela

Mga Katangiang Pisikal: Haba ng itaas na bao (karapatsa): Hanggang 51cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon: ^a

CITES Appendix II

IUCN: Hindi nakalista

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas: Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

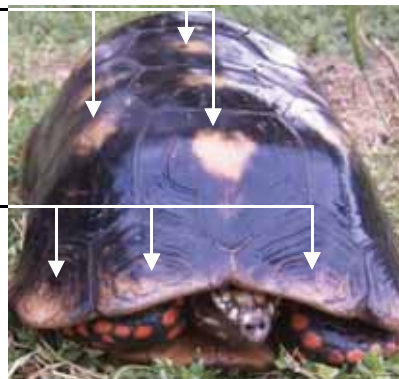
Larawan: David Lawson/MWWF-UK

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Larawan: Deborah Bardowicks/Twycross Zoo

Ang bao (karapatsa) ay kulay itim na may dilaw hanggang mapulang kahel na marka sa mga kaliskis (talukap)

Larawan: Matt Morris

Ang laylayan (talukap) ng bao (karapatsa) ay may dilaw o mapulang kahel na marka

Ang unahang bahagi ng paa ay nababalot ng malalaking pulang kaliskis

Walang hati ang kaliskis sa ulo

Ang kaliskis sa ulo ay dilaw, pula o kulay kahel

Ikinakalakal bilang:

Buhay na hayop para sa kalakalan ng alagang hayop

Larawan: Matt Morris

Kahalintulad ng:

Yellow-footed Tortoise (*Chelonoidis (Geochelone) denticulata*)

CITES Appendix II
IUCN: VU

Haba: Hanggang 82cm

Distribusyon: Bolivia; Colombia; Ecuador; French Guiana; Guyana; Peru; Suriname; Trinidad and Tobago; Venezuela

Larawan: Matt Morris

Ang bao (karapatsa) ay kulay kape na may dilaw o kulay kahel na marka sa mga talukap nito

Ang itaas na bao (karapatsa) ay may dilaw hanggang kulay kahel na marka sa laylayan ng talukap

Larawan: Matt Morris

Ang paa ay nababalot ng malalaking dilaw o kulay kahel na kaliskis

Ang kaliskis sa ulo ay may hati sa gitna

Ang kaliskis sa ulo ay dilaw o kulay kahel

Larawan: Matt Morris

^a Twycross Zoo's Red-footed Tortoise, larawan ni Deborah Bardowicks

^o Tingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Geochelone elegans - Indian Star Tortoise

Pagong, Baó

Distribusyon: India; Pakistan; at Sri Lanka

Mga Katangiang

Pisikal: Habang karapatsa (Itaas na bao): Hanggang 38cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES APPENDIX II

IUCN: LR

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Ang ibabaw na bahagi ng talukap (kaliskis) ay matalim ang anggulo sa mga may-edad na pagong

Baluti (Ibabang Bao)

Ikinakalakal bilang: Buhay na pagong para sa kalakalan ng alagang hayop, kadalasan habang maliliit pa

Mga batang Indian Star Tortoise na nakadispley sa isang pet shop

Padron ng bao ng Indian Star Tortoise

Kahalintulad ng:

Geochelone platynota - Burmese Star Tortoise

CITES APPENDIX II

Kaunti ang maitim na rayos, kulay gatas-puti ang background

Ang ibabaw na bahagi ng talukap ay mas pabilog

Walang linyang nag-uugnay sa gitna ng hugis bituing padron

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Habang karapatsa: Hanggang 26cm

Baluti

Astrochelys (Geochelone) radiata - Radiated Tortoise

CITES APPENDIX I

Ang itim na rayos ng hugis bituing padron ay pumuporma na hugis abanikong disenyo sa halos ikaapat na bahagi ng talukap (kaliskis)

Habang karapatsa: Hanggang 40cm

Baluti*

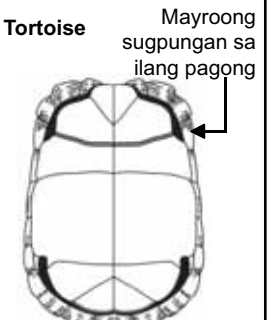
Pyxis arachnoides - Spider Tortoise

CITES APPENDIX I

Larawan: WWF-Canon / Urs WOY

Habang karapatsa: Hanggang 15cm

Baluti*

^a Imaha mula sa: Environment Canada
Lahat ng mga larawan mula kay: Chris Shepherd/TSEA (maliban sa mga nakabanggit)

^a Tingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Geochelone platynota - Burmese Star Tortoise

Pagong, Baó

Distribusyon: Myanmar

Mga Katangiang

Pisikal: Haba ng karapatsa (Itaas na bao): Hanggang 26cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES APPENDIX II

IUCN: CR

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas

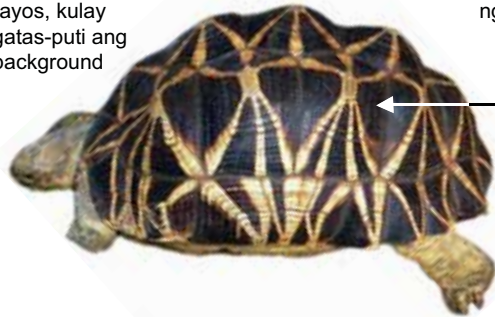
Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: James Compton/TSEA

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Kaunti ang maitim na rayos, kulay gatas-puti ang background

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Ang ibabaw na bahagi ng talukap (kaliskis) ay mas pabilog

Larawan: Jérôme Maran

Baluti

(Bao sa ilalim na bahagi)

Walang linyang nag-uugnay sa gitna ng hugis bituing padron

Ikinakalakal bilang: Buhay na pagong para sa kalakalan ng alagang hayop, kadalasan habang maliit pa

May edad na Burmese Star Tortoise
Larawan: James Compton/TSEA

Padron ng karapatsa ng Burmese Star Tortoise
Larawan: James Compton/TSEA

Kahalintulad ng:

Geochelone elegans - Indian Star Tortoise

CITES APPENDIX II

Ang itim na rayos ng hugis bituing padron ay patungo sa lahat ng direksyon

Haba ng karapatsa: Hanggang 38cm

Ang ibabaw na bahagi ng talukap (kaliskis) ay matalim ang anggulo sa mga may edad na pagong

Baluti

Astrochelys (Geochelone) radiata - Radiated Tortoise

CITES APPENDIX I

Ang itim na rayos ng hugis bituing padron ay pumuporma na hugis abanikong disenyo sa halos ikaapat na bahagi ng talukap (kaliskis)

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Haba ng karapatsa: Hanggang 40cm

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Baluti

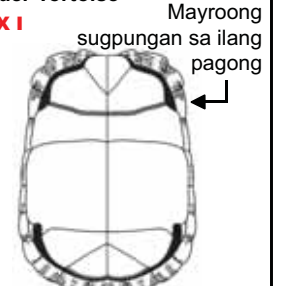
Pyxis arachnoides - Spider Tortoise

CITES APPENDIX I

Larawan: WWF-Canon / Urs WOY

Haba ng karapatsa: Hanggang 15cm

Baluti

Mayroong sugpungan sa ilang pagong

Geochelone (Stigmochelys) pardalis - Leopard Tortoise

Pagong, Baó

Distribusyon: Angola; Botswana; Ethiopia; Kenya; Lesotho; Malawi; Mozambique; Namibia; Somalia; South Africa; Sudan; Swaziland; Tanzania; Uganda; Zaire; Zambia; at Zimbabwe

Mga Katangiang Pisikal: Habang ng karapatsa (Bao): Hanggang 70cm, Bigat: 20kg

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES Appendix II

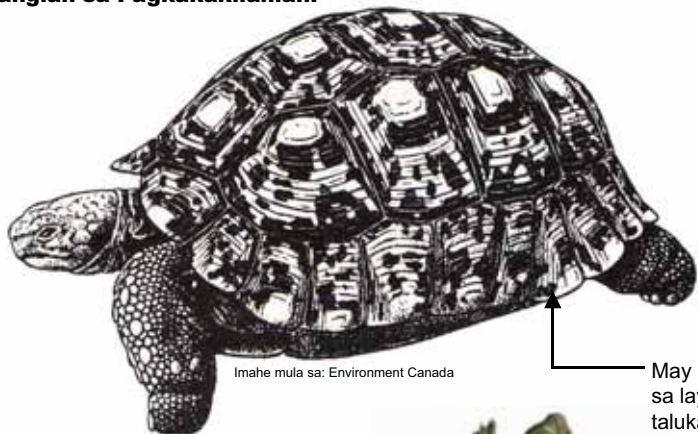
Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: WWF-Canon / Michel TERRETTAZ

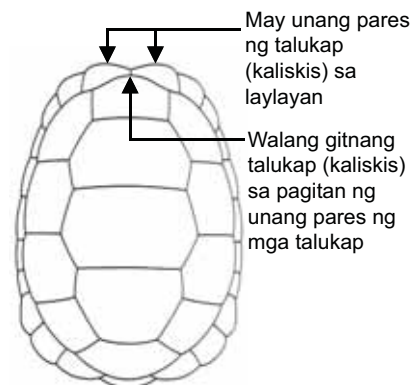
Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Imahe mula sa: Environment Canada

May itim na mga patse sa laylayang mga talukap (kaliskis sa laylayan), lalo na sa mga batang pagong

- May padron na mga patse-patseng itim at mga marka sa kulay gatas o dilaw na background.
- Ang mga arka sa bao ay iba-iba depende sa kung aling bahagi ito naroon.
- Ang ilan ay may padron sa buong bao, ilan naman ay kaunti lang.
- Ang disenyong ito ay kumukupas sa paglaki ng pagong.

May unang pares ng talukap (kaliskis) sa laylayan

Walang gitnang talukap (kaliskis) sa pagitan ng unang pares ng mga talukap

Karapatsa (Itaas na Bao)

Imahe mula sa: Environment Canada

Ikinakalakal bilang: Buhay na pagong para sa kalakalan ng alagang hayop

Mga nakumpiskang mga Leopard Tortoise

Larawan: WWF-Canon / Wil LUIJF

^aLahat ng mga larawan mula kay: Mark Auliya/TSEA

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Geochelone (Centrochelys) sulcata - African Spurred Tortoise

Pagong, Baó

Pamilya: Testudinidae

Iba pang Pangalan: Grooved Tortoise (English)

Distribusyon: Chad; Egypt; Eritrea; Ethiopia; Mali; Mauritania; Niger; Nigeria; Senegal; Somalia; Sudan

Mga Katangiang Pisikal: Haba ng itaas na bao (karapatsa): Hanggang 83cm, Bigat: Hanggang humigit kumulang 100kg

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES Appendix II: Zero quota: Ang internasyunal na pagkalakal sa mga nahuhuli o nasisilong ilang na pagong ay ay **HINDI** pinahihintulutan.

IUCN: VU

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas: Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Turtle Conservancy

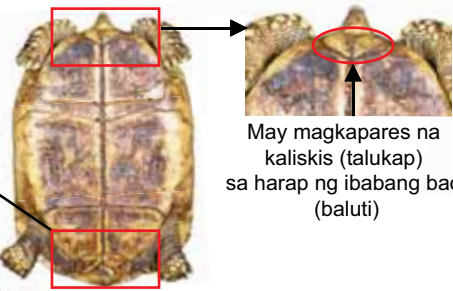
Ikinakalakal bilang: Buhay na hayop para sa kalakalan ng alagang hayop

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Ibabang bao (baluti)

May 2 o 3 malalaking balisusong patulis sa bawat gilid ng buntot

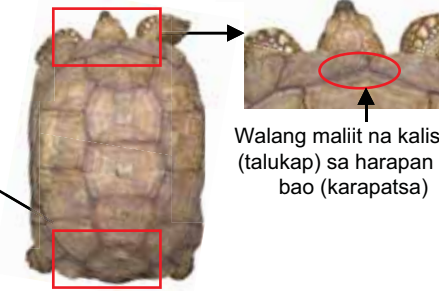

May magkapatres na kaliskis (talukap) sa harap ng ibabang bao (baluti)

Karapatsa (itaas na bao) Dilaw-kulay kape

Kaliskis (talukap) sa itaas ng buntot ay walang hati

Walang maliit na kaliskis (talukap) sa harapan ng bao (karapatsa)

Habang maliit pa

- Mala-doma ang bao
- Mapusyaw ang kulay
- Patulis ang laylayan ng bao

Larawan: Mark Auliya/TSEA

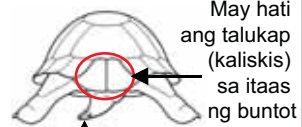
Kahalintulad ng:

Hermann's Tortoise (*Testudo hermanni*)

CITES Appendix II
IUCN: NT

Larawan: www.cheloniaphile.com

May hati ang talukap (kaliskis) sa itaas ng buntot

Matigas ang dulo ng buntot

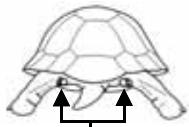
Haba: Hanggang 20cm
Distribusyon: Europa
Guhit: UK Border Agency

Spur-thighed Tortoise (*Testudo graeca*)

CITES Appendix II
IUCN: VU

Larawan: WWF-Canon/Michel Gunther

May isang malaking balisusong patulis sa bawat gilid ng buntot

Haba: Hanggang 40cm
Distribusyon: Europa, Gitnang Silangan.
Guhit: UK Border Agency

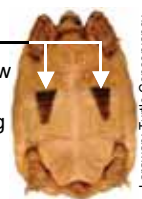
Kleinmann's Tortoise (*Testudo kleinmanni*)

CITES Appendix I
IUCN: CR

Larawan: H. Zwartepoorte, Rotterdam Zoo

Ang ibabang bao (baluti) ay mapusyaw na dilaw ang kulay na may dalawang markang hugis tatsulok

Larawan: Turtle Conservancy

Haba: Hanggang 14.4cm
Distribusyon: Egypt (?); Libya.

Central Asian Tortoise (*Testudo horsfieldii*)

CITES Appendix II
IUCN: VU

Larawan: Peter Paul van Dijk

Apat ang kuko sa unahang paa

Larawan: Peter Paul van Dijk

Haba: Hanggang 22cm
Distribusyon: Silangang Europa; Silangan, Hilaga at Timog Asya

Asian Brown Tortoise (*Manouria emys*)

CITES Appendix II
IUCN: EN

Larawan: Sabine Schoppe

Ang kaliskis (talukap) ay kuwadrado, malapad ang gatla sa pagitan nito

Malalim ang uka ng kaliskis (talukap) sa itaas ng buntot

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Haba: Hanggang 60cm
Distribusyon: Bangladesh; India; Indonesia; Malaysia; Myanmar; Thailand; Viet Nam

Kahalintulad kapag maliit pa:

Ploughshare Tortoise (*Astrochelys yniphora*)

CITES Appendix I
IUCN: CR

May isang kaliskis (talukap) sa harapan ng ibabang bao (baluti)

Larawan: Chris R Shepherd/TSEA

Distribusyon: Madagascar

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Indotestudo elongata - Yellow-headed Tortoise

Pagong, Baó

Pamilya: Testudinidae

Iba pang Pangalan: Elongated Tortoise, Pineapple Tortoise (English), Banding Lontong, Kura-kura Mas (Malaysia)

Distribusyon: Bangladesh; Cambodia; India; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Nepal; Thailand; Viet Nam

Mga Katangiang

Pisikal: Haba ng itaas na bao (karapatsa): Hanggang 36cm

Estado ng Internasyunal Konserbasyon:^a

CITES Appendix II

IUCN: EN

Estado ng Nasyunal na Proteksyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001):

Larawan: Indraneil Das

Ikinakalakal bilang:

Karne at buhay na hayop para sa kalakalan ng alagang hayop

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Ang pinakamataas na bahagi ng likod ay ang pangatlong kaliskis mula sa harap

Kulay dilaw ang ulo

Ang mga lalaking pagong ay malarosas ang paligid ng mata at ilong sa panahon ng pagkakasta

Itaas na bao (karapatsa)

Karamihan ay may maliit, mahaba at makitid na nuchal scute (kaliskis) sa gitna ng unahang bahagi ng karapatsa.

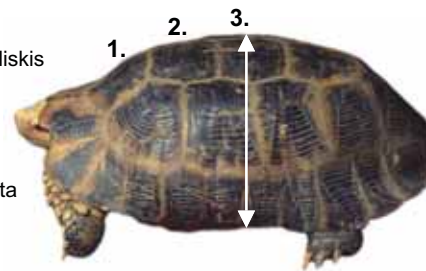
Iba-iba ang padron. Kulay kahel hanggang berde ang likuran. Maaaring may iregular na markang itim.

Mahirap makilala ang mga batang pagong

Batang Pagong

Larawan: Sabine Schoppe

Larawan: Sabine Schoppe

Ilalim na bao (baluti)

Lahat ng mga larawan ng *Indotestudo elongata* (maliban sa nakapangalan na) ay mula kay: Peter Paul van Dijk

Kahalintulad ng:

Sulawesi Tortoise
(*Indotestudo forstenii*)

CITES: Appendix II
IUCN: EN

Distribusyon: Sulawesi, Indonesia

Itaas na Bao (karapatsa)

Karamihan ay walang nuchal scute (kaliskis). Kapag mayroon, ito ay maiksi at hugis patatsulok

Ang pinakamataas na bahagi ng likod ay ang pangatlong kaliskis mula sa harap

Kulay lemon, may malalaking kwadrang markang itim sa gitna ng mga kaliskis

Ilalim na bao (baluti)

May matingkad na markang itim. Ang mga markang ito ay buo at malinaw

Lahat ng mga larawan ng *Indotestudo forstenii* ay mula kay: Ian Ives

Travancore Tortoise
(*Indotestudo travancorica*)

CITES: Appendix II
IUCN: VU

Distribusyon: India

Ang pinakamataas na bahagi ng likod ay ang pangalawang kaliskis mula sa harap (kung ang bao ay walang depekto o hindi nakilo). Maaring ang pangatlong kaliskis sa mga batang pagong.

Karamihan ay walang nuchal scale (kaliskis) sa unahang bahagi ng bao sa likod ng ulo)

Batang *Indotestudo travancorica*

Larawan: Indraneil Das

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng koserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Malacochersus tornieri - Pancake Tortoise

Pagong, Baó

Distribusyon: Kenya; Tanzania; at Zimbabwe

Mga Katangiang

Pisikal: Habang ng karapatsa (Itaas na bao): 18cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES Appendix II

IUCN: VU

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Fabian Schmidt

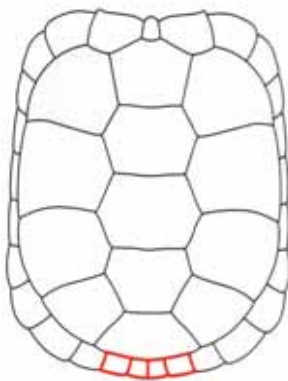
Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Patag ang bao (kahit ang malalaking pagong na kauri nito ay umaabot lamang ng 6cm ang kapal)

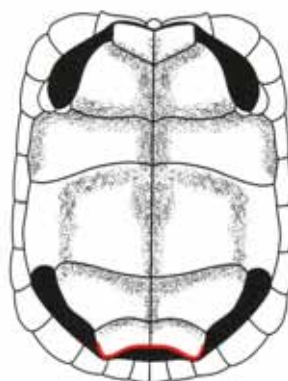
Hugis bituin ang padron ng karapatsa (laging makikita, pero hindi mapapansin sa ibang pgong)

Parisukat ang hugis ng bao kung titingnan mula sa itaas.

Ang laylayan ng bao sa parehong itaas at ibabang bao (karapatsa at baluti) ay matigas; ngunit ang gitnang bahagi ay malambot.

Karapatsa (Itaas na bao)

Baluti (Ibaba na bao)

Imahe mula sa: Environment Canada

Ikinakalakal bilang: Buhay na pagong para sa kalakalan ng alagang hayop

Pancake Tortoise na ipinagbibili sa isang pet shop

Larawan: Mark Auliya/TSEA

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Manouria emys - Asian Brown Tortoise

Pagong, Baó

Iba pang Pangalan: Baning perang, Kura-kura anam kaki (Malaysia), Kadazandusun, Suyan (Sabah, Malaysia), Baning coklat (Indonesia)

Distribusyon: Bangladesh; India; Indonesia (Sumatra at Borneo); Malaysia; Myanmar; Thailand, at Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Haba: umaabot sa 60cm. Bigat: umaabot sa 30kg

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon: ^α

CITES Appendix II

IUCN: EN

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Pinakamalaki sa mga pagong (tortoise) ng Asya

Itaas na bao (karapatsa) at ilalim na bao (baluti) parehas ang kulay - kulay abo, kape o itim

Ang ulo ay maaaring kulay kape o itim

Ang mga lalaking pagong ay may mga patulis na bahagi sa mga paa sa likuran

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

May dalawang subspecies ng *Manouria emys*:

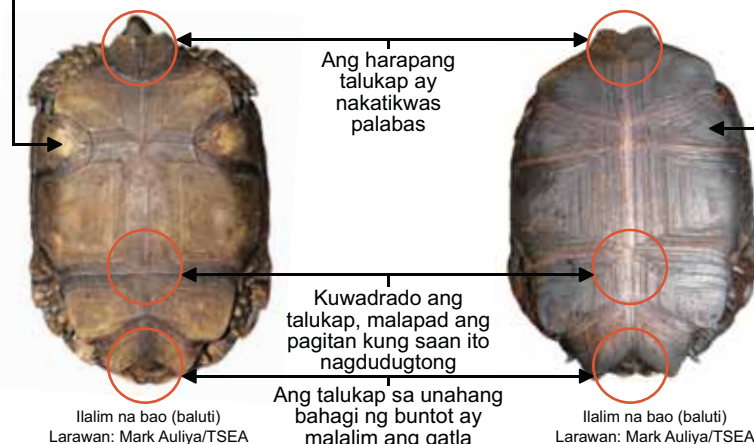
Ang *Manouria emys emys* ay matatagpuan sa Sumatra at Borneo (Indonesia); Malaysia; at katimugang Thailand

Ang *Manouria emys phayrei* naman ay matatagpuan sa Bangladesh; India; Myanmar; at kanlurang-sentral na bahagi ng Thailand

Ang mga pagong na ito ay hindi magkahawig - ngunit parehong nakalista sa CITES Appendix II

Manouria emys emys - Ang magkapares na kaliskis (talukap) sa likod ng unahang paa ay hindi magkaugnay sa gitna

Manouria emys phayrei - Ang magkapares na kaliskis (talukap) sa likod ng unahang paa ay nag-uugnay sa gitna

Ikinakalakal bilang:

Buhay na pagong para sa karne nito at kalakalan ng alagang hayop

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Kahalintulad ng:

Manouria impressa
Impressed Tortoise
CITES Appendix II

Haba: umaabot sa 31cm

Ang itaas at tagilirang kaliskis (talukap) ay nakakurba paloob

Hugis lagari at ang laylayan ng itaas na bao (karapatsa) ay nakatikwas pataas

Larawan: Douglas B. Hendrie

Distribusyon: Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Thailand; at Viet Nam

^αTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Manouria impressa - Impressed Tortoise

Pagong, Baó

Iba pang Pangalan: Banning bukit (Malaysia); Baning Asia (Indonesia)

Distribusyon: Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Thailand; at Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Haba: umaabot sa 33cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon: ^a

CITES Appendix II

IUCN: VU

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:
Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Douglas B. Hendrie

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Ang gitna at tagilirang kaliskis (talukap) ay palubog (may mas malalim na bahagi)

Hugis lagari at ang laylayan ng itaas na bao (karapatsa) ay nakatikwas pataas

Ang mga tinik ay makikita sa mga lalaki lamang

Madilaw ang ulo

Ang itaas na bao (karapatsa) ay kulay ginintuang kape at naaninag

Larawan: Douglas B. Hendrie

Larawan: Douglas B. Hendrie

Ikinakalakal bilang: Buhay na hayop para sa karne nito at para sa kalakalan ng alagang hayop

Larawan: ENV/R

Kahalintulad ng:

Manouria emys
Asian Brown Tortoise
CITES Appendix II

- Pinakamalaking Tortoise sa Asya (umaabot sa 60cm ang haba).
- Ang ulo ay kulay kape o itim
- Ang bao ay kulay abo, kape, o itim
- Ang gitna at tagilirang talukap ay hindi nakakurba palubog
- Ang laylayan ng karapatsa ay hindi hugis lagari at hindi nakatikwas pataas

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Distribusyon: Bangladesh; India; Indonesia (Sumatra at Borneo); Malaysia; Myanmar; Thailand; at Viet Nam

Amyda cartilaginea - Asiatic Softshell Turtle

Pagong, Labi labi

Iba pang mga Pangalan: Labi labi, Labi labi super, Kuaya emas (Indonesia)

Distribusyon: Brunei Darussalam; Cambodia; Indonesia; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Singapore; Thailand; at Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Habang ng karapatsa (Itaas na bao): Hanggang 100cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES Appendix II

IUCN: VU

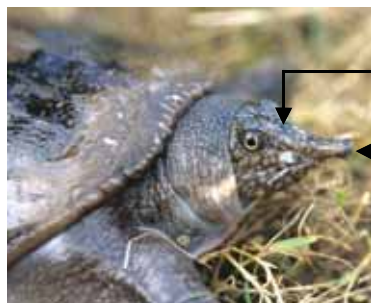
Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Amyda cartilaginea
Larawan: Mark Auliya

Mga Katangiang sa Pagkakakilanlan:

Larawan: Mark Auliya

May dilaw na bilog-bilog sa ulo at leeg
Ang ilong ay pahaba at napakatuwid

Larawan: Mark Auliya

Ang karapatsa (itaas na bao) ay pabilog ang hugis

Ang harapang laylayan ng karapatsa ay magaspang na may maliit na umbok (tubercles)

Ikinakalakal bilang: Buhay na hayop para sa karne nito

Ikinakalakal na *Amyda cartilaginea*
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

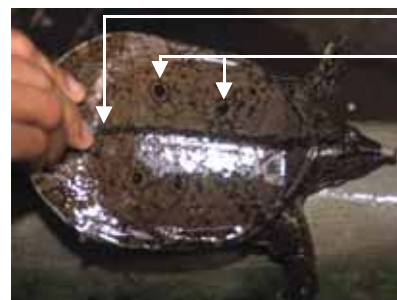
Kahalintulad ng: *Dogania subplana* - Malaysian Softshell Turtle

IUCN: LR

Larawan: Pauli Hien

Ang ilong ay pahaba ngunit nakatuon pababa

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Ang karapatsa ay patag at mas makinis
May maitim na guhit sa gitnang kahabaan ng karapatsa

May 2 o 3 maitim na bilog sa magkabilang tagiliran (maaaring napapaikutan ng pinong guhit)

Larawan: Mark Auliya

Ang harapang laylayan ng karapatsa ay makinis na walang magaspang na hilatsa

Habang ng karapatsa (Itaas na bao): Hanggang 35cm

Distribusyon: Indonesia; Malaysia; Myanmar; Pilipinas; at Singapore

Amyda cartilaginea bago iluwas (mapapansin ang sirang talukab)
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Chitra spp. - Narrow-headed Softshell Turtles

Pagong, Labe, Labi labi

Pamilya: Trionychidae

Iba pang Pangalan: Labi-labi bintang (Indonesia), Manlai (Malaysia)

Distribusyon: Bangladesh; India; Indonesia; Malaysia; Myanmar; Nepal; Pakistan; Thailand

Mga Katangiang Pisikal: Habang itaas na bao (karapatsa): Hanggang 183cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

Ang lahat ng uri ng *Chitra* ay nakalista sa CITES Appendix II

IUCN: CR - EN

Estado ng Nasyunal na Proteksyon sa Pilipinas:
Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001):

Bagong pisang *Chitra chitra* (Thailand)
Larawan: Peter Paul van Dijk

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Ang bao ay nababalot ng balat

Ang itaas na bao (karapatsa) ay pabilog at patag, makinis sa mga may edad na pagong

Ang ilalim na bao (baluti) ay kulay gatas o malarosas

Ang ulo ay maiktid, mahaba at patag

Ang espasyo sa pagitan ng mata ay mas maiksi kaysa sa haba ng talukap ng mata nito

Chitra vandijki
Larawan: Jonathan Murray

Chitra chitra (Thailand)
Larawan: Peter Paul van Dijk

Tatlong uri ng *Chitra*:

Southeast Asian Narrow-headed Softshell Turtle (*Chitra chitra*)

IUCN: CR

Kulay: Madilaw na berde hanggang oliba. Itim sa mga pagong mula sa Java, Indonesia
Distribusyon: Indonesia; Malaysia; Thailand

Burmese Narrow-headed Softshell Turtle (*Chitra vandijki*)

IUCN: Hindi nakalista

Kulay: Tsokolate
Distribusyon: Myanmar

Indian Narrow-headed Softshell Turtle (*Chitra indica*)

IUCN: EN

Kulay: Ang itaas na bao (karapatsa) ay matingkad na abuhin hanggang matingkad na oliba. Ang itaas na bao ng mga batang pagong ay maaaring may apat na disenyo ng hugis mata
Distribusyon: Bangladesh; India; Nepal; Pakistan

Larawan: Jonathan Murray

Chitra chitra
(Java, Indonesia)

Larawan: Peter Paul van Dijk

Ikinakalakal bilang:

Karne

Kahalintulad ng:

Giant Softshell Turtles
***Pelochelys* spp.**

Larawan: Arthur Georges

Ang kulay at padron ay magkakaiba, maaring walang kulay o disenyo

Ang haba ng itaas na bao ay hanggang 150cm

Ang espasyo sa pagitan ng mata ay mas malapad kaysa talukap ng mata

Larawan: Sabine Schoppe

Maiksi ang ulo na malapad

Distribusyon: Australia; Bangladesh; Cambodia; China; India; Indonesia; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Papua New Guinea; Pilipinas; Thailand; Viet Nam

Pelochelys spp. - Giant Softshell Turtles

Pagong, Labe, Labi labi, Antipa

Pamilya: Trionychidae

Iba pang Pangalan: Labi-labi raksasa (Indonesia), Antipa (Pilipinas)

Distribusyon: Australia (?); Bangladesh; Cambodia; China; India; Indonesia; Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Papua New Guinea; Pilipinas; Thailand; Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Habang itaas na bao (karapatsa): Hanggang 150cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

Ang lahat ng uri ng *Pelochelys* spp. ay nakalista sa CITES Appendix II

IUCN: EN - VU

Estado ng Nasyunal na Proteksyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001): Endangered

Larawan: Sabine Schoppe

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

- Ang bao ay nababalot ng balat
- Ang itaas na bao (karapatsa) ay pabilog at patag, makinis sa mga may edad na pagong
- Ang tiyan (baluti) ay kulay gatas
- Maiksi ang ulo na malapad
- Ang espasyo sa pagitan ng mata ay mas malapad kaysa sa habang itaas ng mata nito

Pelochelys cantorii
Larawan: Sabine Schoppe

Pelochelys bibroni
Larawan: Arthur Georges

Tatlong uri ng *Pelochelys*:

Frog-faced Softshell Turtle (*Pelochelys cantorii*)

IUCN: EN

Kulay: Ang likuran ay kulay kape na walang kapansin-pansing padron
Distribusyon: Bangladesh; Cambodia; China; India; Indonesia (Sumatra, Kalimantan, Sulawesi); Lao PDR; Malaysia; Myanmar; Papua New Guinea; Pilipinas; Thailand; Viet Nam

Striped New Guinea Softshell Turtle (*Pelochelys bibroni*)

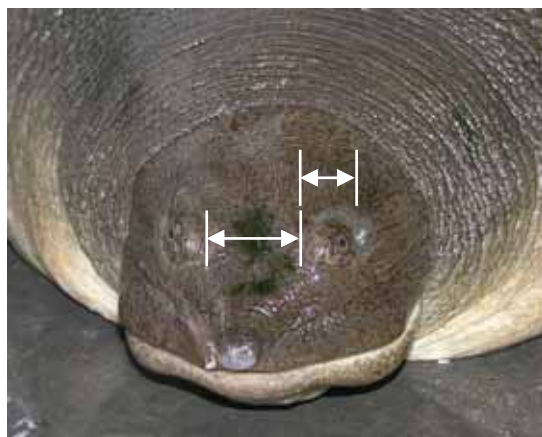
IUCN: VU

Kulay: Ang disenyo ng likuran ay kapareho ng sa *Chitra chitra*, ngunit may mga malapad na linyang kulay kape mula sa likod ng leeg hanggang sa gitna ng bao (tingnan sa itaas)
Distribusyon: Indonesian Papua; Papua New Guinea; Australia (?)

Speckled Giant Softshell Turtle (*Pelochelys signifera*)

IUCN: Not listed

Kulay: Ang habang itaas ng likuran ay 55cm, kulay oliba na walang padron
Distribusyon: Indonesian Papua; Papua New Guinea

Pelochelys cantorii
Larawan: Sabine Schoppe

Pelochelys cantorii
Larawan: Sabine Schoppe

Ikinakalakal bilang:

Karne

Kahalintulad ng:

Narrow-headed Softshell Turtles
Chitra spp.

Larawan: Jonathan Murray

Magkakaiba ang kulay at padron

Ang espasyo sa pagitan ng mata ay mas makitid kaysa talukap ng mata nito

Mahaba at maikitid ang ulo

Larawan: Jonathan Murray

Distribusyon: Bangladesh; India; Indonesia; Malaysia; Myanmar; Nepal; Pakistan; Thailand

^a Tingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Pelodiscus sinensis - Chinese Softshell Turtle

Pagong, Labe, Labi labi

Iba pang Pangalan: Labi China (Malaysia), Labi labi Cina (Indonesia)

Distribusyon: Tsina; Japan; Taiwan; Viet Nam
Inaalagaan at napapalahi ng maramihan

Mga Katangiang Pisikal: Habang: 25 - 35cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon: ^a

Hindi nakalista sa CITES

IUCN: VU

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Bui Dang Phong

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

- Hindi magkakatulad ang kulay (kulay berde, kulay kape na abuhin)
- Maaaring may itim na marka sa karapatsa (itaas na bao)
- Mas mahaba ang ilong kumpara sa ibang pagong na kasing-uri nito
- Ang karapatsa ay kadalasang may uka

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Larawan: Bui Dang Phong

Larawan: TSEA

Bagong pisa: Mapula/kulay kahel (maaaring dilaw o puti) ngunit laging mayroong itim na batik sa likurang mga paa at baluti (ilalim na bao), ang kulay nitong pula ay kumukupas sa pagtanda.

Tala: Ang padron ay hindi magkakatulad sa bawat indibidwal

Larawan: TSEA

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Ikinakalakal bilang:

Buhay na pagong para sa kalakalan ng alagang hayop at para sa karne nito

Mga bagong pisang pagong na ibinibenta sa pet shop
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Kahalintulad ng:

Amyda cartilaginea
CITES Appendix II
IUCN: VU

- May dilaw na bilog-bilog sa ulo at leeg
- Mahaba at direktso ang ilong
- Ang laylayan ng karapatsa sa harapang bahagi (itaas na bao) ay magaspang na may kapansin-pansing mga umbok

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Dogania subplana
Hindi nakalista sa CITES
IUCN: LR

- May itim na linya sa gitna ng karapatsa (itaas na bao)
- Makinis ang laylayan ng karapatsa sa harapan (itaas na bao)
- Mahaba ang ilong na nakatikwas pababa

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Sa bilihan ng karne
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Dyscophus antongilii - Tomato Frog

Palaka

Iba pang Pangalan: Northern Tomato Frog

Distribusyon: Madagascar

Mga Katangiang Pisikal: Haba: 6 - 10.5cm

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon: ^a

CITES Appendix I

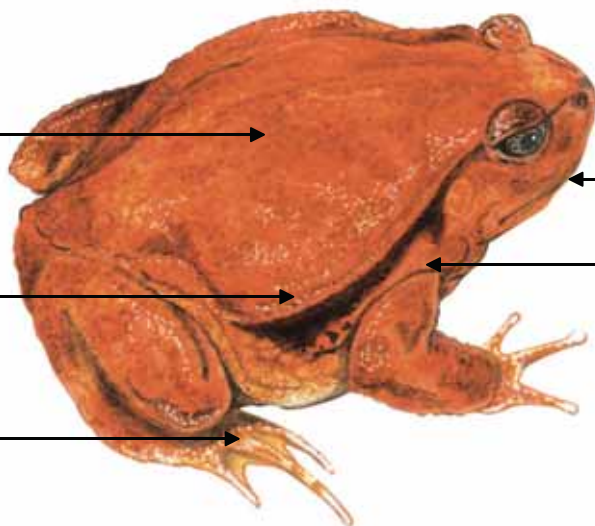
IUCN: NT

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:
Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: Mark Auliya/TSEA

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Ang likuran ay walang maitim na padron, ngunit maaaring mayroong pekas

Nakalulon ang balat

Ang likurang paa ay bahagyang magkakadikit gaya ng sa bibe

Hindi magkakatulad ang kulay, ngunit laging mas mapula kaysa sa *Dyscophus guineti*

Maputi ang ilalim ng baba

Maitim na guhit (maaaring wala nito)

Kahalintulad ng:

Dyscophus guineti
Southern Tomato Frog / False Tomato Frog
Hindi nakalista sa CITES

Haba: 6.4 - 10cm

May maitim na pekas
May mga kulay kapeng marka sa likuran (maaaring malabo o wala nito)

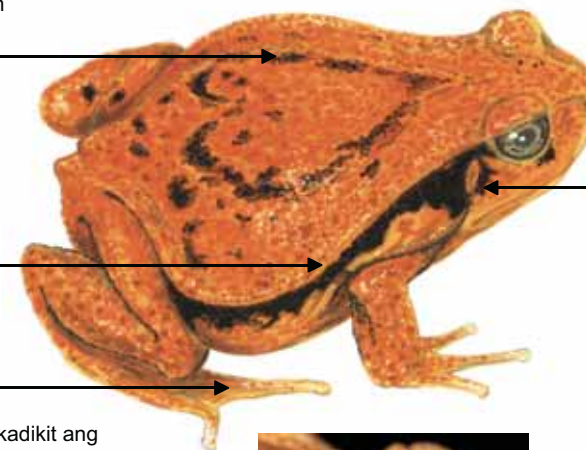
Nakalulon ang balat

Bahagyang magkadikit ang paa sa likuran gaya ng sa bibe

Hindi magkakatulad ang kulay, ngunit mas mapusyaw ang pagkapula nito kaysa sa *Dyscophus antongilii*

Imahe mula sa: Environment Canada

Puti ang ilalim ng baba

Iregular na itim o kulay kapeng guhit

Larawan: R. Isotti, A. Cambone - Homo ambiens / WWF-Canon

Ikinakalakilakal bilang:

Buhay na hayop para sa kalakalan ng alagang hayop

Scleropages formosus - Asian Arowana

Arowana

Iba pang mga Pangalan: Ikan Kelisa (Malaysia); Ikan Kelesar (Indonesian); Jinglongyu (Chinese Hanyupinying), Trey tapawt (Khmer)

Distribusyon: Cambodia; Indonesia (Isla ng Banka, Sumatra, Kalimantan); Lao PDR; Malaysia (kasama ang Sarawak); Myanmar; Thailand; at Viet Nam

Mga Katangiang Pisikal: Habang may edad na isda: Hanggang 100cm, ngunit karamihan ng mga nakikitang isda ay may haba na 50 - 60cm

Internasyunal na Estado ng Konserbasyon: ^a

CITES Appendix I

Ang mga isda ay MAARI LAMANG ikalakal kapag:

1. Ang breeder ay rehistrado ng mga awtoridad ng CITES **AT**
2. Kung ang isda ay may tag na microchip, **AT**
3. Kung ang isda ay pangalawang salinlahi

IUCN: EN

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

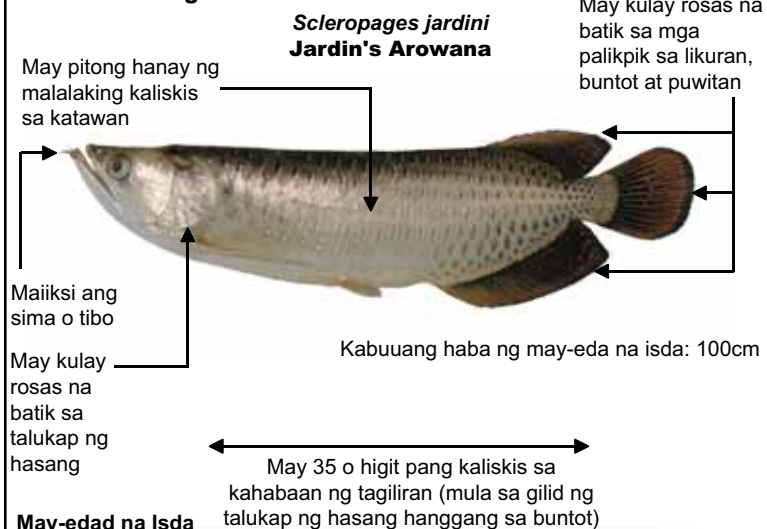

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Batang Isda

Kahalintulad ng:

Batang Isda

Ikinakalakal bilang:

Buhay na isda para sa kalakalang pang-akwaryum (kadalasan habang maliit pa).

Larawan: Australia Customs

Kahalintulad ng:

Osteoglossum bicirrhosum
Silver Arowana

Ang palikpik sa likuran ay mas mahaba at umaabot hanggang sa buntot

Maliit ang buntot

Batang Isda

Kabuuang haba ng may-edad na isda: 120cm

Lahat ng mga larawan (maliban sa mga nabanggit) ay mula kay: Tan Heok Hui

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Cheilinus undulatus - Humphead Wrasse

Mameng

Iba pang mga Pangalan: Mameng, Licin, Langkawit (Malaysia), So-mei (Tsina)

Distribusyon: Karagatan ng Indian: silangan at kanluran;
Karagatan ng Pasipiko: silangang sentral, hilagang kanluran, at kanlurang sentral.

Mga Katangiang Pisikal: Habang: 229cm, Pinakamabigat na timbang: 191kg

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^α

CITES: APPENDIX II

IUCN: EN

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: WWF-Canon / WWF / Hong Kong Cindy Cheng

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Larawan: WWF-Canon / Frédéric MONNOT

Ang kulay at hugis ay nag-iiba habang lumalaki tulad ng sa batang Mameng na ito

Larawan: WWF-Canon / John E. RANDALL

Karamihan ay matinkad na dilaw ang laylayan ng buntot

Lahat ay may kapansin-pansing guhit sa kahabaan ng mata

Larawan: Debbie Ng

Larawan: Debbie Ng

Kahalintulad: *Cheilinus chlorourus*
Floral Maori Wrasse

- Walag matinkad na guhit sa mata o kapansin-pansing matinkad na dilaw na guhit sa laylayan ng buntot
- Mayroong hanay ng puting batik

Cheilinus trilobatus
Triple Tail Wrasse

- Walang matinkad na guhit sa mata o kapansin-pansing matinkad na dilaw na guhit sa laylayan ng buntot
- Mayroong kulay rosas na bilog-bilog at mga guhit

Ikinakalakal bilang: Buhay na isda para sa kalakalang pang-akwaryum at restoran. Ang mga isda ay ibinabiyahe ng buhay. Karaniwang bigat ng ikinakalakal na isda: 0.5 - 1.0kg at sukat: 30 - 40cm. Ang mga batang isda ay maaaring alagaan hanggang umabot ang sukat nila dito

Pansilo sa Mameng
Larawan: Debbie Ng

Mga Mameng na iilipat
Larawan: Julia Ng / TSEA

Paglipat sa Mameng
Larawan: Debbie Ng

Mga Mameng na nakadisplay sa restoran
Larawan: WWF-Canon / Michele DUPRAZ

^αTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Hippocampus spp. - Seahorses

Kabayo-kabayohan

Distribusyon: Temperate at tropikal na baybaying dagat (mula humigit-kumulang 50 degrees hilaga hanggang 50 degrees timog). Sa Pilipinas, makikita sa katimugang Dagat Sulu, mga isla ng Cuyo at Culion, Palawan, Zamboanga, isla ng Tawi-Tawi, kapuluan ng Jolo, Zamboanga, Cebu, Bohol at Cavite

Mga Katangiang Pisikal: Iba-iba, mula 2cm hanggang 35cm ang haba

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^α

CITES APPENDIX II

IUCN: Nag-iiba-iba hanggang EN

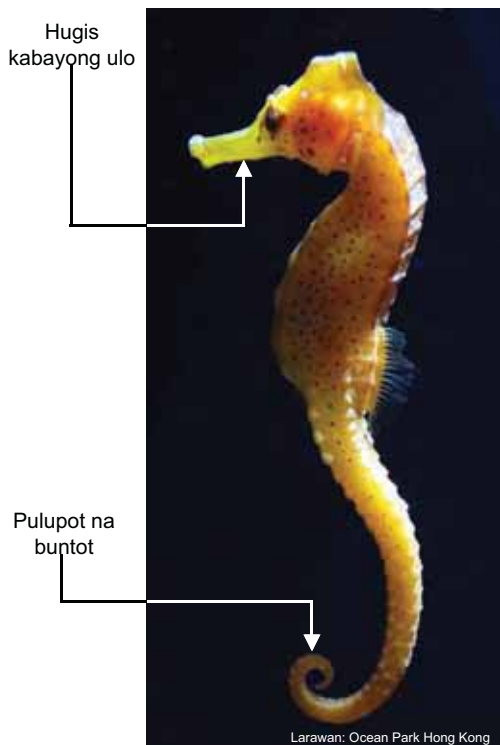
Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 8550 (Philippine Fisheries Code of 1998)

Larawan: Ocean Park Hong Kong

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Larawan: Ocean Park Hong Kong

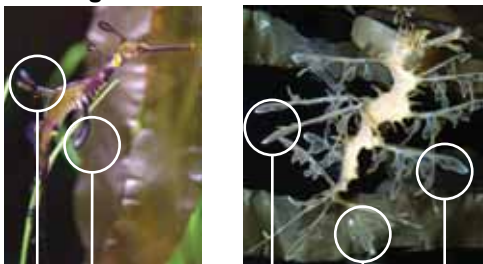
Kahalintulad ng:

Pipefish

- Pahaba, mahaba at maliit na katawan (tulad ng inunat at itinuwid na seahorse)
- Walang pulupot na buntot (pero maaaring pumulupot)

Seadragons

- Detalyado, may permanenteng hugis dahong galamay (ang dami at hitsura nito ay iba-iba batay sa species)
- Malalim, patag ang tagiliran ng katawan

Larawan: Ocean Park Hong Kong

Ikinakalakal bilang: Pinatuyo para sa tradisyunal na medisina o souvenir o buhay na seahorse para sa kalakalang pang-akwaryum.

Mga pinatuyong Seahorse na naka-display

Larawan: Chris Shepherd/TSEA

Mga pinatuyong Seahorse

Larawan: WWF-Canon / John E. Newby

Mga pinatuyong Seahorse

Larawan: TRAFFIC SEA

Naka-dipley na pinatuyong Seahorses

Larawan: TRAFFIC SEA

Tridacnidae spp. - Giant Clam spp.

Taklobo, Kabibe

Iba pang Pangalan: Kima (Malaysia)

Distribusyon: Indo-Pacific

Mga Katangiang Pisikal: Haba: umaabot sa 130cm, Bigat: umaabot sa 300kg

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:
Lahat ng uri ng Tridacnidae ay nakalista sa **CITES Appendix II**

IUCN: May apat na species na nakalista, ang estado ay iba-iba LR/conservation dependent hanggang VU

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:
Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: TSEA

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

Buhay

Makapal na lamad (mantle) ang nagbabalot sa katawan na sumasakop hanggang sa laylayan kapag ito ay nakabukas

Larawan: Aileen Tan Shau-Hwai

Ang lamad ay maaaring makulay

Larawan: Mauri RAUTAKRI - WWF/Canon

Patay (Bao lang)

Ang loob na bahagi ay hindi katulad ng perlas at makintab

Larawan: Claire Beastall

Larawan: Claire Beastall

Larawan: Claire Beastall

Ikinakalakal bilang:

Karne, bao at buhay na taklobo para sa pag-a-aquarium

Larawan: Alain COMPOST / WWF-Canon

Karne ng Taklobo na ipinagbibili
Larawan: Aileen Tan Shau-Hwai

Larawan: TSEA

Ipinagbibiling karne ng Taklobo
Larawan: Aileen Tan Shau-Hwai

Nepenthes spp. - Pitcher Plants

Inumang Kalaw

Distribusyon: Mula hilagang Australia hanggang sa buong Timog-Silangang Asya hanggang Timog Tsina

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

Dalawang species: *Nepenthes rajah* at *Nepenthes khasiana* ay nakalista sa **CITES APPENDIX I**
Lahat ng ibang *Nepenthes* ay nakalista sa **CITES APPENDIX II***

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Nepenthes macfarlanei (upper pitchers)
Larawan: Carrol Lawrence

Mga Katangian sa Pagkakakilanlan:

- Kapansin-pansin - may bahaging katulad ng baging na may manipis na tangkay at mahaba na makitid na dahon (minsan ay may sanga)
- Ang bahaging "pitsel" nito ay nagmumula sa dulo ng dahon - ngunit hindi lahat ng dahon ay nagkakaroon nito

Ang "pitsel" nito ay tumutubo sa sungot na karugtong ng dahon.

Nepenthes albomarginata
Larawan: Carrol Lawrence

Nepenthes albomarginata
Larawan: K. Kaliyanan

Nepenthes burbidgeae
Larawan: Carrol Lawrence

Nepenthes macfarlanei (lower pitchers)
Larawan: Carrol Lawrence

Nepenthes sanguinea
Larawan: Carrol Lawrence

Mga species na nakalista sa CITES I:

Nepenthes rajah

IUCN: EN

Distribusyon: Malaysia (Sabah - Bundok Kinabalu at Bundok Tamboyukon lamang)

Isa sa ilang species kung saan ang sungot ay mula sa ilalim ng dahon, humigit-kumulang 1/3 mula sa dulo.

Ang bahaging "pitsel" ay maaaring tumubo hanggang 35cm ang taas at 18cm ang lapad at kayang humawak ng lampas pa sa 3 litrong tubig.

Nepenthes rajah
Larawan: Carrol Lawrence

Nepenthes khasiana

IUCN: Hindi nakalista

Distribusyon: India

Makipag-ugnayan sa lokal na eksperto para sa wastong identipikasyon.

Ikinakalakal bilang: Buhay na halaman

Tandaan: Ang mga ismagler nito ay kadalasang ginugupit ang huling 1/3 ng dahon, tinatanggal ang lahat ng bahaging "pitsel" at mga sungot upang mahirap matukoy.

Nepenthes rafflesiana sa pamiilihan
Larawan: Carrol Lawrence

Mga species na nakalista sa CITES APPENDIX II:

Lahat ng parte at deribatibo, maliban sa:
a) buto, spores at pollen (kasama ang pollinia);
b) punla o mga tissue culture na nakuha sa in vitro, sa solidong likidong media; ibiniyahe sa isterilisadong lagayan.

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

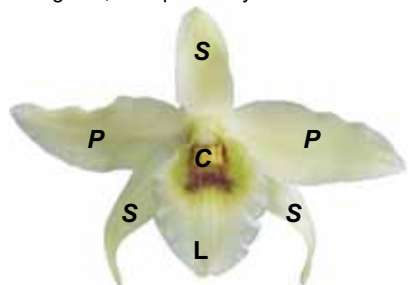
Orchidaceae - Orchids

CITES APPENDIX I species
ORCHIDACEAE sheet 1 of 2

Mga Orkidya, Sanggumay

Iba pang Pangalan: Anggerik (Malaysia)

Mahigit 25,000 species ay kilala na - Mahirap tukuyin ngunit ang mga bulaklak ay may parehong katangian.

Ang mga bulaklak ay may parehong katangian:

- 3 sepals sa labas ng petals (kahawig ng petal) (S)
- 3 petals (P), isa (mataas ang antas ng ayos) ay pumuporma na parang labi (L) at maaaring iba ang kulay, hugis at sukat sa ibang petals
- Ang kaliwang bahagi ng bulaklak ay nagsasalamin sa kanang bahagi
- Ang mga parteng "Lalaki" at "Babae" ng bulaklak ay pinagsama sa iisang column (C)

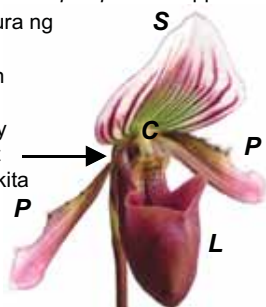
Larawan: REACH/Amran

Slipper Orchids: Hal. *Phaphiopedilum* spp. at *Phragmipedium* spp.

Karaniwang istruktura ng bulaklak:

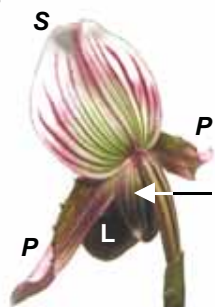
Harapan

2 sepals ay magkadikit (hindi nakikita sa harap) P

Likuran

2 sepals - magkadikit

Larawan: REACH/Carrol

Mga nakalistang CITES Appendix I na Orchids*

<i>Dendrobium cruentum</i>	Distribusyon: Thailand at Malaysia
<i>Renanthera imschootiana</i>	Distribusyon: India; Myanmar; at Viet Nam
<i>Paphiopedilum</i> spp. (+/- 62 spp.)	Distribusyon: Timog at Timog-Silangang Asya; Tsina; at Papua New Guinea
<i>Phragmipedium</i> spp. (+/- 17 spp.)	Distribusyon: Sentral at Timog Amerika
<i>Aerangis ellisii</i>	Distribusyon: Madagascar
<i>Laelia (Sophronitis) lobata</i>	Distribusyon: Brazil
<i>Laelia (Sophronitis) jongheana</i>	Distribusyon: Brazil
<i>Peristeria elata</i>	Distribusyon: Costa Rica; Panama; Venezuela; at Colombia

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES Appendix I: 8 species ang nakalista*

Ang mga binhi o tissue culture nito na: nakuha sa artipisyal na paraan, sa solido o likido na medium, na ibiniyahe sa isterilisdong lagayan ay hindi saklaw ng CITES

CITES Appendix II: Iba pang ORCHIDACEAE spp.

(Tingnan sa www.cites.org para sa mga detalye ukol sa eksklusyon)

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: REACH/Amran

Paphiopedilum lowii

Tandaan: Lahat ng ilang na Orkidya ay nangangailangan ng CITES Permit

Ikinakalagal Buhay na mga ispesimen (hindi lahat ibinibenta habang namumulaklak), bilang: cut flowers, at souvenirs

Mga CITES Appendix I Orchids* na matatagpuan sa Timog-Silangang Asya

Larawan: Greg Allikas

Dendrobium cruentum
Distribusyon: Thailand at Malaysia

Larawan: Nik Ahamad Fahmi

Renanthera imschootiana
Distribusyon: India, Myanmar, at Viet Nam

Paphiopedilum barbatum

Larawan: REACH/Amran

Paphiopedilum spp. Distribusyon: Timog at Timog-Silangang Asya, Tsina, at Papua New Guinea

Dahon: - Makunat na may prominenteng balangkas sa gitna

- Hugis V sa cross-section.

- Kadalasan maiksi (hindi lalagpas ng 20cm).

- Iba-iba ang kulay, may payak o makintab na berde hanggang batik-batik na ube.

Makipag-ugnayan sa inyong lokal na eksperto para sa wastong identipikasyon.

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Mga Orkidya, Sanggumay

Lahat ng Ilang na Orkidya ay nangangailangan ng CITES Permit...

	Ligaw na Orkidya	Artipisyal na Pinararami
Dami:	Karaniwang ibinabiyahe ng paunti (hindi lalampas sa 20 piraso)	Karaniwan ibinabiyahe ng bultuhan (lampas 20 piraso)
Sukat:	Iba-iba	Magkakapareho ang laki
Ugat:	Kadalasan hindi malusog, iilan lang, may sira o pinutol. Ang direksyon ng pagtubo ay iba sa inaasahan kapag ipinunla sa lagayan. Maaaring makakakita ng lumot, maliliit na mga fern, balat ng kahoy, sanga ng kahoy, bato, buhangin at maliliit na hayop tulad ng suso o mga insekto.	Kadalasan malusog, ang pagtubo ay ayon sa lagayan nito. Ang mga medium ay maaaring mapupuna (uling, agar, bunot ng niyog, sphagnum moss at iba pa)
Buong Anyo:	Hindi malusog, maaaring may batik-batik ang dahon o mapanglaw ang kulay, kadalasan sira (sanhi ng insekto, amag, lumot, at lichen)	Malusog at walang sira ang dahon (insekto, amag, lumot, at lichen)

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES Appendix II: Lahat ng Orkidya
Maliban sa 8 na nakalista (tingnan sa Orchidaceae CITES APPENDIX I sheet 1 of 2)

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

Larawan: WWF-Canon / Wil LUIJF

Makipag-ugnayan sa inyong lokal na eksperto para sa wastong identipikasyon.

Kaibahan ng Ligaw sa Artipisyal na Ipinararaming mga Orkidyas- Mga dapat tingnan...

Ugat ng Ligaw na Orkidya:

Maaaring...

...makikita na iba-iba ang direksyon ng pagtubo (hindi tumutubo ayon sa hugis ng paso)

...punit o sira; ang bagong tubong ugat ay tumutubo sa sira na lumang ugat nito

...may parteng mayroon pang bahagi ng orihinal na substrate na nakadikit

...may patay na ugat (ang malamang panlabas na layer kapag natuyo ay napupulbos na kulay kape)

Larawan: REACH/Carrol

Dahon ng Ligaw na Orkidya:

Maaaring...

...nadurog o napilas

...may makikitang senyales ng kagat ng mga insekto o maliliit na mammals

...may mapusyaw na kulay ng batik o butas sanhi ng mga insekto

...sira dahil natuyo (hindi gaanong lumulobo at bitak bitak lalo na sa kahabaan ng palapa (midrib) nito)

Larawan: Royal Botanic Gardens Kew

Larawan: REACH/Carrol

Pangkalahatang Anyo ng Ligaw na Orkidya:

Larawan: Royal Botanic Gardens Kew

Hindi pantay-pantay ang pagtubo

Kadalasan mayroong tuyong bulaklak o buto.

Larawan: REACH/Carrol

Mga Orkidya na Artipisyal na Pinararami:

...tulad ng ipinararami sa paraang in vitro ay hindi saklaw ng CITES

...ang mga halamang ipinararami ng artipisyal para iluwas na hindi rin saklaw ng CITES ay magkapareho ng sukat, edad at kalusugan kung kaya'y magkakamukha.

Larawan: Royal Botanic Gardens Kew

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Gonystylus spp. - Ramin species

Ramin

Iba pang mga Pangalan: Bengol, Gaharu, Melawis, Garu Buaja, Lanutan-bagio

Distribusyon: Brunei Darussalam; Indonesia, Malaysia; Papua New Guinea; Pilipinas; at mga Isla ng Solomon

Estado ng Internasyunal na Konserbasyon:^a

CITES Appendix II

IUCN: 15 species ay nakalista bilang VU

Nasyunal na Proteksiyon sa Pilipinas:

Republic Act 9147 (Wildlife Resources Conservation and Protection Act of 2001)

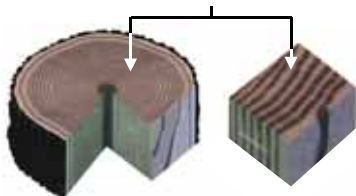

Larawan: Chen Hing Keong/TSEA

Mga Paraan sa Pagtukoy:

1. Kumuha ng sample ng kahoy upang suriin.

Hiwain ito mula sa pahalang na seksyon

Imahe mula sa: Environment Canada

Gumamit ng matalas na kutsilyo upang tabasan ng maliit na bahagi mula sa ibabaw ng pahalang na seksyon

2. Suriin ang tinabas na balat.

Gumamit ng 14x hand lens upang suriin ang tinabas na bahagi

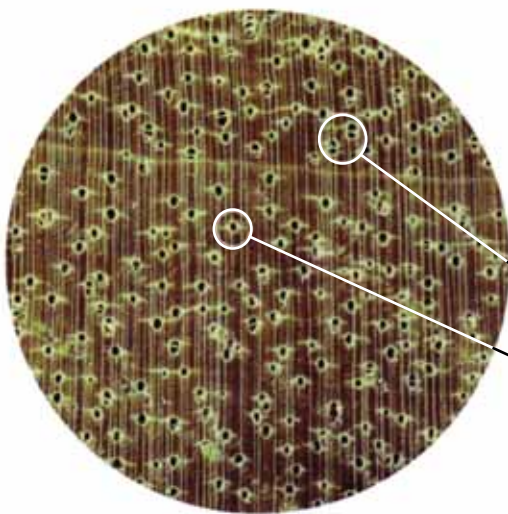

Kailangang hawakan ang lens malapit sa iyong mata upang makita ng mabuti

Ikinakalakal bilang:

Linagareng troso, trosong hinaluan ng kemikal, kadalasang ginagamit na banghay ng pinto, picture frames, kamilya ng sanggol at mga ruler.

Ang dapat makita:

Ramin

Maputi-puti gaya ng Heartwood hanggang mapusyaw na dilaw.

Katamtaman ang tigas at bigat

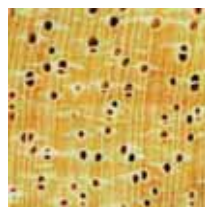
Ang mga ugat ay HINDI mapapansing nakaayos sa singsingan ng paglaki

Ang mga ugat ay kadalasang nag-iisa, ngunit maaaring marami

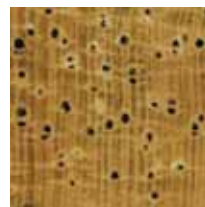
May istrukturang parang pakpak na nakapalibot sa ugat

Imahe mula sa: Forest Products Laboratory, US Forest Service

Gonystylus sp.

Gonystylus sp.

Kahalintulad ng:

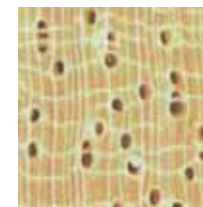
Alstonia scholaris

Dyera costulata

Hevea brasiliensis

Endospermium malaccense

Makipag-ugnayan sa inyong lokal na eksperto para sa wastong identipikasyon.

Ang ramin ay maaaring kulayan ng iba't ibang kulay
Larawan: Chris Shepherd/TSEA

© TRAFFIC Southeast Asia 2008

^aTingnan ang kasalukuyang estado ng konserbasyon sa www.cites.org at www.iucnredlist.org

Ang programa ng Association of Southeast Asian Nations na Wildlife Enforcement Network (ASEAN-WEN) ay sumasakop sa Polisyang, Customs at mga ahensyang pangkalikasan sa lahat ng sampung bansang sakop nito – Brunei, Cambodia, Indonesia, Lao P.D.R., Malaysia, Myanmar, Pilipinas, Singapore, Viet Nam at Thailand.

Ang ASEAN-WEN ay nakikipagtulungan sa tugon ng rehiyon sa ilegal na pangangalakal sa mga protektadong species, na naglalagay sa samu't saring buhay at kalusugan ng publiko sa panganib, at nagpapahina sa kapakanang pangkabuhayan.

- Ang ASEAN-WEN ay:
- * Isang kalipunan ng mga pamahalaan sa rehiyon na nagpapatupad ng batas na may layuning labanan ang ilegal na kalakalan sa mga buhay-ilang
 - * Isang masigasig na tugon sa nakakabahalang antas ng pagpupuslit at pagkawala ng mga buhay-ilang sa Timog-Silangang Asya
 - * Isang mekanismo kung saan ang mga bansa ay maaaring makipagpalit-kaalaman at matuto sa mga naging pinakamainam na palakad ng ibang bansa

TRAFFIC

the wildlife trade monitoring network

Ang TRAFFIC, isang samahan na sumusubaybay sa kalakalan ng mga buhay-ilang, ay nagtatrabaho upang tiyaking ang pagkalakal sa mga ilang na hayop at halaman ay hindi magiging banta sa pangangalaga ng kalikasan. Ito ay may mga tanggapan sa halos buong bahagi ng mundo at nakikipagtulungan sa Secretariat of the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES)

Para sa karagdagang impormasyon, makipag-ugnayan sa:

Regional Director
TRAFFIC Southeast Asia
Unit 3 - 2, 1st Floor
Jalan SS23/11, Taman SEA,
47400 Petaling Jaya
Selangor
MALAYSIA

Tel: +603 7880 3940
Fax: +603 7882 0171
Website: www.traffic.org

Ang TRAFFIC ay
pinagsanib na
programa ng

